

PRAVNI FAKULTET

SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Diplomski studij Pravo

**NASTAVNI PLAN ZA I. GODINU II. CIKLUSA
od akademske 2018./2019. godine**

MODUL 1.			
I. semestar			
Kod	Naziv kolegija Nositelj kolegija	Nastava**	ECTS
RP2COM ¹ 101	KRIMINOLOGIJA S PENOLOGIJOM dr. sc. Sabrina Horović, red. prof. dr. sc. Ivan Zovko, docent	3 + 1	6
RP2COM ¹ 102	POLITIČKI SUSTAVI dr. sc. Cvija Jurković, docentica dr. sc. Cvija Jurković, docentica	3 + 1	6
RP2COM ¹ 103	EUROPSKO UPRAVNO PRAVO dr. sc. Snježana Pehar, izv. prof. dr. sc. Snježana Pehar, izv. prof.	3 + 1	6
	IZBORNI KOLEGIJ	2 + 2	6
RP2CIM ¹ 101	POVIJEST PRAVNIH SUSTAVA I KODIFIKACIJA NOVOG VIJEKA* dr. sc. Ivona Šego-Marić, docentica dr. sc. Ivona Šego-Marić, docentica		
RP2CIM ¹ 102	MEĐUNARODNO PRAVO MORA* dr. sc. Zlatko Brkić, docent dr. sc. Zlatko Brkić, docent		
RP2CIM ¹ 103	PRAVNA MEDICINA * dr. sc. Marija Definis Gojanović, red. prof. dr. sc. Marija Definis Gojanović, red. prof.		
RP2CIM ¹ 104	SLUŽBENIČKO PRAVO* dr. sc. Ivo Rozić, izv. prof. dr. sc. Ivo Rozić, izv. prof.		
** P+V	UKUPNO:	13+7=20	30

*Napomena: Student bira **dva** od četiri ponuđena izborna kolegija

II. semestar			
Kod	Naziv kolegija Nositelj kolegija	Nastava**	ECTS
RP2COM ¹ 104	POLITIČKA POVIJEST BIH I HRVATSKE U XIX. STOLJEĆU dr. sc. Ljubomir Zovko, red. prof. dr. sc. Jelena Zovko, docentica	3 + 1	6
RP2COM ¹ 105	MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO dr. sc. Vesna Popović, docentica dr. sc. Vesna Popović, docentica	3 + 1	6
RP2COM ¹ 106	EUROPSKO RADNO I SOCIJALNO PRAVO dr. sc. Ivo Rozić, izv. prof. dr. sc. Ivo Rozić, izv. prof.	3 + 1	6
	IZBORNI KOLEGIJ	2 + 2	6
RP2CIM ¹ 105	ORGANIZIRANI KRIMINALITET* dr. sc. Ivan Zovko, docent dr. sc. Ivan Zovko, docent		
RP2CIM ¹ 106	LOKALNA SAMOUPRAVA* dr. sc. Zvonko Miljko, izv. prof. dr. sc. Cvija Jurković, docentica		
RP2CIM ¹ 107	MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE * dr. sc. Tonka Krešić Gagro, docentica dr. sc. Tonka Krešić Gagro, docentica		
RP2CIM ¹ 108	IZBORNO PRAVO* dr. sc. Cvija Jurković, docentica dr. sc. Cvija Jurković, docentica		
RP2CDM ¹	DIPLOMSKI RAD	4 + 0	6
** P+V UKUPNO		15+5=20	30 60

*Napomena: Student bira **jedan** od četiri ponuđena izborna kolegija

MODUL 2.**I. semestar**

Kod	Naziv kolegija Nositelj kolegija	Nastava**	ECTS
RP2COM ² 101	BANKARSKO PRAVO dr. sc. Ana Dujmović, docentica dr. sc. Ana Dujmović, docentica	3 + 1	6
RP2COM ² 102	PRAVO ZAŠTITE POTROŠAČA dr. sc. Marko Bevanda, izv. prof. dr. sc. Marko Bevanda, izv. prof.	3 + 1	6
RP2COM ² 103	BURZOVNO PRAVO dr. sc. Miroslav Džidić, red. prof. dr. sc. Miroslav Džidić, red. prof.	3 + 1	6
	IZBORNI KOLEGIJ*	2 + 2	6
RP2CIM ² 101	EUROPSKO MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO* dr. sc. Mile Lasić, izv. prof. dr. sc. Mile Lasić, izv. prof.		
RP2CIM ² 102	EUROPSKO GRAĐANSKO POSTUPOVNO PRAVO* dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica		
RP2CIM ² 103	MEĐUNARODNO POREZNO PRAVO dr. sc. Ana Dujmović, docentica dr. sc. Ana Dujmović, docentica		
RP2CIM ² 104	PRAVO KONKURENCIJE* dr. sc. Marija Vidić, docentica dr. sc. Marija Vidić, docentica		
** P+V UKUPNO:		13+7=20	30

*Napomena: Student bira **dva** od četiri ponuđena izborna kolegija

II. semestar			
Kod	Naziv kolegija Nositelj kolegija	Nastava**	ECTS
RP2COM ² 104	STEČAJNO PRAVO dr. sc. Marija Vidić, docentica dr. sc. Marija Vidić, docentica	3 + 1	6
RP2COM ² 105	TEORIJSKI IZAZOVI GRAĐANSKOG PRAVA dr. sc. Alena Jurić, izv. prof. dr. sc. Alena Jurić, izv. prof.	3 + 1	6
RP2COM ² 106	ARBITRAŽNO PRAVO dr. sc. Mile Lasić, izv. prof. dr. sc. Mile Lasić, izv. prof.	3 + 1	6
	IZBORNI KOLEGIJ*	2 + 2	6
RP2CIM ² 105	POREZNO PRAVO EUROPSKE UNIJE* dr. sc. Ana Dujmović, docentica dr. sc. Ana Dujmović, docentica		
RP2CIM ² 106	EUROPSKO OBITELJSKO PRAVO* dr. sc. Željko Galić, izv. prof. dr. sc. Željko Galić, izv. prof.		
RP2CIM ² 107	ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA* dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica		
RP2CIM ² 108	EUROPSKO PRAVO GOSPODARSKIH DRUŠTAVA* dr. sc. Nikolina Maleta, docentica dr. sc. Nikolina Maleta, docentica		
RP2CDM ²	DIPLOMSKI RAD	4 + 0	6
** P+V UKUPNO:		13+7=20	30

*Napomena: Student bira **jedan** od četiri ponuđena izborna kolegija

MODUL 1.

<i>Naziv kolegija</i>	KRIMINOLOGIJA S PENOLOGIJOM			Kod kolegija	RP2COM ¹ 101
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	Obvezni	<i>Preduvjeti:</i>	Nema	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema tjednom rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc.Sabrina Horović, red. prof.				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Sat nakon predavanja				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	sabrina.horovic@pf.sum.ba 036/337-187				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Ivan Zovko, docent				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Svakim radnim danom				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ivan.zovko@pf.sum.ba 036/337-178				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Izučavanje i proučavanje osnovnih pojmova i instituta koji su vezani za kriminologiju;tj.kaznenog djela i počinitelja kaznenih djela,kroz etiološka i fenomenološka istraživanja.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Znati etiologiju kriminaliteta; uzroke delikventnog ponašanja tj analizirati pitanje zašto određena osoba čini kazneno djelo unatoč postojanju kaznenopravnih normi i sankcija koje reguliraju takvo ponašanje. Daljnji cilj kolegija bi bio analizirati predmet,funkcije i razvitak kriminologije,kao i svih drugih faktora koji se tiču suvremene kriminologije. Evaluirati druge znanosti druge znanosti koje se bave proučavanjem kriminaliteta				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Pojam i predmet kriminologije;Kriminologija i druge nauke koje se bave kriminalitetom;Povijesni razvoj kriminološke misli;Period naučnog determinizma;Kriminologija i borba protiv kriminaliteta između dva svjetska rata;Etiologija kriminaliteta;Biološki faktori u suvremenoj kriminologiji;Psihološki faktori u suvremenoj kriminologiji;Američke sociološke teorije kriminaliteta;Neposredni sociološki faktori Kriminaliteta				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>					
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60+15		1		20%

Seminarski rad (pismeni i usmeni)		1,5	15%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		1,5	15%
Završni ispit		2	50%
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>			
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>			
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i>			
<i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i>			
<i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i>			
<i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i>			
<i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i>			
<i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i>			
<i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>			
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i>			
<i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i>			
<i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i>			
<i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i>			
<i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i>			
<i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i>			
<i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>			
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i>			
<i>0 – 55% nedovoljan (1)</i>			
<i>55 – 66% dovoljan (2)</i>			
<i>67 – 78% dobar (3)</i>			
<i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i>			
<i>91 – 100% odličan (5).</i>			
Obvezna literatura:	- Petrović B. , Meško G: Kriminologija Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2004.		
Dopunska literatura:	Mladenović Kupčević, Rajka; Kriminologija, Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001. - Mladenović Kupčević, Rajka ; Osnovi Penologije, Sarajevo,1981 Singer, Mladen, Kovčo-Vukadin, Irma, Cajner-Mraović, Irena; Kriminologija, Zagreb 2002.		
Dodatne informacije o kolegiju			
Broj nastavne cjeline	TEME, KRATAK OPIS I LITERATURA		
I.	Pojam i predmet kriminologije:razvoj kriminologije,sociološka i zakonska definicija,određivanje predmeta,podjela kriminologije,etiologija,fenomenologija		
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.		
II.	Kriminologija i druge nauke koje se bave kriminalitetom:kriminologija u svezi s kaznenim pravom, kriminalonom politikom,penologijom,kriminalistikom,sudskom psihopatologijom		
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.		

III.	Metodi kriminologije:metod proučavanja individualnih slučajeva,metod proučavanja kriminaliteta kao masovne pojave,statistički metod
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
IV.	Period općeg filozofskog i humanističkog razmišljanja o kriminalitetu:antička misao,period srednjeg vijeka,renesansni pisci i povijesno-pravna škola
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
V.	Period klasične doktrine kaznenog prava:klasična škola,ocjena pozitivnih i negativnih strana klasične škole,neoklasični pravac u kaznenom pravu
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
VI.	Rana empiriska istraživanja kriminaliteta:prva statistička i sociološka empirička proučavanja kriminaliteta,prethodnici kriminalne biologije
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
VII.	Pojava i razvoj kriminoloških škola:povijesni uvjeti i razvoj kriminoloških škola,antropološka škola,talijanska pozitivna škola,francusko-belgijska škola,utjecaj marksizma na kriminološku misao,sociološka škola
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
VIII.	Kriminologija i borba protiv kriminaliteta između dva svjetska rata:kriminalnopolitički rezultati kriminoloških istraživanja,razvitak kriminologije u SAD,razvitak kriminologije u sovjetskom savezu i drugim socijalističkim zemljama,škola društvene odbrane
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
IX.	Shvatanja kriminoloških faktora u suvremenoj kriminologiji i njihova klasifikacija:pojam kriminalne etiologije,kriminogeni faktori u suvremenoj kriminologiji,faktorska teorija,funkcionalistička teorija,dinamička koncepcija kriminogenih faktora
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
X.	Biološki faktori u suvremenoj kriminologiji:nasljeđe i kriminalitet,antropološka i konstitucionalna teorija,rasna teorija,endokrinološka teorija,spol i kriminalitet,starosna dob i kriminalitet
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
XI.	Psihološki faktori u suvremenoj kriminologiji:teorija neprilagođenosti,inteligencija i kriminalitet,teorija motivacije i frustracije,psihičke abnormalnosti i kriminalitet,psihoanalitička teorija
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
XII.	Američke sociološke teorije kriminaliteta:teorija diferencijalne asocijacije,društvene dezorganizacije,kulturnog konflikta,potkulture i kontrakulture,anomije,kritički osvrt na američke sociološke teorije
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.

	Univerziteta u Sarajevu,2001.
XIII.	Neposredni sociološki faktori kriminaliteta:društveno-ekonomski faktori,idejno-politički faktori,socijano-patološke pojave i kriminalitet
	Rajka Mladenović Kupčević,Kriminologija,Fakultet Kriminalističkih Nauka Univerziteta u Sarajevu,2001.
XIV.	Izvršenje kazni lišenja slobode:klasični penitencijarni sistem,sistem zajedničkog zatvora,sistem ćelijskog zatvora,sistem šutnje
	Rajka Mladenović Kupčević,Osnovi Penologije,Sarajevo,1981.
XV.	Sistem progresivnog zatvora:engleski progresivni sistem,irski progresivni sistem,bodovni sistem,klasifikacijski sistem
	Rajka Mladenović Kupčević,Osnovi Penologije,Sarajevo,1981
	Klasifikacija osuđenih osoba,klasifikacija kazneno-popravnih ustanova,resocijalizacija
	Rajka Mladenović Kupčević,Osnovi Penologije,Sarajevo,1981

<i>Naziv kolegija</i>	POLITIČKI SUSTAVI			Kod kolegija	RP2COM ¹ 102
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	OBVEZNI	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti Diplomskog studija Pravo			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Cvija Jurković, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak: 10:00-12:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	cvija.jurkovic@pfmo.ba 036/337-168				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Cvija Jurković				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak: 10:00-12:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	cvija.jurkovic@pfmo.ba 036/337-168				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Prezentirati studentima teoriju političkog sustava; objasniti temeljne političke pojmove poput moći, slobode, poretka i pravdnosti; navesti pojam, biti i modele demokracije; opisati ogledne političke sustave, objasniti konsocijacijsku demokraciju.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Nakon odslušanog predmeta studenti će moći navesti elemente koji čine strukturu političkog sustava; definirati političke sustave; klasificirati političke sustave; usporediti političke sustave pojedinih zemalja; izdvojiti najvažnije političke procese; objasniti pojam konsocijacijske demokracije; objasniti oblikovanje političkih institucija te njihovih međuodnosa.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Teorijsko - pojmovne osnove političkih sustava. Politički sustav i politika. Politički sustav i sustav vrijednosti. Ogledni politički sustavi. Pojam politike. Politička vlast i država. Tipologija političkih sustava i demokratska tranzicija. Konsocijacijska demokracija.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	Pohađati i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu; pisati kolokvije i polagati završni ispit.				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
<i>Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova</i>					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI		
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 10%		
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 50%		
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%		

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
od 81% do 84% = do 3% ocjene
od 85% do 88% = do 5% ocjene
od 89% do 92% = do 7% ocjene
od 93% do 96% = do 8% ocjene
od 97% do 100% = do 10% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 5% ocjene
od 61% do 70% = do 10% ocjene
od 71% do 80% = do 15% ocjene
od 81% do 90% = do 20% ocjene
od 91% do 100% = do 25% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 8% ocjene
od 61% do 70% = do 16% ocjene
od 71% do 80% = do 24% ocjene
od 81% do 90% = do 32% ocjene
od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)
55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split 2000. Mirjana Kasapović, Bosna i Hercegovina: Podijeljeno društvo i nestabilna država, Zagreb, 2005. Zvonko Miljko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zagreb, 2006. Ustav Bosne i Hercegovine
Dopunska literatura:	Eckard Jesse, Tipologija suvremenih političkih sustava, Osijek – Zagreb, Split, 1999. Manfred Hättich, Temeljni pojmovi političke znanosti, Osijek – Zagreb – Split, 1996. Leksikon temeljnih pojmova politike, abeceda demokracije, Sarajevo
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave je obvezno, (uz 20% opravdanih izostanaka), zbog obveze da se prije pristupanja završnom ispitu ostvari minimalan broj bodova u svakom segmentu.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Teorijsko pojmovne osnove političkih sustava ; Pojam politike
	Predmet i metode znanosti o političkim sustavima. Pojam političkog sustava. Političko ponašanje. Političko djelovanje kao ponašanje utemeljeno na normama
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 13.-24.) Manfred Hättich, Temeljni pojmovi političke znanosti, Osijek – Zagreb – Split, 1996. (str.9-29)

II.	Struktura i elementi političkog sustava; Politički poredak; Politički procesi
	Samostalni predstavnici i nositelji političke vlasti; Političke stranke, političke institucije i organizacije; Političke djelatnosti, procesi i odnosi; Politička kultura; Pitanja integracije; Prikazi strukture; Pojmovi sistema; Sukob, Izbori,
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 24.-30.) Manfred Hättich, Temeljni pojmovi političke znanosti, Osijek – Zagreb – Split, 1996. (str.44-61.)
	Leksikon temeljnih pojmova politike, abeceda demokracije, Sarajevo, (str. 69.-76.)
III.	Odnos političkog i drugih sustava; Politička vlast i država
	Odnos izbornog i političkog sustava; Odnos stranačkog i političkog sustava; Odnos pravnog i političkog sustava; Politički sustav i sustav lokalne samouprave; Vlast i rukovođenje;
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 31.-48.) Manfred Hättich, Temeljni pojmovi političke znanosti, Osijek – Zagreb – Split, 1996. (str.29-44.)
IV.	Odnos znanosti o suvremenim političkim sustavima prema drugim znanostima
	Odnos političkih sustava i ustavnog prava; Razlikovanje političkih sustava kao znanstvene discipline od teorije države i prava. Diferencijacija političkih sustava od ostalih političkih znanosti. Politički sustavi i filozofija i sociologija politike.
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 48.-53.)
V.	Teorije o političkim sustavima
	Teorija determinizma; Teorija indeterminizma; Teorija funkcionalizma; Teorija o državi i vlasti; Teorija o političkom procesu
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 53.-59.)
VI.	Politički sustav i političko pravna struktura društva
	Politički sustav i politika; Odnos politike i političkog sustava; Politički sustav i politička moć; Odnos političkog sustava i države; Sličnost i razlike između političkog sustava i države; Politički sustav i pravo; Odnos normativnog i stvarnog u političkom sustavu;
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 63.-79.)
VII.	Politički sustav i sustav vrijednosti
	Politički sustav i demokracija; Pojam bit i karakter demokracije
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 81.-87.)
VIII.	Politički sustav i demokracija; Tipovi poredaka; Današnje svjetske države
	Modeli demokracije; Klasični modeli demokracije; Suvremeni modeli demokracije; Demokracija, Republika, Tiranija, Monarhija, Aristokracija, Totalitarizam
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 88.-93.) Leksikon temeljnih pojmova politike, abeceda demokracije, Sarajevo, (str. 44.-57.)
	Eckard Jesse, Tipologija suvremenih političkih sustava, Osijek – Zagreb – Split, 1999. (str. 64. – 77.)
IX.	Politički sustav i demokracija; Teorija demokracije i demokracija;
	Modeli demokracije; Izravna i posredna, formalna i stvarna demokracija; Demokracija i diktatura; Demokracija i totalitarizam; Teorije autoritarnosti i autoritarizam; Teorije totalitarizma i totalitarizam
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 97.-107.) Eckard Jesse, Tipologija suvremenih političkih sustava, Osijek – Zagreb – Split, 1999. (str. 21.-39.)
X.	Politički sustav i sustav vrijednosti
	Politički sustav i vjerske zajednice; Vjera i vjerske organizacije kao dio sustava vrijednosti; Položaj religije i vjerskih zajednica u političkom sustavu;
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 127.-135.)
XI.	Klasifikacija političkih sustava; Tipologija političkih sustava i demokratska tranzicija
	Poznati teoretičari političkih sustava; Demokratski i autokratski politički sustavi; Parlamentarni, skupštinski i predsjednički politički sustavi; Parlamentarizam
	Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 157.-163.) Branko Caratan, Tipologija političkih sustava i demokratska tranzicija, Predgovor u: Tipologija suvremenih političkih sustava, Eckard Jesse, Osijek – Zagreb – Split, 1999.

	(str. 7.-20.) Leksikon temeljnih pojmova politike, abeceda demokracije, Sarajevo, (str. 76.-78.)
XII.	Ogledni politički sustavi Politički sustav Sjedinjenih Američkih država; Politički sustav Francuske; Politički sustav Velike Britanije; Politički sustav Švicarske; Politički sustav Njemačke; Politički sustav Kine; Politički sustav Republike Hrvatske Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 163.-206.)
XIII.	Teorije i obrasci konsocijacijske demokracije Uzroci nastanka i obnove interesa za konsocijacijsku demokraciju; Konsocijacijska demokracija u Nizozemskoj; Konkordancijska demokracija u Austriji i Švicarskoj; Poopćavanje konsocijacijskih iskustava i razvoj konsocijacijalizma, Kritika konsocijacijske demokracije Mirjana Kasapović, Bosna i Hercegovina: podijeljeno društvo i nestabilna država, Zagreb, 2005. (str. 23. – 76.)
XIV.	Politički sustav Bosne i Hercegovine; Konsocijacijalizam u Bosni i Hercegovini Državna povijest Bosne i Hercegovine; Nadležnosti Bosne i Hercegovine i entiteta; Institucije političkog sustava Bosne i Hercegovine; Federacija Bosne i Hercegovine; Republika Srpska Božo Žepić, Suvremeni politički sustavi, Split, 2000. (str. 206.-218.) Mirjana Kasapović, Bosna i Hercegovina: podijeljeno društvo i nestabilna država, Zagreb, 2005. Ustav Bosne i Hercegovine
XV.	Organizacija državne vlasti u Bosni i Hercegovini Zakonodavna vlast u Bosni i Hercegovini; Izvršna vlast u Bosni i Hercegovini; Sudska vlast u Bosni i Hercegovini Zvonko Miljko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zagreb, 2006. (str. 234. – 315.)

Naziv kolegija	EUROPSKO UPRAVNO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ¹ 103
Studijski program Ciklus	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	upisana I godina II ciklusa			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	Prof.dr.sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:	Prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:	snjezana.pehar@gmail.com , 036 337-191				
Asistent	Prof.dr.sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:	Prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona	snjezana.pehar@gmail.com , 036 337-191				
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Europsko pravno pravo je upoznati studente sa temeljnim upravnopravnim institutima Europske unije. ,				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	<p>Nakon položenog kolegija student će znati</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirati temeljne institute europskog upravnog prava • Opisati i diskutirati tijek upravnog postupka i upravnog spora u pravu Europske unije • Imenovati dopuštene pravne lijekove u upravnom postupku i upravnom sporu Europske unije • Analizirati posljedice nezakonitog djelovanja uprave u Europskoj uniji • Izraditi pojedinačne pravne akte koje uprava donosi i druge pisane podneske (npr., rješenje, žalba, tužba itd) 				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	<p>Pojam, razvoj, izvori i područja primjene upravnog prava EU, temeljna načela djelovanja uprave EU (zakonitosti, jednakosti i zabrane diskriminacije, proporcionalnosti, pravne sigurnosti, zaštite legitimnih očekivanja), upravni postupak u EU (razvoj pravila postupanja putem prakse Europskog suda pravde, načelo „dobre“ i „loše uprave“, pravo pristupa informacijama i pravo biti saslušan, načelo „brižljivog“ vođenja postupka); izvanugovorna odgovornost EU za štetu; građanski status u EU ; javni ugovori (ugovor o javnoj navavi robe, javnih radova ili javnih usluga, koncesije za javne radove ili javne usluge, javno-privatno partnerstvo), sudska zaštita pojedinačnih prava povrijeđenih aktima upravne vlasti u EU (stranke u postupku, razlozi za pokretanje, akti podložni kontroli, faze sudskog postupka, pravni lijekovi).</p>				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana	Esej	

tiskom)			provjera znanja	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	60	2	Max 20 %	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40 %	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40 %	
<p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave, rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</p> <p>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
Obvezna literatura:	Derđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012. Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrv. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004.			
Dopunska literatura:	Aviani, Damir: Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35 (1998),1-2 (49-50); str.177-196. Aviani, D., Pojam i izvori upravnog prava Europske unije, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, XV., Mostar, 2002., str. 231-246. Aviani, Damir, Upravno pravo u Europskoj uniji, bilješke s predavanja, Split Mostar, 2004. (odabrani dijelovi). Aviani, D., Tržišno djelovanje javnopravnih tijela i javni ugovori prema pravnoj stečevini Europske zajednice, „Zbornik radova: Aktualnosti			

	<p>građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2007., str. 169 – 187.</p> <p>Aviani, D, Đerđa, D., Europska regulacija gospodarskih službi od općeg interesa „Zbornik radova Šestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 20.-22. lipnja 2008. godine“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2008. str. 141-149.</p> <p>Đerđa, D., O državljanstvu Europske unije , „Pravo i porezi: časopis za pravnu i ekonomsku teoriju i praksu“, God. 11 (2002), br. 12, str. 83-88.</p> <p>Đerđa, Dario: Upravni spor u Europskoj zajednici , „Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci“, vol. 27 (2006), br. 2, str. 913-938.</p> <p>Lilić, Stevan: Evropsko upravno pravo, Beograd, 2011.</p> <p>Pehar, Snježana: Izvanugovorna odgovornost države za štetu nastalu djelovanjem javne uprave u pravu Bosne i Hercegovine i Europske unije, Zbornik radova: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010.</p> <p>Schwarze, Jurgen: European Administrative Law, Office for Official Publications of the European Communities, Sweet and Maxwell, London, 1992.</p> <p>Šimac, Neven: Europski principi javne uprave: od vladanja do služenja građanima, Biblioteka Izazovi vremena ; knj. 2, Udruga za demokratsko društvo, Zagreb, 2002. Klarić, Mirko: Načelo legaliteta uprave u pravu Europske Unije, Hrvatska pravna revija, 4 (2004), broj 9; str.84-94</p> <p>Misita, Nevenko: Osnovi prava Europske unije, Magistrat, Sarajevo, 2002.</p>
Dodatne informacije o kolegiju	<p>Studenti tijekom semestra polažu dva kolokvija. Kolokviji se polažu pismeno, a smatra se da je student položio kolokvij ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Studenti koji ne polože kolokvije polažu cjelokupan ispit pismeno, a smatra se da je student položio ispit ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Svi studenti polažu nakon položenog pismenog dijela (kolokvij ili ispit) i usmeni završni ispit na temelju kojeg se ocjenjuje konačna ocjena.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	<p>Nastanak i razvoj upravnog prava Europske unije.</p> <p>Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012, str. 7-17.</p>
II.	<p>Izvori upravnog prava Europske unije, gospodarske službe od općeg interesa</p> <p>Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012, str. 27-40.</p> <p>Aviani, D, Đerđa, D., Europska regulacija gospodarskih službi od općeg interesa „Zbornik radova Šestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 20.-22. lipnja 2008. godine“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2008. str. 141-149.</p>
III.	<p>Ustrojstvo uprave u europskoj uniji: organizacijska struktura uprave u Europskoj uniji i državama članicama, poslovi uprave u Europskoj uniji i u državama članicama, vertikalna diferencijacija uprave u Europskoj uniji (regionalizacija).</p> <p>Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012, str. 47-99.</p>
IV.	<p>Temeljna načela djelovanja uprave u europskoj uniji: načelo zakonitosti, načelo jednakosti i zabrane diskriminacije, načelo proporcionalnosti, načelo pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja.</p> <p>Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrv. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 137-163.</p> <p>Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012, str. 40-44.</p>
V.	<p>Izvanugovorna odgovornost države za štetu u europskoj uniji: izvanugovorna odgovornost za štetu u državama članicama Europske unije, izvanugovorna</p>

	odgovornost Europske unije za štetu
	Pehar, Snježana: Izvanugovorna odgovornost države za štetu nastalu djelovanjem javne uprave u pravu Bosne i Hercegovine i Europske unije, Zbornik radova: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010.
VI.	Građanski status u europskoj uniji: državljanstvo Europske unije, sloboda kretanja građana Europske unije, prava stranaca u Europskoj uniji, dostupnost informacija i zaštita osobnih podataka u Europskoj uniji.
	Đerđa, D., O državljanstvu Europske unije , „Pravo i porezi: časopis za pravnu i ekonomsku teoriju i praksu“, God. 11 (2002), br. 12, str. 83-88.
VII.	Upravni postupak u europskoj uniji: razvoj pravila upravnog postupanja putem prakse Europskog suda pravde.
	Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012, str. 125-146.
VIII.	Načelo «dobro» i «loše uprave» u pravu Europske unije, pravo pristupa informacijama i pravo biti saslušan, načelo «brižljivog» vođenja postupka
	Aviani, Damir, Upravno pravo u Europskoj uniji, bilješke s predavanja, Split Mostar, 2004. (odabrani dijelovi)
IX.	Diskrecijska ocjena u pravu Europske unije
	Aviani, Damir: Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35 (1998),1-2 (49-50); str.177-196.
X.	Šutnja uprave u pravu Europske unije
	Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrvat. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 393-408, 445-446.
XI.	Prethodno (prejudicijalno) pitanje u pravu Europske unije
	Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrvat. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 266-302
XI.	Prethodno (prejudicijalno) pitanje u pravu Europske unije
	Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrvat. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 266-302.
XII.	Javni ugovori (ugovor o javnoj navavi robe, javnih radova ili javnih usluga, koncesije za javne radove ili javne usluge, javno-privatno partnerstvo)
	Aviani, D., Tržišno djelovanje javnopravnih tijela i javni ugovori prema pravnoj stečevini Europske zajednice , „Zbornik radova: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2007., str. 169 – 187.
XIII.	Upravni spor Europske unije
	Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrvat. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 342-357, 361-391, 427-433.
	Đerđa, Dario: Upravni spor u Europskoj zajednici , „Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci“, vol. 27 (2006), br. 2, str. 913-938.
XIV.	Upravni spor Europske unije
	Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrvat. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004, str. 57-84.
	Đerđa, Dario: Upravni spor u Europskoj zajednici , „Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci“, vol. 27 (2006), br. 2, str. 913-938.
XV.	Nadzor putem pučkog pravobranitelja Europske unije.
	Đerđa, Dario: Osnove upravnog prava Europske unije, Rijeka, 2012.str. 204-208.

<i>Naziv kolegija</i>	POVIJEST PRAVNIH SUSTAVA I KODIFIKACIJA NOVOG VIJEKA			Kod kolegija	RP2CIM ¹ 101
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	Izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc.Ivona Šego-Marić, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak, 11.00-13.00 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ivona.sego-maric@pf.sum.ba , 036 337169				
<i>Asistent</i>	Dr.sc.Ivona Šego-Marić, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak, 11.00-13.00 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ivona.sego-maric@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Razlikovanje, uspoređivanje i razumijevanje nastanka i razvoja modernih pravno-političkih sustava. Usvajanje znanja o razlozima donošenja, nastanku te usvojenim rješenjima pravnih kodifikacija novog vijeka.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon položenog kolegija student će znati/moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikovati novovjekovne državno-pravne sustave i kodifikacije, - povijesno-pravno analizirati utjecaj društveno-političkih i drugih okolnosti na nastajanje pojedinih političkih sustava, - vrednovati utjecaj društveno-političkih i drugih okolnosti na nastajanje pojedinih političkih sustava, - objasniti okolnosti nastajanja pojedinih kodifikacija, tehničko-pravnu problematiku istih i značajke usvojenih rješenja. - analizirati okolnosti nastajanja pojedinih kodifikacija, tehničko-pravnu problematiku istih i značajke usvojenih rješenja. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>Posebности engleskog državno-pravnog sustava: nastanak parlamentarnih instituta u tradiciji <i>common law-a</i>.</p> <p>SAD: Razvoj ustavnosti i državno uređenje. Federalno ustrojstvo i pravo. Francuska ustavno-pravni razvoj XVIII-XX stoljeće.; Napoleonovo zakonodavstvo: <i>Code de Civile, Code de Penal</i>.</p> <p>Opće zemaljsko pravo Pruske, Pruski krivični zakonik 1851.</p> <p>Njemačka: Njemački građanski zakonik Medžella-Osmanski građanski zakonik Habsburška Monarhija, kodifikatorska djelatnost Marije Terezije i Josipa II., Opći građanski zakonik Medžella-Osmanski građanski zakonik</p> <p>Rusija: Političke prilike u carskoj Rusiji, stvaranje SSSR-a, Ustavi iz 1924. i 1936. godine.</p>				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>					
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Angažiranost u nastavi	60	2	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	30	1	Max 20%
Pismeni ispit*	30*	1*	Max 20%*
Usmeni ispit	60	2	Max 40%

Dodatna pojašnjenja:

* Studenti koji polože kolokvije oslobođeni su pismenog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni usmeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 91 – 100% 5 (izvrstan)

B = 79 – 90% 4 (vrlo dobar)

C/D = 67 – 78% 3 (dobar)

E = 55 – 66% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	<p>BARTULOVIĆ Željko, Opća povijest prava i države, Rijeka, 2014., (str.103.-137.)</p> <p>ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije, Beograd 1996. (str.117.-138.;154.-165., 176.-185.)</p> <p>KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države, knj. II, Zagreb 2005. (62.-67.; 105.-145.;194.-204.; 251.-348).</p> <p>Karčić Fikret, Moderne pravne kodifikacije, predavanja i zakonski tekstovi, Sarajevo, 2003. (str.25.-75, 95.-106, 131.-133.)</p> <p>IMAMOVIĆ Mustafa, Historija država i prava Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2003. (str.218.-229.)</p>
Dopunska literatura:	<p>IMAMOVIĆ Mustafa, Predavanja iz opće povijesti prava i političkih institucija, Sarajevo, 2006.</p>

	FESTIĆ, Raifa, Common Law i druge pravno-historijske teme, Sarajevo 2008. TAYLOR, A.J.P., Habsburška Monarhija 1809-1918, Zagreb, 1990.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	UVOD u pravne sustave i kodifikacije novog vijeka, značaj kodifikacije i njena budućnost KARČIĆ Fikret, Moderne pravne kodifikacije, (str. 25.-28; 131.-133.)
II.	ENGLESKA: Posebnosti državne i pravne Common law tradicije: državno ustrojstvo i izvori prava. Reforme kaznenog zakonodavstva. BARTULOVIĆ Željko, Opća povijest prava i države,(str.103.-108) KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države, II knjiga, Novi vijek (str.62.-67.) ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije, (103. - 117.str)
III.	S A D: Razvoj ustavnosti i državno uređenje. Federalno ustrojstvo i pravo, organizacija pravosuđa, organizacija vlasti BARTULOVIĆ Željko, Opća povijest prava i države (str.108.-114.) KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države (str.105.-137.; 140-144.)
IV.	S A D : Političke stranke KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države (str.137.-140.)
V.	FRANCUSKA- razvoj ustavnosti, političke i pravne tradicije BARTULOVIĆ Željko, Opća povijest prava i države (str.114.-124)
VI.	FRANCUSKA, Code civile 1804, Code penal 1810.- utjecaj na zakonodavstvo u Europi i svijetu KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države (str.194.-204) ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije (str.117.-130)
VII.	OPĆE ZEMALJSKO PRAVO PRUSKE, PRUSKI KRIVIČNI ZAKONIK 1851. ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije(str.154.-165.)
VIII.	NJEMAČKA- Njemački građanski zakonik BARTULOVIĆ Željko, Opća povijest prava i države(str.124.-127.) ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije (str.176.-185.)
IX.	MODERNIZACIJA I REFORMA PRAVA HABSBUŠKE MONARHIJE kodifikatorska djelatnost u Habsburškoj Monarhii ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije (str.131.-135.) KARČIĆ, Fikret, Moderne pravne kodifikacije (str.43.-46.)
X.	AUSTRIJSKI OPĆI GRAĐANSKI ZAKONIK ŠARKIĆ, Srđan i POPOVIĆ, Dragoljub, Veliki pravni sistemi i kodifikacije (str.135.-138.) KARČIĆ, Fikret, Moderne pravne kodifikacije (str.43.-46.)
XI.	PRAVNI SUSTAV U BOSNI I HERCEGOVINI U VRIJEME AUSTROUGARSKE UPRAVE IMAMOVIĆ Mustafa, Historija država i prava Bosne i Hercegovine (str.218.-229.)
XII	OSMANSKI GRAĐANSKI ZAKONIK- MEDŽELLA KARČIĆ FIKRET, Moderne pravne kodifikacije (str.95.-106.)
XIII.	RUSIJA: POLITIČKE PRILIKE U CARSKOJ RUSIJI, STVARANJE SSSR-A, KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države (str.251.-324.) BARTULOVIĆ, Željko, Opća povijest prava i države (str.128.-130.)

XIV.	RUSIJA: USTAVI IZ 1924. I 1936. GODINE.
	KURTOVIĆ, Šefko, Opća povijest prava i države (str. 324.-348.)
	BARTULOVIĆ, Željko, Opća povijest prava i države (str.130.-132.)
XV.	Potpisi.

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNO PRAVO MORA			Kod kolegija	RP2CIM ¹ 102
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	Izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc.Zlatko Brkić, docent				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijeda, od 10-12.sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	zlatko.brkic@pf.sum.ba , 036 337 175				
<i>Asistent</i>	Dr.sc.Zlatko Brkić, docent				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijeda, od 10-12.sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	zlatko.brkic@pf.sum.ba , 036 337 175				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Cilj ovoga kolegija je da studenti steknu opća i posebna znanja o sustavu međunarodnopravnih pravila o pravnim režimima koji vrijede u pojedinim dijelovima mora, kao i o pravima i dužnostima obalnih i drugih država u vezi s različitim uporabama mora, te o pravilima o razgraničenju morskih prostora između država.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što polože ovaj kolegij studenti će znati/moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirati temeljne pojmove u pravu mora; • objasniti prava i dužnosti država u pojedinim koja vrijede u pojedinim dijelovima mora; • definirati i objasniti pravila o utvrđivanju granica na moru i pravila razgraničenja morskih prostora između država; • analizirati praksu sudskih organa u rješavanju sporova o razgraničenjima na moru, između država. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>Opći dio Pojam i izvori međunarodnog prava mora. Razvoj prava mora. Kodifikacije; 1958, 1973-1982. Pravni status različitih dijelova mora, morskog dna i podzemlja.</p> <p>Unutrašnje morske vode. Pravni status. Granice. Pravni status stranih brodova u unutrašnjim morskim vodama.</p> <p>Arhipelaške vode. Granice. Pravni status i režim.</p> <p>Teritorijalno more. Definicija. Granice. Neškodljivi prolazak brodova. Razgraničenje teritorijalnih mora susjednih država.</p> <p>Vanjski morski pojas. Definicija i granice. Pravni režim. Razgraničenje vanjskih pojaseva susjednih država.</p> <p>Gospodarski pojas. Pravni status i režim. Granice. Prava obalne države. Prava i dužnosti država u tuđem gospodarskom pojasu.</p> <p>Epikontinentski pojas. Granice epikontinentskog pojasa.Prava i dužnosti obalnih država. Razgraničenje.</p> <p>Otvoreno more. Definicija i granice. Slobode otvorenog mora. Pravo progona.</p> <p>Zona. Pravni status. Iskorištavanje i istraživanje zone. Međunarodna vlast za morsko dno.</p>				

	Sustav rješavanje sporova u Konvenciji UN o pravu mora (1982.). Sudski organi.			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Samostalni zadaci	0,25	5%		
Seminarski rad (pismeni i usmeni)	1			
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	0,75	15%		
Pismeni ispit	4,25	45%		
Usmeni ispit	1,25	30%		
<p>Seminarski rad ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.</p> <p>Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitan. 4% = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitan, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene</p>				

od 71% do 80% = do 18% ocjene
 od 81% do 90% = do 24% ocjene
 od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)
 B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)
 C = 70 – 79,9% 3 (dobar)
 D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)
 E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava mora, Zagreb 1989.
Dopunska literatura:	Rudolf, Davorin, Međunarodno pravo mora, Zagreb, 1985. Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora u miru i oružanim sukobima, Rijeka, 2002.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam i izvori međunarodnog prava mora. Kodifikacija; 1958, 1973-1982.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
II.	Pravni status različitih dijelova mora, morskog dna i podzemlja.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
III.	Unutrašnje morske vode. Pravni status .Granice.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
IV.	Pravni status stranih brodova u unutrašnjim morskim vodama.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
V.	Arhipelaške vode. Granice. Pravni status i režim.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
VI.	Teritorijalno more. Definicija. Granice. Neškodljivi prolazak stranih brodova. Razgraničenje teritorijalnih mora susjednih država.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
VII.	Vanjski morski pojas. Definicija i granice. Pravni režim. Razgraničenje vanjskih pojaseva susjednih država.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
VIII.	Gospodarski pojas. Pravni status i režim. Nastanak i razvoj.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
IX.	Granice gospodarskih pojaseva. Prava obalne države. Prava i dužnosti država u tuđem gospodarskom pojasu.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
X.	Epikontinentski pojas. Granice.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/
XI.	Prava i dužnosti obalnih država u epikontinentskom pojasu. Razgraničenje epikontinentskih pojaseva.
	Degan, Vladimir, Đuro, Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava./relevantna poglavlja/

	prava,/relevantna poglavlja/
XII.	Otvoreno more. Definicija i granice. Slobode otvorenog mora. Pravo progona. Degan, Vladimir, Đuro,Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava,/relevantna poglavlja/
XIII.	Zona. Pravni status. Iskorištavanje i istraživanje Zone. Međunarodna vlast za morsko dno. Degan, Vladimir, Đuro,Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava,/relevantna poglavlja/
XIV.	Sustav rješavanja sporova u Konvenciji UN o pravu mora / 1982/. Degan, Vladimir, Đuro,Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava,/relevantna poglavlja/
XV.	Sudski organi za mirno rješavanje sporova. Degan, Vladimir, Đuro,Međunarodno pravo mora i izvori međunarodnog prava,/relevantna poglavlja/

<i>Naziv kolegija</i>	PRAVNA MEDICINA			<i>Kod kolegija</i>	RP2CIM ¹ 103
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			<i>Godina studija</i>	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	2+2
<i>Status kolegija:</i>	IP	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Marija Definis Gojanović				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	marija.dg@gmail.com +385 91 201 64 31				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Ciljevi ovog kolegija su:</p> <p>upoznati studente s načinom rada i organizacijom pravne medicine; naučiti razlikovati prirodno od nasilnog oštećenja zdravlja, prirodne od nasilne smrti; odrediti vrijeme, uzrok i način oštećenja zdravlja i smrti; spoznati problematiku identifikacija, vještačenja i tumačenja činjenica za potrebe sudskih postupaka, liječničke odgovornosti i dužnosti, kao i upoznati se s obdukcijском tehnikom i drugim metodama koje se koriste u modernoj pravnoj medicini.</p>				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći:</p> <p>(opći ishodi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - planirati samostalno učenje na način kritičkog i samokritičkog propitivanja znanstvenih istina; razvijati naviku uporabe stručne literature; - demonstrirati posjedovanje osobnih kvaliteta ličnosti (timski rad, osobni doprinos, zainteresiranost, aktivno slušanje i izgradnja pozitivnih odnosa s članovima grupe; tolerancija; odnos prema profesiji); <p>(specifični ishodi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - savladati temeljna znanja iz područja tanatologije, nasilnog oštećenja zdravlja i smrti, identifikacija, vještačenja, prometnog traumatizma i liječničke deontologije; - analizirati i objasniti pojedine medicinske činjenice za potrebe pravne struke; - znati samostalno obaviti vanjski pregled mrtvog tijela; - prepoznati osnovne znakove smrti; prepoznati moguće vrste smrti te poduzeti odgovarajuće radnje; - savladati način i potrebu pravilnog dokumentiranja i prijavljivanja ozljeda kod živih osoba; - savladati način i potrebu ispravnog izuzimanje, pohranu i prosljeđivanje uzoraka za toksikološke i druge analize; - prepoznati i vrednovati značaj i ulogu medicinskog vještaka i medicinskih vještačenja prema Zakonu o kaznenom i parničnom postupku; - prepoznati značaj i ulogu pravne medicine u zaštiti ljudskih prava, istrage masovnih grobnica i ratnog zločina, organizacije u masovnim katastrofama. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Nastava predmeta Pravna medicina sastoji se od 8 jedinica, 8 provjera i proširenja znanja na seminarima, te 8 kolokvija provjera znanja na vježbama. Svaka tematska jedinica sadrži: 2 sata predavanja, 1-2 sata seminara i 1-2 sata vježbi.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim</i>	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	

<i>tiskom)</i>	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo
	Napomene: nastava iz svake cjeline počinje sa predavanjima, te se razrađuje i nadopunjuje na seminarima i vježbama. Na seminarima studenti dobivaju stručne i znanstvene separate iz dopunske literature s obvezom njihove obrade i prezentacije, a sa svrhom proširenja saznanja iz tematskih cjelina obrađenima na predavanjima. Na vježbama se, u manjim skupinama, rješavaju konkretni problemski zadatci i slučajevi iz prakse, te kolokviraju isti.			
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati kolokvije 			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	30+30	2	20%	
Kolokviji ili završi pismeni ispit		2	30%	
Završni ispit		2	50%	
<p><i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i></p> <p><i>Dodatna pojašnjenja:</i></p> <p><i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p><i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p><i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
<i>Obvezna literatura:</i>	1. Zečević D i sur. Osnove sudske medicine za pravnike. Zagreb: Barbat, 1996. 2. Zečević D i sur. Sudska medicina i deontologija. 4.izd. Zagreb: Medicinska naklada, 2004.			

	<p>3. DiMaio VJ, DiMaio D. Forensic Pathology. 2nd ed. Boca Raton: CRC Press, 2001.</p> <p>4. Payne-James J, Busuttil A, Smock W. Forensic Medicine – Clinical and Pathological Aspects. San Francisco: GMM, 2003.</p>
<i>Dopunska literatura:</i>	<p>- Zečević D, i sur. Vještačenje težine tjelesnih ozljeda u krivičnom postupku. Informator, Zagreb, 1985,</p> <p>- Milan Čović, i sur. Vještačenja u cestovnom prometu. Informator, Zagreb, 1987,</p> <p>- Saukko P, Knight B. Knight's Forensic Pathology. 3rd ed. London: Arnold Publishers, 2004.</p> <p>- Sutlović D, i sur. Osnove forenzične toksikologije. Split: Redak, 2011.</p> <p>- Sutlović D, Definis-Gojanović M. Priručnik o uporabi analize DNA u sudsko-medicinskoj praksi. Split: Redak, 2015.</p> <p>- Shepherd S. Simpson's forensic medicine. 12th ed. London: Arnold, 2003.</p> <p>- Anderson WR. Forensic science in clinical medicine. Lippincott-Raven, 1998.</p> <p>- Byrd JH, Castner JL. Forensic entomology. CRC Press, 2001.</p> <p>- Ubelaker DH. Human skeletal remains, 3rd ed. Taraxacum, 1999.</p> <p>- Smith RKM. Textbook on international human rights. Oxford University Press, 2005.</p> <p>- izabrani separati iz domaće i strane literature.</p>
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	<i>Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)</i>

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne jedinice</i>	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Oštećenje zdravlja i smrt
	Kratki opis: uzrok, mehanizam, vrsta smrti; iznenadne, naprasne, sumnjive smrti; iznenadna prirodna smrt; važnost obdukcija
	Literatura: obvezna i dopunska
II.	Naslov: Ozljeđe - mehaničke
	Kratki opis: nespecifične i specifične mehaničke ozljeđe; specifičnost ozljeđivanja pojedinih dijelova tijela; kranocerebralne ozljeđe
	Literatura: obvezna i dopunska
III.	Naslov: Ozljeđe – asfikične, fizikalne, psihičke, nutritivne
	Kratki opis: sufokacije i strangulacije; opće i lokalno djelovanje povišene i snižene temperature; ozljeđe elektricitetom; psihička trauma; nasilna gladovanja i žeđanja
	Literatura: obvezna i dopunska
IV.	Naslov: Ozljeđe – kemijske (toksikologija)
	Kratki opis: uvod u sudsku toksikologiju; sudskotoksikološki značajni otrovi; alkohol i droge
	Literatura: obvezna i dopunska
V.	Naslov: Tanatologija
	Kratki opis: agonija, prividna smrt; rani i kasni znakovi smrti; utvrđivanje vremena smrti; djelovanje životinja na ljudske ostatke
	Literatura: obvezna i dopunska
VI.	Naslov: Medicinska kriminalistika
	Kratki opis: očevid; biološki tragovi; sudska antropologija; sudska odontologija; sudska entomologija; identifikacija
	Literatura: obvezna i dopunska
VII.	Naslov: Kaznena djela
	Kratki opis: tjelesne ozljeđe i kvalifikacija; ubojstvo, samoubojstvo; protupravni prekid trudnoće, čedomorstvo; kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa

	Literatura: obvezna i dopunska
VIII.	Naslov: Vještačenje i liječnička deontologija
	Kratki opis: vještak i vještačenje u kaznenom/građanskom postupku; vještačenje u cestovnom prometu; vještačenje u paternitetnim parnicama; kaznena odgovornost liječnika; medicina u službi države
	Literatura: obvezna i dopunska

Naziv kolegija	SLUŽBENIČKO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM ¹ 104
Studijski program Ciklus	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
Status kolegija:	IZBORNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	DR.SC. IVO ROZIĆ, IZV.PROF.				
Kontakt sati/konzultacije:	SRIJEDA 12-14				
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba				
Asistent	DR.SC. IVO ROZIĆ, IZV.PROF.				
Kontakt sati/konzultacije:	SRIJEDA 12-14				
E-mail adresa i broj telefona	ivo.rozic@pf.sum.ba				
Ciljevi kolegija:	Ciljevi ovog kolegija su: Upoznavanje sa osnovama službeničkog prava i radnopravnim položajem državnih službenika i namještenika u modernom okruženju.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći: Polaznici će ovladati općim teorijskim znanjima o radnim odnosima i pravima, te sličnostima i razlikama statusa državnih službenika u odnosu na druge zaposlenike. Steći će i posebna znanja o svim specifičnostima državne službe i službenika. Ovladat će hijerarhijom pravnih vrela, akata i normi. Također, općom radno – pravnom metodologijom i metodama službeničkoga prava.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam, predmet i metode Službeničkog prava. Nastanak, razvitak i specifičnosti. Odnos sl. prava i drugih srodnih disciplina: radnog i socijalnog, upravnog, ustavnog, kaznenog. Pravna vrela – unutarnja i međunarodna. Pravni akti i njihova hijerarhija. Vrste akata. Pojam i vrste javnih službenika. Zasnivanje službeničkog odnosa: način zasnivanja i zakonski uvjeti. Individualna i kolektivna prava državnih službenika i njihove specifičnosti. Službenički status i instituti. Obrazovanje. Obveze (dužnosti) i prava službenika. Promicanje (napredovanje), ocjenjivanje i premještanje. Odgovornost i vrste odgovornosti. Lakše i teže povrede radnih dužnosti. Mjere: postupak, izricanje i vrste. Prestanak službe: oblici i razlozi. Namještenici: pojam, status, prava i odgovornosti.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati domaće zadaće - pisati kolokvije - pisati test - ... - ... 				
Praćenje i ocjenjivanje studenta	Pohadanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	

<i>(označiti masnim tiskom)</i>	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Npr. Pohađanje nastave	60	2	10%	
Npr. Kolokviji ili završi pismeni ispit	60	2	50%	
Npr. Završni ispit	60	2	40%	
<p><i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i></p> <p><i>Dodatna pojašnjenja:</i></p> <p><i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p><i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p><i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
Obvezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999. - Borković Ivo, Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 3-12 - Dedić S. Gradašćević- Sijerčić J. Radno pravo, Sarajevo 2010. - Željko Potočnjak, Radni odnosi državnih službenika, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013 (str. 11-28) - S. Čović, D. Juras, D. Vučkov, Neka pitanja u regulaciji radnopravnog statusa državnih službenika, Zbornik Pravnog fakulteta sveučilišta u Rijeci, 2015 (str. 645-653) - Sead Dedić, Osnovna načela djelovanja državnih službenika u kontekstu međunarodnih standard s područja službeničkog prava, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2012 (str. 121-134) - Jasminka Gradašćević-Sijerčić, Zaštita prava iz radnih odnosa uposlenika u institucijama BiH, Sveske za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 18-26) - Mehmed Hadžić, Prijem državnih službenika u institucijama BiH, 			

	Sveske za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 27-36)
<i>Dopunska literatura:</i>	<p>Dodatak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konvencija br.151 - O zaštiti prava na organiziranje i postupcima za utvrđivanje uvjeta zapošljavanja u javnim službama, 1978. - Europski kodeks dobre uprave – 2001. - Etički kodeks za državne službenike u FBiH - Sl. novine FBiH br. 27/14 - Recommendation No. R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member states on codes of conduct for public officials, Committee of Ministers at its 106th Session on 11 May 2000. - Recommendation CM/Rec(2007)7 of the Committee of Ministers to member states on good administration - Jolanta Palidauškaite, Codes of Conduct for Public Servants in Eastern and Central European Countries: Comparative Perspective, OECD, godina objavljivanja nije navedena, https://www.oecd.org/mena/governance/35521438.pdf (izvodi) - Ustavi: Ustav BiH, Ustav FBiH, Ustav RS, Ustav RH i dr. - Zakoni: - Zakon o radu F BiH; - Zakon o radu u institucijama BiH; - Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, - Pod zakonski akti: pravilnici, Instrukcije, kodeksi, naputci, odluke i drugi pod zakonski akti kojima je reguliran položaj državnih službenika u BiH. Konvencija br.151 - O zaštiti prava na organiziranje i postupcima za utvrđivanje uvjeta zapošljavanja u javnim službama, 1978.
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	<i>Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)</i>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Pojam, predmet i metode Službeničkog prava
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.-odgovrajuća poglavlja.
II.	Naslov: Nastanak, razvitak i specifičnosti. Odnos sl. prava i drugih srodnih disciplina: radnog i socijalnog, upravnog, ustavnog, kaznenog.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.-odgovrajuća poglavlja.
III.	Naslov: Pravna vrela – unutarinja i međunarodna. Pravni akti i njihova hijerarhija. Vrste akata.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.-odgovrajuća poglavlja.
IV.	Naslov: Pojam i vrste javnih službenika
	Kratki opis:
	Literatura: Željko Potočnjak, Radni odnosi državnih službenika, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013 (str. 11-28)
V.	Naslov: Zasnivanje službeničkog odnosa: način zasnivanja i zakonski uvjeti.
	Kratki opis:
	Literatura: Mehmed Hadžić, Prijem državnih službenika u institucijama BiH, Sveske

	za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 27-36)
VI.	Naslov: Individualna i kolektivna prava državnih službenika i njihove specifičnosti.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
VII.	Naslov: Službenički status i institut
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
VIII.	Naslov: Obveze (dužnosti) i prava službeni
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
IX.	Naslov: Promicanje (napredovanje), ocjenjivanje i premještanje.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
X.	Naslov: Odgovornost i vrste odgovornosti.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
XI.	Naslov: Lakše i teže povrede radnih dužnosti
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
XII.	Naslov: Mjere: postupak, izricanje i vrste.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
XIII.	Naslov: Prestanak službe: oblici i razlozi
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
XIV.	Naslov: Namještenici: pojam, status, prava i odgovornosti.
	Kratki opis:
	Literatura: Borković Ivo, Službeničko pravo, Informator, Zagreb, 1999.
XV.	Naslov: Zaštita prava iz radnih odnosa uposlenika u institucijama BiH
	Kratki opis:
	- Literatura: Jasminka Gradašćević-Sijerčić, Zaštita prava iz radnih odnosa uposlenika u institucijama BiH, Sveske za javno pravo, Centar za javno pravo, Sarajevo, br. 22, 2015 (str. 18-26)

<i>Naziv kolegija</i>	POLITIČKA POVIJEST BOSNE I HERCEGOVINE I HRVATSKE U XIX. STOLJEĆU			Kod kolegija	RP2COM ¹ 104
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	OBVEZNI	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti Prava			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	PROF.DR.SC. LJUBOMIR ZOVKO				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	PONEDJELJAK 9-10h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ljubomir.zovko@pf.sum.ba 036 337 194				
<i>Asistent</i>	Dr.sc. Jelena Zovko,docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	SRIJEDA 9,30-10,30h				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	jelena.zovko@pf.sum.ba 036 337 162				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa političkim koncepcijama, rješenjima i idejama koje su u konačnici dovele do stvaranja prve zajedničke države južnoslavenskih naroda.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon položenog kolegija student će znati/moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznavati i definirati političke ideje u XIX. stoljeću (Bosna i Hercegovina i Hrvatska) - Definirati političke ideje apsolutizma, dualizma, trijalizma, federalizma, unitarizma - Opisati državnopravni status hrvatskih zemalja u XIX. stoljeću kao i državnopravni status Bosne i Hercegovine u XIX stoljeću te refleksije tog statusa na XX. stoljeće - Nabrojati političke stranke, političare koji su svojim djelovanjem i idejama koje su zastupali utjecali na državnopravni status kako Bosne i Hercegovine tako i hrvatskih zemalja - Analizirati utjecaj političkih koncepcija na državnopravnu politiku u Bosni i Hercegovini i hrvatskim zemljama 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Uvod u političku povijest Bosne i Hercegovine i Hrvatske u XIX. stoljeću- općenito, Bosanski pašaluk, Kriza osmanskog carstva, Berlinski kongres, dolazak Austro-Ugarske Monarhije u BiH, organizacija, vlasti, pravni sustav, nacionalno pitanje, političke stranke, aneksija, ustav, Sabor, Prvi svjetski rat, Hrvatske zemlje u XVIII. I XIX. stoljeću, odjeci Francuske revolucije, ilirske provincije, revolucionarna 1848. godina, ilirski pokret, Ustavni život, prve političke stranke, političke ideje i rješenja prije stvaranja prve zajedničke države južnoslavenskih naroda, Supilo, Trumbić, stvaranje kraljevine SHS				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu - polagati kolokvije - polagati pismeni ispit - polagati usmeni ispit 				
<i>Praćenje i ocjenjivanje</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	

<i>studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Angažiranost u nastavi	75	2.5	20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja*	45	1.5	30%
Pismeni ispit*	45	1.5	30%
Usmeni ispit	60	2	50%

Dodatna pojašnjenja:

* Studenti koji polože kolokvije oslobođeni su pismenog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 3% ocjene

od 61% do 70% = do 6% ocjene

od 71% do 80% = do 9% ocjene

od 81% do 90% = do 12% ocjene

od 91% do 100% = do 15% ocjene

Završni pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Završni usmeni ispit se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 10% ocjene

od 61% do 70% = do 20% ocjene

od 71% do 80% = do 30% ocjene

od 81% do 90% = do 40% ocjene

od 91% do 100% = do 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 91 – 100% 5 (izvrstan)

B = 79 – 90% 4 (vrlo dobar)

C/D = 67 – 78% 3 (dobar)

E = 55 – 66% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Neda Engelsfeld, Povijest hrvatske države i prava. Razdoblje od 18. do 20 stoljeća, Zagreb, 2006. (str.58.-82., 87.-96., 109-116., 128.-142., 155.-160., 169.-176., 247-266., 289.-296. Mustafa Imamović, Osnove upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2006. (str.67.-74., 77.-81., 103.-107.) Ljubomir Zovko, Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.-
----------------------------	---

	1941., Mostar, 2007. (str.13.-32., 36.-44.) Hrvoje Matković, Suvremena politička povijest Hrvatske, Zagreb, 1999. (str.1.-51.) Ferdo Šišić, Pregled povijesti hrvatskog naroda, Zagreb, 1962. (str.371.-476.)
Dopunska literatura:	Džaja, M. S., Konfesionalnost i nacionalnost Bosne i Hercegovine, ZIRAL, Mostar 1999. Evans, A. DŽ., Kroz Bosnu i Hercegovinu u vrijeme pobune 1875. godine, Veselin Masleša, Sarajevo 1965. Kraljačić, T., Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882.-1903., Sarajevo 1982. Foretić, V., Povijest Dubrovnika do 1808., Zagreb 1980. Gross, M., Povijest pravaške ideologije, Zagreb 1973. Hrvatski narodni preporod u Dalmaciji i Istri, Zbornik, Matica hrvatska, Zagreb 1969. Jareb, J., Pola stoljeća hrvatske politike 1895.-1945., Zagreb 1995.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	KRIZA OSMANSKOG CARSTVA, BOSNA I HERCEGOVINA U XIX.st. Karlovački mir, jačanje bosanskih velikaša,ajani IMAMOVIĆ, Mustafa, Osnove upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine (str.67.-74.) ŠIŠIĆ, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda (str.471.-476.)
II.	ISTOČNO PITANJE, BERLINSKI KONGRES Problem osmanske političke baštine, europske sile, ustanci IMAMOVIĆ, Mustafa, Osnove upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine (str.77.-81.)
III.	DOLAZAK A-U MONARHIJE U BOSNU I HERCEGOVINU, ORGANIZACIJA VLASTI U BIH, Akti koji uređuju status BiH u vrijeme austrougarske uprave, Upravno teritorijalna reforma, Zemaljska vlada, Zajedničko ministarstvo financija ZOVKO, Ljubomir, Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.-1941. (str.13.-32.)
IV.	NACIONALNO PITANJE U BIH U VRIJEME AUSTROUGARSKE UPRAVE Benjamin Kallay, interkonfesionalno bošnjaštvo ZOVKO, Ljubomir, Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.-1941. (str.36.-44)
V.	NACIONALNI POKRETI U BIH KRAJEM 19. STOLJEĆA- POLITIČKE STRANKE I NJIHOVI PROGRAMI. HNZ, HKU, MNO, MNS, SNO ZOVKO, Ljubomir, Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.-1941. (str.36.-44.)
VI.	ANEKSIJA 1908. I NJENE POSLJEDICE, USTAV, BOSANSKOHERCEGOVAČKI SABOR Europska diplomatska kriza, piramidalna ustavnost, parlamentarizam ZOVKO, Ljubomir, Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.-1941. (str.26.-32.)
VII.	FEUDALNO DRUŠTVO U HRVATSKIM ZEMLJAMA KONCEM 18. I U PRVOJ POLOVICI 19. STOLJEĆA Hrvatske zemlje od 1790. do 1848, Marija Terezija, ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (str. 58.-63)

	ŠIŠIĆ, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda (str.371.-388.)
VIII.	ODJECI FRANCUSKE REVOLUCIJE U HRVATSKIM ZEMLJAMA, UKIDANJE DUBROVAČKE REPUBLIKE
	Ilirske provincije
	ŠIŠIĆ, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda (str.389.-393.)
IX.	POLITIČKI POLOŽAJ HRVATSKIH ZEMALJA U PRVOJ POLOVICI 19. STOLJEĆA. ILIRSKI POKRET. GODINA 1848/49. U HRVATSKIM ZEMLJAMA
	Ljudevit Gaj, ban Josip Jelačić, Zahtijevanje naroda
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (str.64.-82.)
	ŠIŠIĆ, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda (str.396.-429.)
X.	HRVATSKE ZEMLJE U OSVIT MODERNOG DOBA.
	Ukidanje Bachova apsolutizma, veliki Sabor, obnavljanje ustavnosti, političke stranke
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća(str.87.-116.;169.-176.)
XI.	AUSTRO UGARSKA NAGODBA, HRVATSKO UGARSKA NAGODBA
	Dualizam, subdualizam, Riječka krpica
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (str.128.-142)
XII.	MAŽURANIĆEVE REFORME
	Sudsko-upravna reforma, Stol sedmorice.
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (str.155-160.)
XIII.	POLITIČKE IDEJE I RJEŠENJA PRIJE STVARANJA PRVE ZAJEDNIČKE DRŽAVE JUŽNOSLAVENSKIH NARODA, SUPILO, TRUMBIĆ
	Novi kurs , Jugoslavenski odbor, Jugoslavenski klub, Supilo, Trumbić
	MATKOVIĆ, Hrvoje ,Suvremena politička povijest (str.1.-51.)
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (str.247.-266.)
XIV.	STVARANJE KRALJEVINE SRBA, HRVATA I SLOVENACA.
	Država SHS, Kraljevina Srbija
	ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava-razdoblje od 18 do 20 stoljeća (247.-266; 298.-296.)
XV.	PONAVLJANJE GRADIVA

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ¹ 105
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Vesna Popović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	036 337 165				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	vesna.popovic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Vesna Popović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	036 337 165				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	vesna.popovic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Cilj ovog kolegija je upoznavanje studenata sa osnovnim karakteristikama međunarodnog humanitarnog prava i pravilima koja se moraju primjenjivati i u međunarodnim i nemeđunarodnim oružanim sukobima.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što odslušaju i polože ovaj kolegij, studenti će znati / moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • steći temeljna znanja o pravilima međunarodnog humanitarnog prava koja se primjenjuju u međunarodnim i nemeđunarodnim oružanim sukobima; • razumjeti značaj poštovanja ovih pravila; • kritički procijeniti stupanj poštivanja ovih pravila u Bosni i Hercegovini, te • analizirati praksu međunarodnih kaznenih sudova. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>Pojam i karakteristike međunarodnog humanitarnog prava. Izvori prava. Međunarodni ugovori, međunarodni običaji. Retorzija i represalije. Rat. Ugovorna zabrana rata. Pravo na samoobranu. Učesnici u oružanim sukobima. Borci i špijuni. Pravila o sredstvima i metodama ratovanja. Zaštićena zone i mjesta. Lica zaštićena u oružanim sukobima. Ranjenici, bolesnici, brodolomci i ratni zarobljenici.</p>				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>					
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI	
Samostalni zadaci		0,25		5%	
Seminarski rad		0,25		5%	

(pismeni i usmeni)			
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		0,75	15%
Pismeni ispit		4,25	45%
Usmeni ispit		1,5	30%
<p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.</p> <p>Seminarski rad ocjenjuje se ovako:</p> <p>0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.</p> <p>Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:</p> <p>0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitao. 4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>A = 90 – 100% 5 (izvrstan) B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar) C = 70 – 79,9% 3 (dobar) D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan) E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)</p>			
Obvezna literatura:	Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo, difuzija i primjena, Mostar, 2008.		
Dopunska literatura:	Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata i Dopnski protokoli I i II.		
Dodatne informacije o kolegiju	.		

<i>Broj nastavne cjeline</i>	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam i karakteristike međunarodnog humanitarnog prava Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
II.	Izvori međunarodnog humanitarnog prava Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
III.	Rješavanje međunarodnih sporova. Mirno i prinudno rješavanje sporova. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
IV.	Retorzija i represalije. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
V.	Rat, ugovorna zabrana rata .Pravo na samoobranu. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
VI.	Učesnici u oružanim sukobima. Oružane snage. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
VII.	Borci, špijuni, plaćenici, položaj stranih državljana. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
VIII.	Pravila o sredstvima i metodama ratovanja. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
IX.	Zabranjene vrste oružja. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
X.	Ograničenja u pogledu načina ratovanja. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
XI.	Ograničenja u pogledu objekata. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
XII.	Lica zaštićena u oružanim sukobima. Ranjenici, bolesnici, brodolomnici. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
XIII.	Postupanje sa ratnim zarobljenicima. Početak i svršetak zarobljeništva. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
XIV.	Zaštita civila i civilnog stanovništva. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)
XV.	Internirana lica. Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo- difuzija i primjena, Mostar, 2008. (odgovarajuća poglavlja)

<i>Naziv kolegija</i>	EUROPSKO RADNO I SOCIJALNO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ¹ 106
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	OBVEZNI	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	PROF. DR. SC. IVO ROZIĆ				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijeda, 12 - 14 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ivo.rozic@pf.sum.ba , 036/ 337-166				
<i>Asistent</i>	PROF. DR. SC. IVO ROZIĆ				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijeda, 12 - 14 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ivo.rozic@pf.sum.ba , 036/ 337-166				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s općim pitanjima Europskog radnog prava, zaštitom, prava utvrđenih Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Europskom socijalnom poveljom, te regulativom u domeni slobode kretanja radne snage i sustava socijalne politike, odnosno socijalne sigurnosti.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - opisati radno-pravne situacije s europskim elementom; - navesti pravne izvore nekomunitarnog prava; - analizirati konkretne predmete nekomunitarnog radnog prava; - odrediti pojam i načela komunitarnog radnog prava; - definirati slobodu kretanja radnika unutar Europske Unije; - izraditi akte iz europskog radnog prava; - primijeniti odredbe europskog radnog prava u praksi. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Opća pitanja Europskog radnog prava. Zaštita prava u europskom nekomunitarnom pravu. Izvori komunitarnog radnog prava i institucije. Slobodno kretanje radnika. Uvjeti rada. Socijalni dijalog. Europsko kolektivno pregovaranje. Europsko pravo socijalne sigurnosti.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>					
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI		
Pohađanje nastave	60	2	10 %		

Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	50%
Završni ispit	60	2	40%
<p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.</p> <p>Seminarski rad ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.</p> <p>Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitao. 4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: A = 90 – 100% 5 (izvrstan) B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar) C = 70 – 79,9% 3 (dobar) D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan) E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)</p>			
Obvezna literatura:	Lubarda, Branko, <i>Europsko radno i socijalno pravo</i> , CID, Podgorica, 2004.		
Dopunska literatura:	Dedić, S., Gradašević - Sijerčić J., <i>Radno pravo</i> , Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja Ravnić, Anton. Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog , Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu, 2004., odgovarajuća poglavlja		
Dodatne informacije o kolegiju			

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj</i>	TEME, ISHODI I LITERATURA
-------------	---------------------------

<i>nastavne cjeline</i>	
I.	Međunarodno i europsko radno pravo.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004. (odgovarajuća poglavlja)
II.	Europsko nekomunitarno radno pravo.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
III.	Zaštita prava utvrđenih Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Europskom socijalnom poveljom.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
IV.	Izvori komunitarnog radnog prava; Ugovori
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
V.	Izvori komunitarnog radnog prava; Sekundarno zakonodavstvo
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
VI.	Načela komunitarnog radnog prava.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
VII.	Slobodno kretanje radnika; Sadržaj slobode kretanja
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
VIII.	Slobodno kretanje radnika; Uvjeti i ograničenja slobode kretanja radnika
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
IX.	Zapošljavanje i fleksibilni oblici zapošljavanja.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004
X.	Jednako postupanje u zapošljavanju. Diskriminacija.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004
XI.	Uvjeti rada: Zaštita zdravlja i sigurnosti na radu.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
XII.	Uvjeti rada: Radno vrijeme; Odmori
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
XIII.	Reorganizacija poslodavca i položaj zaposlenih.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004.
XIV.	Socijalni dijalog; Europsko kolektivno pregovaranje; Europsko vijeće zaposlenih.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004
XV.	Međunarodno i europsko pravo socijalne sigurnosti.
	Lubarda, Branko, Europsko radno i socijalno pravo, CID, Podgorica, 2004

<i>Naziv kolegija</i>	ORGANIZIRANI KRIMINALITET			Kod kolegija	RP2CIM ¹ 105
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	Izborni	<i>Preduvjeti:</i>	Nema	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema tjednom rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Ivan Zovko, docent				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Sat iza predavanja				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ivan.zovko@pf.sum.ba 036 337-178				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Ivan Zovko, docent				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Sat iza predavanja				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ivan.zovko@pf.sum.ba 036 337-178				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Upoznavanje studenta s pojavnim oblicima organiziranog kriminaliteta i njegove uske sprege s korupcijom i pranjem novca kao i uzrocima, pojavnim oblicima te kaznenopravnim aspektom korupcije i pranja novca.</p> <p>Upoznavanje s normativnim okvirom za suzbijanje organiziranog kriminaliteta i mogućnostima njegove optimalne primjene u praksi djelovanjem tijela kaznenog pravosuđa.</p> <p>Standardi nacionalnog zakonodavnog okvira u suzbijanju organiziranog kriminaliteta analiziraju se s aspekta poredbenog prava kao i relevantnih izvora međunarodnog prava.</p>				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Studenti će steći znanje iz područja suzbijanja organiziranog kriminaliteta i njegove uske sprege s korupcijom i pranjem novca kao i uzrocima, pojavnim oblicima i načinima suzbijanja tih fenomena.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrjednovati i procijeniti tipove organiziranih kriminalnih skupina - Analizirati karakteristike kriminalnih udruženja s povijesnog aspekta - Samostalno utvrditi povezanosti organiziranog kriminaliteta, korupcije i pranja novca - Utvrditi fenomenologiju i etiologiju organiziranog kriminaliteta - Procijeniti pretpostavke za kaznenopravni pojam organiziranog kriminaliteta - Otkriti spregu organiziranog kriminala i terorizma (gangstersko-teroristički hibridi) - Kritički prosuditi i ocijeniti važnost Kaznenog zakona, Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te Konvencije UN o transnacionalnom organiziranom kriminalu - Vrjednovati i analizirati sadržaj korupcije s aspekta kritičnih točaka - Razlikovanje koruptivnih kaznenih djela - Utvrditi sadržaj i karakteristike procesnopravnih mjera te instituta pokajnika i krunskog svjedoka - Samostalno procijeniti važnost sankcioniranja organiziranog kriminaliteta te razlikovati konfiskaciju imovine i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Definicija i teorijsko objašnjenje organiziranog kriminaliteta; tipovi organiziranih kriminalnih skupina; transnacionalnost organiziranog kriminaliteta; Transnacionalne kriminalne organizacije; fenomenološki i etiološki aspekti organiziranog kriminaliteta; osnove materijalnopravnog aspekta org. kriminaliteta. Pojmovi organizirane kriminalne grupe; Kaznenoprocenasi aspekti reagiranja pravnog sustava na organizirani kriminalitet; mjera oduzimanja imovinske i proširenog oduzimanja				

	imovinske koristi u suzbijanju org. kriminaliteta. ke prakse			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>	Nastava iz predmeta provodi se obliku predavanja i vježbi u kojem nastavnik upoznaje polaznike s osnovama materije. U iznošenju tih sadržaja nastavnik koristi metodu multimedijalne prezentacije. Polaznici su aktivno uključeni u odvijanje nastave			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30+30	1	20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		2,5	30%	
Završni ispit		2,5	50%	
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>				
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>				
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i>				
<i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i>				
<i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i>				
<i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i>				
<i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i>				
<i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i>				
<i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>				
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i>				
<i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i>				
<i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i>				
<i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i>				
<i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i>				
<i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i>				
<i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>				
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i>				
<i>0 – 55% nedovoljan (1)</i>				
<i>55 – 66% dovoljan (2)</i>				
<i>67 – 78% dobar (3)</i>				
<i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i>				
<i>91 – 100% odličan (5).</i>				

Obvezna literatura:	Ignjatović. Đ, Škulić, M.: Organizovani kriminalitet, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2012.
Dopunska literatura:	Horović, S. Posebni dio kaznenog prava Bosne i Hercegovine Knjiga I, Pravni fakultet Sveučilište u Mostaru, 2009. Horović, S. Posebni dio kaznenog prava Bosne i Hercegovine Knjiga II, Pravni fakultet Sveučilište u Mostaru, 2010. Petrović, B.; Meško, G.: Kriminologija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2004. Mladenović_Kupčević, R.: Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2001. Kurtović A.: Organizirani kriminalitet-kaznenopravna pitanja odgovornosti (krivnje) i sankcija, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5 (1998), 2, str. 725-751. Gluščić S., Kaznenopravni sustav pred izazovom organiziranog kriminaliteta - međunarodna kaznenopravna pomoć i suradnja, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5 (1998), 2: str. 903-929 Krapac D.; Pogled na neke važnije odredbe novoga hrvatskog kaznenog zakonodavstva o organiziranom kriminalitetu i pitanja njihove praktične primjene, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5 (1998), 2: str. 511-543 Novoselec P.: Organizirani kriminal-pitanja kaznenopravnih inkriminacija nedozvoljenih ponašanja, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5 (1998), 2: str. 763-778 Derenčinović D., Komentar Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (odabrana poglavlja)
Dodatne informacije o kolegiju	
Broj nastavne cjeline	TEME, KRATAK OPIS I LITERATURA
I.	Definicija organiziranog kriminaliteta; Tipovi organiziranih kriminalnih skupina;
II.	Transnacionalnost organiziranog kriminaliteta; Fenomenološki i etiološki aspekti organiziranog kriminaliteta;
III.	Osnovni materijalno-pravni aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta;
IV.	Pojmovi grupe i zločinačke organizacije u nacionalnom i poredbenom kaznenom pravu; Kaznena djela organiziranog kriminaliteta;
V.	Kaznenopravne sankcije za kaznena djela organiziranog kriminaliteta; Značenje mjere oduzimanja imovinske koristi u suzbijanju organiziranog kriminaliteta;
VI.	Povezanost organiziranog kriminaliteta, korupcije i pranja novca; Fenomenološki i etiološki aspekti korupcije, korupcijska kaznena djela, analiza Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Kaznenopravne konvencije o korupciji Vijeća Europe;
VII.	Fenomenološki i etiološki aspekti pranja novca, kazneno djelo pranja novca, analiza Konvencije o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju predmeta stečenih kaznenim djelom;
VIII.	Osnovni procesno-pravni aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta (između ostalog: uporaba mjera kojima se privremeno ograničavaju određena ustavom zajamčena prava građana
IX.	instituti pokajnika, zaštita svjedoka i suradnika kaznenog pravosuđa u

	suzbijanju organiziranog kriminaliteta
<i>X.</i>	Analiza Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i funkcioniranja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
<i>XI.</i>	Osnovni međunarodnopravni aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta kroz analizu relevantnih višestranih (Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta s protokolima) i dvostranih međunarodnih ugovora
<i>XII.</i>	Međunarodna pravna pomoć, izručenje, policijska suradnja
<i>XIII.</i>	Analiza relevantne sudske prakse
<i>XIV.</i>	Organizirani kriminalitet – kriminalističko istraživanje
<i>XV.</i>	Organizirani kriminalitet – kriminalističko istraživanje

<i>Naziv kolegija</i>	LOKALNA SAMOUPRAVA			Kod kolegija	RP2CIM106
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	IZBORNI	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti Diplomskog studija Pravo			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	PROF. DR. SC. ZVONKO MILJKO				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijeda: 11:00-13:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	zvonko.miljko@pf.sum.ba; 036 337 150				
<i>Asistent</i>	dr. sc. Cvija Jurković				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorak: 10:00-12:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	cvija.jurkovic@pf.sum.ba; 036/337-168				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s pojmovima lokalne zajednice i lokalne samouprave, te modelima lokalne samouprave u izabranim europskim primjerima. Obraditi načela iz Europske povelje o lokalnoj samoupravi, ustava i zakona.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Nakon odslušanog predmeta studenti će moći objasniti pojave u lokalnoj samoupravi; analizirati procese u istoj; upotrijebiti znanja koja će steći slušajući ovaj predmet u rješavanju praktičnih problema koji se mogu pojaviti u radu u lokalnoj samoupravi; analizirati i predlagati nova rješenja u uređenju lokalne samouprave, s obzirom na mogućnost da ona djeluje kao stabilizirajući činitelj ustavnog uređenja, što je od osobite važnosti za Bosnu i Hercegovinu.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Pojam lokalne zajednice. Elementi lokalne zajednice. Pojam lokalne samouprave. Glavni europski modeli lokalne samouprave. Općine i gradovi. Organi lokalnih zajednica. Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine. Europska povelja o lokalnoj samoupravi.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	Pohađati i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu, pisati kolokvije i polagati završni ispit.				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI		
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 10%		
Kolokviji i priprema za kontinuiranu	60	2	Max 50%		

provjeru znanja			
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%
<p><u>Dodatna pojašnjenja:</u> Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 3% ocjene od 85% do 88% = do 5% ocjene od 89% do 92% = do 7% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 5% ocjene od 61% do 70% = do 10% ocjene od 71% do 80% = do 15% ocjene od 81% do 90% = do 20% ocjene od 91% do 100% = do 25% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>			
Obvezna literatura:	JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999. NEDO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.		
Dopunska literatura:	ZVONKO MILJKO, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zagreb, 2006. (odabrana poglavlja) Europska povelja o lokalnoj samoupravi Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine		
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave je obvezno, (uz 20% opravdanih izostanaka), zbog obveze da se prije pristupanja završnom ispitu ostvari minimalan broj bodova u svakom segmentu.		

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne cjeline</i>	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Lokalna zajednica Pojam i značenje; Sociološko određivanje pojma; Elementi lokalne zajednice JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
II.	Lokalna samouprava

	Pojam i značenje; Teorija o decentralizaciji JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
III.	Glavni europski modeli lokalne samouprave Francuski model; Njemački model; Britanski model JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
IV.	Općine i gradovi u sistemu lokalne samouprave Funkcije i zadatci općine; Problemi gradova; Upravljanje velikim gradovima JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
V.	Organi lokalnih zajednica Sustav upravljanja u lokalnim zajednicama JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
VI.	Djelatnosti lokalnih zajednica Vrste društvenih i gospodarskih djelatnosti lokalnih zajednica JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
VII.	Financiranje lokalnih zajednica Okolnosti značajne za financiranje lokalnih zajednica; JANEZ ŠMIDOVNIK, Lokalna samouprava, Sarajevo, 1999.
VIII.	Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini Osnovne karakteristike ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, Ustav Bosne i Hercegovine i lokalna samouprava NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
IX.	Lokalna samouprava u Federaciji Bosne i Hercegovine Ustavno uređenje Federacije Bosne i Hercegovine i lokalna samouprava; Kantoni; Podjela nadležnosti između Federacije i kantona NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
X.	Općinske i gradske vlasti Organi, nadležnosti NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
XI.	Lokalna samouprava u ustavima kantona Opće karakteristike ustava kantona; Struktura kantonalnih ustava; Nadležnosti kantonalnih vlasti NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
XII.	Poseban status Sarajeva i Mostara Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave; Grad Mostar kao jedinica uprave i lokalne samouprave NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
XIII.	Suradnja jedinica lokalne samouprave Međuopćinska suradnja; Međukantonalna suradnja; Suradnjaj općina i gradova u BiH S. SOKOL – B. SMERDEL, Ustavno pravo (IV. izd), Zagreb, 2009. ZVONKO MILJKO, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zagreb, 2006
XIV.	Sudjelovanje građana u lokalnoj samoupravi Referendum, zbor građana; građanska inicijativa NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.
XV.	Europska povelja o lokalnoj samoupravi Ratifikacija Povelje; Određenje pojma lokalne samouprave; Nadzor nad radom lokalnih vlasti; Zaštita granica lokalnih vlasti; Načelo supsidijarnosti NEĐO MILIČEVIĆ, HILMO PAŠIĆ, ZDRAVKO ZLOKAPA, ANTON ŠTITIĆ, Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1999.

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE			<i>Kod kolegija</i>	RP2CIM107
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			<i>Godina studija</i>	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	2+2
<i>Status kolegija:</i>		<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	+
<i>Pristup kolegiju:</i>	studenti upisani u I. godinu studija			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Tonka Krešić, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	kresictonka@gmail.com				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Cilj kolegija Međunarodne organizacije je upoznavanje studenata sa povijesnim razvojem i pravnim okvirom međunarodnih organizacija, njihovim članstvom, djelovanjem, načinom donošenja odluka s posebnim naglaskom na djelovanje međunarodnih organizacija u suvremenim međunarodnim odnosima XXI. stoljeća.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Nakon što odslušaju i polože kolegij studenti će znati/moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • steći produbljena znanja o pojmu međunarodnih organizacija kao posebno važnih subjekata međunarodnog prava, njihovom povijesnom razvoju i pozitivnom međunarodnom pravu međunarodnih organizacija; • utvrditi osnovne mehanizme djelovanja međunarodnih organizacija, njihovu strukturu i članstvo; • spoznati ulogu međunarodnih organizacija u rješavanju međunarodnih sporova; • steći odgovarajuće spoznaje najvažnijim suvremenim međunarodnim organizacijama • analizirati prednosti i nedostatke suvremenih međunarodnih organizacija; 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>I. UVOD</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i povijesni razvoj međunarodnih organizacija 2. Izvori prava međunarodnih organizacija <p>II. OPĆE PRAVNE ZNAČAJKE MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravni subjektivitet međunarodnih organizacija 2. Članstvo u međunarodnim organizacijama 3. Organi međunarodnih organizacija 4. Akti međunarodnih organizacija 5. Međunarodnopravna odgovornost međunarodnih organizacija 6. Prestanak međunarodnih organizacija 7. Međunarodne nevladine organizacije <p>III. POSEBNE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opće međunarodne organizacije <ol style="list-style-type: none"> a) Ujedinjeni narodi b) Specijalizirane ustanove UN c) Svjetska trgovinska organizacija 				

	d) Međunarodne agencija za atomsku energiju 2. Regionalne međunarodne organizacije a) Vijeće Europe b) Europska unija c) Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) d) Organizacija za europsku sigurnost i suradnji (OSCE)			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo
	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati esej - pisati kolokvije - pisati test 			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohadanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Angažiranost u nastavi		0,5	10%	
Samostalni zadaci/Esej		0,5	10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		1	30%	
Završni pismeni ispit*		1	30%	
Završni usmeni ispit		1	50%	
Dodatna pojašnjenja: *Studenti koji polože kolokvije oslobođeni su pismenog ispita.				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				

Završni pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Završni usmeni ispit se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 10% ocjene

od 61% do 70% = do 20% ocjene

od 71% do 80% = do 30% ocjene

od 81% do 90% = do 40% ocjene

od 91% do 100% = do 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	1. D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
Dopunska literatura:	1. A. LeRoy Bennett, J. K. Oliver, <i>Međunarodne organizacije : načela i problemi</i> , Zagreb, 2004. 2. O. Račić, V. Dimitrijević, <i>Međunarodne organizacije</i> , Beograd, 1980 3. V. Đ. Degan, <i>Međunarodno pravo</i> , Zagreb, 2011.;
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Uvod. Pojam i povijesni razvoj međunarodnih organizacija. Pojam i izvori prava međunarodnih organizacija.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
II.	Naslov: Pravni subjektivitet međunarodnih organizacija. Članstvo i organi međunarodnih organizacija.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
III.	Naslov: Akti međunarodnih organizacija. Unutarnje pravo međunarodnih organizacija. Imuniteti i povlastice međunarodnih organizacija i međunarodnih službenika.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
IV.	Naslov: Međunarodnopravna odgovornost međunarodnih organizacija. Međunarodne organizacije i mirno rješavanje sporova. Reakcija međunarodne organizacije na međunarodnih protupravni čin.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
V.	Naslov: Financijska pitanja međunarodnih organizacija. Izmjene temeljnog akta međunarodnih organizacija.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.

VI.	Naslov: Prestanak međunarodne organizacije i pitanje sukcesije
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
VII.	Naslov: Međunarodne nevladine organizacije.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
VIII.	Naslov: Međunarodne organizacije i međunarodni odnosi.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
IX.	Naslov: Ujedinjeni narodi.
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
X.	Naslov: Međunarodna organizacija rada (ILO). Organizacija za prehranu i poljoprivredu (FAO). Organizacija Ujedinjenih naroda za prosvjetu, znanost i kulturu (UNESCO). Svjetska zdravstvena organizacija (WHO). Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo (ICAO). Svjetska poštanska unija (UPU). Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU). Svjetska meteorološka organizacija (WMO). Međunarodna pomorska organizacija (IMO).
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
XI.	Naslov: Organizacija Ujedinjenih naroda za industrijski razvoj (UNIDO). Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO). Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD). Svjetska organizacija za turizam (UNWTO). Međunarodni monetarni fond (IMF)
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
XII.	Naslov: Svjetska banka - Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD). Međunarodno udruženje za razvoj (IDA). Međunarodna financijska korporacija (IFC). Agencija za jamstvo mnogostranih ulaganja (MIGA). Međunarodni centar za rješavanje investicijskih sporova (ICS)
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
XIII.	Naslov: Svjetska trgovinska organizacija (WTO), Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA)
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
XIV.	Naslov: Vijeće Europe. Europska zajednica i Europska unija. Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi (OSCE). Organizacija Sjevernoatlanskog ugovora (NATO)
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.
XV.	Naslov: Afrička unija. Organizacija američkih država (OAS). Arapska liga. Udruženje država Jugoistočne Azije (ASEAN)
	Kratki opis:
	Literatura: D. Lapaš, <i>Pravo međunarodnih organizacija</i> , Zagreb, 2008.

Naziv kolegija	IZBORNO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM ¹ 108
Studijski program Ciklus	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
Status kolegija:	Izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani na diplomski studij koji odaberu kolegij			Vrijeme održavanja nastave:	Pema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	Dr. sc. Cvija Jurković, docentica				
Kontakt sati/konzultacije:	Utorak, 10-12 sati				
E-mail adresa i broj telefona:	cvija.jurkovic@pf.sum.ba ;036/337-168				
Asistent	Dr. sc. Cvija Jurković, docentica				
Kontakt sati/konzultacije:	Utorak, 10-12 sati				
E-mail adresa i broj telefona	cvija.jurkovic@pf.sum.ba; 036/337-168				
Ciljevi kolegija:	Objasniti temeljne institute izbornog prava te biračko pravo i njegovo ostvarivanje. Upoznati studente sa elementima izbornih sustava, posebnim čimbenicima izbornog sustava, te oblicima primjene razmjernog predstavništva, odnosno preračunavanja glasova u mandate. Objasniti elemente i način izbora u Bosni i Hercegovini. Prezentirati izborne sustave pojedinih zemalja.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon odslušanog predmeta studenti će steći znanja o elementima izbora i Znati će prepoznati i navesti elemente izborne analitike, definirati pojmove i institute izbornog sustava, objasniti djelovanje i utjecaj pojedinih od njih u izbornom procesu kao i na same rezultate izbora. Poznavanje izbornog sustava Bosne i Hercegovine i određenih elemenata izbornih sustava pojedinih zemalja će omogućiti odnosno doprinijeti zauzimanju stavova u raspravi o predmetnoj materiji.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam izbora, izbornog sustava, i izbornog prava. Biračko pravo. Vrste izbornih sustava. Elementi izbornih sustava. Pitanja vezana za proporcionalnu zastupljenost. Oblici primjene razmjernog predstavništva. Izborni sustav Bosne i Hercegovine. Komparativni izborni sustavi.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pisati kolokvije - pisati test 				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohadanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Pohađanje nastave	60	2	10%
Kolokviji	60	2	50%
Završni ispit	60	2	40%

Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 2% ocjene

od 85% do 88% = do 4% ocjene

od 89% do 92% = do 6% ocjene

od 93% do 96% = do 8% ocjene

od 97% do 100% = do 10% ocjene

Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:

Nohlen, Dieter, Kasapović, Mirjana, Izborni sustavi u istočnoj Europi, Zklada Friedrich Ebert, Zagreb, 1996., odgovarajuća poglavlja
 Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., odgovarajuća poglavlja
 Sokol, Smiljko, Smerdel, Branko, Ustavno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009., str. Odgovarajuća poglavlja
 Reynolds, Andrew, Reilly, Ben, i dr., Oblikovanje izbornog sistema, Institut za demokraciju i pomoć pri izborima, 1997.(odgovarajuća poglavlja)
 Marinković, Tanasije, Izborni sistemi država Evropske unije, Beograd, 2002., odgovarajuća poglavlja
 Tomić, Zoran, Spahić, Besim, Granić, Ivica, Strategija izbornih kampanja, Synopsis, 2008., odgovarajuća poglavlja
 Analiza segmenata zaštite izbornog prava u državama članicama OSCE-a, Koalicija za slobodne i poštene izbore, Sarajevo, 2015.
 Izborni zakon Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16).

Dopunska literatura:

Kasapović, Mirjana, Izborni leksikon, Politička kultura, Zagreb, 2003.
 Priručnik za predizbornu kampanju, Konrad Adenauer Stiftung, 2010.
 Grbeša, Marijana, Suvremene izborne kampanje i kako one utječu na demokratski proces, Politička misao, br. 1., 2005., str. 49-59.
 Kurtović, Šefko, Opća povijest prava i države, Novi vijek, Zagreb, 1994.
 Pajvančić, Marijana, Izborni pravo, Novi Sad, 2008.
 Šantić, Ahmet, Izborni pravo: iskustva Bosne i Hercegovine i evropskih država, Sarajevo, 2014.

Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)
-----------------------------------	---

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Pojam izbornog prava. Koncept i značenje izbornih sustava
	Kratki opis: Pojam izbora, izbornog sustava, i izbornog prava.
	Literatura: Nohlen, Dieter, Kasapović, Mirjana, Izborni sustavi u istočnoj Europi, Zaklada Friedrich Ebert, Zagreb, 1996., str. 7-18., Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., str. 337.-344.
II.	Naslov: Izvori izbornog prava
	Kratki opis: Unutarnji i međunarodni izvori izbornog prava.
	Literatura: Šantić, Ahmet, Izvori izbornog prava u kontekstu međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima, Pravna misao, broj 1 – 2 / 2010., Sarajevo, 2010., str. 61 – 76.
III.	Naslov: Razvoj izbornog prava
	Kratki opis: Do općeg i jednakog prava glasa
	Literatura: Sokol, Smiljko, Smerdel, Branko, Ustavno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009. str.238.-241., Pajvančić, Marijana, Izorno pravo, Novi Sad, 2008., str. 30.-50.
IV	Naslov: Aktivno i pasivno biračko pravo
	Kratki opis: Pravna priroda i sadržaj aktivnog i pasivnog biračkog prava
	Literatura: Marinković, Tanasije, Izborni sistemi država Evropske unije, Beograd, 2002., str.13.-21.
V.	Naslov: Vrste izbornih sustava
	Kratki opis: Većinski i razmjerni izbori
	Literatura: Nohlen, Dieter, Izorno pravo i stranački sustav, Školska knjiga, Zagreb, 1992., str. 79.-107., Nohlen, Dieter, Kasapović, Mirjana, Izborni sustavi u istočnoj Europi, Zaklada Friedrich Ebert, Zagreb, 1996., str. 21.-25.
VI.	Naslov: Elementi izbornih sustava
	Kratki opis: Izborne jedinice
	Literatura: Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., Nohlen, Dieter, Izorno pravo i stranački sustav, Školska knjiga, Zagreb, 1992., str. 47.-59.
VII.	Naslov: Pitanja vezana za proporcionalnu zastupljenost
	Kratki opis: Izborni prag, izborne liste. Magnituda izbornih jedinica.
	Literatura: Reynolds, Andrew, Reilly, Ben, i dr., Oblikovanje izbornog sistema, Institut za demokraciju i pomoć pri izborima, 1997. Str. 88.-94.
VIII.	Naslov: Posebni zahtjevi - čimbenici izbornog sustava
	Kratki opis: Zastupljenost žena. Zastupljenost manjina.
	Literatura: Reynolds, Andrew, Reilly, Ben, i dr., Oblikovanje izbornog sistema, Institut za demokraciju i pomoć pri izborima, 1997., str. 97.-100., Pajvančić, Marijana, Izorno pravo, Novi Sad, 2008., str. 243.-263.
IX.	Naslov: Oblici primjene razmjernog predstavnštva
	Kratki opis: Metode preračunavanja glasova u mandate
	Literatura: Nohlen, Dieter, Izorno pravo i stranački sustav, Školska knjiga, Zagreb, 1992., str. 61.-73., Marinković, Tanasije, Izborni sistemi država Evropske unije, Beograd, 2002., str. 27.-43.
X.	Naslov: Drugi pojmovi izborne analitike
	Kratki opis: Kompenzacijski mandati. Splitting glasova.
	Literatura: Nohlen, Dieter, Izorno pravo i stranački sustav, Školska knjiga, Zagreb, 1992., str. 73.-79.
XI.	Naslov: Zaštita izbornog prava
	Kratki opis: Institucije nadležne za zaštitu izbornog prava.
	Literatura: Analiza segmenata zaštite izbornog prava u državama članicama OSCE-a, Koalicija za slobodne i poštene izbore, Sarajevo, 2015.

XII.	Naslov: O izbornom sustavu Bosne i Hercegovine
	Kratki opis: Anex 3. Daytonskog mirovnog sporazuma. Izborni zakon Bosne i Hercegovine.
	Literatura: Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., str. 337.-344.
XIII.	Naslov: Izborni zakon Bosne i Hercegovine.
	Kratki opis: Zakonodavna vlast .Izvršna vlast . Izbori na kantonalnoj i općinskoj razini.
	Literatura: Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., str. 344.-360. Izborni zakon Bosne i Hercegovine
XIV.	Naslov: Predizborna kampanja.
	Kratki opis: Značajke, funkcije i ciljevi izborne kampanje.
	Literatura: Tomić, Zoran, Spahić, Besim, Granić, Ivica, Strategija izbornih kampanja, Synopsis, 2008., str. 30.-48.
XV.	Naslov: Komparativni izborni sustavi
	Kratki opis: Izborni sustavi pojedinih zemalja
	Reynolds, Andrew, Reilly, Ben, i dr., Oblikovanje izbornog sistema, Institut za demokraciju i pomoć pri izborima, 1997., Sokol, Smiljko, Smerdel, Branko, Ustavno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009., str. 252.-272.

MODUL 2.

<i>Naziv kolegija</i>	BANKARSKO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ² 101
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	OBVEZAN	<i>Preduvjeti:</i>	NEMA	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Svi studenti diplomskog studija Pravo – modula 2.			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc. ANA DUJMOVIĆ, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak od 10:00 – 11:00 ili po dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr.sc. ANA DUJMOVIĆ, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak od 10:00 – 11:00 ili po dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Upoznati studente s temeljnim znanjima o institutima bankarskog prava i razvoju ove grane prava, analizirajući i obrađujući najvažnije segmente i poslove nacionalnog bankarskog sustava, ali i sustava susjednih zemalja i Europske Unije.</p> <p>Analizirati pravnu prirodu i djelovanja banke kao gospodarske institucije, te klasificirati njene osnovne vrste i načela djelovanja.</p> <p>Diferencirati pravne poslove banke s obzirom na njihova temeljna obilježja.</p> <p>Objasniti važnost i strukturu procesa regulacija i supervizije banaka.</p> <p>Predstaviti strukturu i instrumente Europskog bankarskog prostora (unije)</p>				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Studenti bi trebali moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ objasniti različite teorijske pristupe institutima bankarskog prava te analizirati njihove karakteristike; ○ opisati djelovanje bankarskog sustava, i navesti njegove najvažnije dijelove; ○ objasniti pravni okvir djelovanja banaka, unutar nacionalnog i europskog okvira; ○ odrediti pojam bankarskog posla, i njihovu diferencijaciju s obzirom na temeljna obilježja; ○ objasniti proces regulacije i supervizije banaka ○ opisati ustrojstvo i djelovanje Europskog bankarskog prostora. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>(1) Pojam bankarskog prava;</p> <p>(2) Povijesni nastanak bankarstva;</p> <p>(3) Pojam i vrste banaka;</p> <p>(4) Osnovna načela bankarskog poslovanja;</p> <p>(5) Struktura i djelovanje bankarskog sustava Bosne i Hercegovine;</p> <p>(6) Vrste i karakteristike bankarskih poslova;</p> <p>(7) Bankarski ugovori.</p> <p>(8) Regulacija banaka</p> <p>(9) Supervizija banaka</p> <p>(10) Europski bankarski prostor</p>				
<i>Način izvođenja nastave</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	

<i>(označiti masnim tiskom)</i>	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	pohađati nastavu - aktivno participirati u nastavnom procesu - pisati kolokvije i testove			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Prisustvo nastavi	45	2	10%
Seminarski rad (pismeni i usmeni)	-		
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	35	2	40%
Završni ispit (pismeni i usmeni)	45	2	50%

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada. Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitan.

4% = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitan, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

<p>od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: A = 90 – 100% 5 (izvrstan) B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar) C = 70 – 79,9% 3 (dobar) D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan) E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)</p>	
Obvezna literatura:	<p>(1) Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014. (2) Relevantni zakonski propisi: Zakon o Agenciji za bankarstvo F BiH, Službene novine F BiH br. 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03. Zakon o Agenciji za bankarstvo RS, Službeni glasnik RS br. 10/98, 16/00, 18/01, 71/02, 18/03, 39/03. Zakon o bankama F BiH, Službene novine F BiH br. 39/98, 32/00, 48/01, 27/02, 58/02, 13/03, 19/03, 28/03. Zakon o bankama RS, Službeni glasnik RS br. 44, 2003. Zakon o Centralnoj banci BiH, Službeni glasnik BiH br.1/97, 29/02, 13/03. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, Službeni glasnik BiH, br. 47, 2014. Zakon o Agenciji za osiguranje depozita u bankama BiH, Službeni glasnik BiH br. 20, 2002. Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, Sl. novine FBiH, 31/14.</p>
Dopunska literatura	<p>(1)Ljiljana Maurović, Bankarsko pravo, Sveučilište Juraj Dobrila – Pula – Odjel za turizam i ekonomiju „dr. Mijo Mirković“,Zagreb - Mikrorad, 2009. (odabrana poglavlja) (2) Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Financijsko pravo i finansijska znanost, Narodne nove, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja)</p>
Dodatne informacije o kolegiju	Kolegij Bankarsko pravo polaže se kroz dva kolokvija ili kao cjelovit ispit u pismenoj usmenoj formi.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	
I.	Pojam bankarskog prava i povijesni nastanak bankarstva
	Kratki opis: Objasniti nastanaka bankarstva kao djelatnosti i odrediti pravnu prirodu bankarskog prava.
	Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali
II.	Pojam i vrste banaka (središnja banka, komercijalne, poslovne i razvojne banke)
	Kratki opis: Odrediti pojam banke sa različitih stajališta i prezentirati najvažnije vrste. Detaljno obraditi ustroj centralne banke i instrumente nje
	Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali
III.	Središnja banka BiH i sustav valutnog odbora
	Kratki opis: Objasniti strukturu i nadležnosti i specifičnosti djelovanja Centralne banke BIH. Objasniti djelovanje monetarnog režima valutnog odbora i njegov utjecaj na ovlasti CB BiH.
	Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali

	<i>Zakon o Centralnoj banci BiH</i>
IV.	Upravljanje bankama
	<i>Kratki: Objasniti nadležnosti i sastav osnovnih organa banke s posebnim osvrtom na upravu, skupštinu i nadzorni odbor banke.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali Zakon o bankama FBiH</i>
V.	Pravna priroda i djelovanja banke kao gospodarske institucije. Banka i njezina uloga u gospodarskom i financijskom sustavu.
	<i>Kratki opis: Objasniti pravnu prirodnu djelovanja banke i odrediti njenu ulogu, kroz doznačene funkcije, unutar realnog gospodarskog i financijskog sektora.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali</i>
VI.	Osnovna načela bankarskog poslovanja;
	<i>Kratki opis: predstaviti detaljno zahtjeve načela likvidnosti, rentabilnosti i solventnosti bankarskog poslovanja.</i>
	<i>Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali</i>
VII.	Osnivanje banke i njene funkcije
	<i>Kratki postupak: Objasniti postupak stjecanja bankarske dozvole, uvjet za njeno dobivanje, kao i razloge za njeno ukidanje i prestanaka važenja.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali Zakon o bankama FBiH.</i>
VIII.	Suvremene promjene u bankarskom sustavu (globalizacija, transparentnost, izloženost riziku)
	<i>Kratki opis: Navesti osnovna obilježja suvremenog bankarstva i pokazati kako onaj oblikuju današnji bankarski sustav.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali</i>
IX.	Diferencijacija pravnih poslova banke s obzirom na njihova temeljna obilježja. Bankarski poslovi i usluge
	<i>Kratki opis: Objasniti pravnu prirodu bankarskih poslova, predstaviti njihova osnova obilježja i klasifikaciju koja se vrši sukladno njima.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali</i>
X.	Netradicionalni bankarski poslovi (factoring, forfiating, leasing, bankoosiguranje, underwriting).
	<i>Kratki opis: Objasniti pojam netradicionalnih bankarskih poslova, odrediti ulogu banke u njima. Predstaviti njihov značaj za poslovanje banke i prezentirati specifičnosti nekih najvažnijih.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja) Radni materijali</i>
XI.	Regulacija banaka (bankarska tajna, zaštita potrošača, sustav osiguranja depozita, stečaj, likvidacija, privremena uprava)
	<i>Kratki opis: Objasniti postupak, zahtjeve i osnovne elemente unutar procesa regulacije banaka. Definirati najznačajnije pojmove poput bankovne tajne, zaštite potrošača i sl., i pokazati njihov značaj za poslovanje banke.</i>
	<i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja)</i>

	<p><i>Radni materijali</i> <i>Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga FBiH</i></p>
XII.	<p><i>Agencija za bankarstvo FBiH</i> <i>Kratki opis: Predstaviti strukturu i nadležnosti Agencije za bankarstvo FBiH.</i></p>
	<p><i>Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja)</i> <i>Radni materijali</i> <i>Zakon o Agenciji za bankarstvo FBiH.</i></p>
XIII.	<p><i>Supervizija (nadzor) banaka</i> <i>Kratki opis: Predstaviti osnovne značajke supervizijskog postupka nad bankom, modele supervizije. Objasniti djelovanje i pravnu prirodu instrumenta valutne klauzule.</i></p>
	<p><i>Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja)</i> <i>Radni materijali</i></p>
XIV.	<p><i>Globalni regulacijski bankarski okvir</i> <i>Kratki opis: Objasniti osnovne elemente globalno okvira regulacije djelovanja banaka, s posebnim osvrtom na regulaciju standarda poslovanja unutar Baselskih sporazuma.</i></p>
	<p><i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja)</i> <i>Radni materijali</i></p>
XV.	<p><i>Bankarska unija EU</i> <i>Kratki opis: Objasniti strukturu bankarske unije EU, razloge njenog formiranja i instrumente djelovanja.</i></p>
	<p><i>Literatura: Živko, I., Bankarstvo – regulacija i supervizija (skripta), Mostar, 2014 (relevantna poglavlja)</i> <i>Radni materijali</i></p>

<i>Naziv kolegija</i>	PRAVO ZAŠTITE POTROŠAČA			Kod kolegija	RP2COM ² 102
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	Obvezni – modul 2	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>				<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Marko Bevanda				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak, 12.00 – 13.00 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	marko.bevanda@pf.sum.ba + 387 36 337 150				
<i>Asistent</i>	Prof. dr. sc. Marko Bevanda				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak, 12.00 – 13.00 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	marko.bevanda@pf.sum.ba + 387 36 337 150				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Cilj kolegija Pravo zaštite potrošača je stjecanje temeljnih znanja o pravu zaštite potrošača kao posebnoj grani prava, te prepoznavanje pojedinih izvora prava zaštite potrošača u pravnom poretku EU i BiH. Također, cilj je omogućiti studentima stjecanje znanja o pojedinim potrošačkim ugovorima, pravnoj prirodi i bitnim obilježjima odnosa između potrošača i davatelja usluga.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Očekuje se da će studenti nakon ispunjenih obveza iz kolegija i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none"> - definirati pojam i značenje prava zaštite potrošača u pravnom sustavu; - pojasniti odnos prava zaštite potrošača i drugih grana prava; - pojasniti pozitivnu regulativu zaštite potrošača u BiH; - pojasniti ulogu institucija EU-a u području prava zaštite potrošača - samostalno koristiti propise EU-a iz područja zaštite potrošača. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Uvod u pravo zaštite potrošača; Zaštita potrošača u pravu EU - Povijesni razvoj zaštite potrošača u okviru Europske unije; Pravni izvori zaštite potrošača; Uloga institucije EU u zaštiti potrošača; Direktive EU u području zaštite potrošača; Judikatura Suda pravde EU-a u području zaštite potrošača; Zaštita potrošača u BiH - Povijesni razvoj zaštite potrošača u BiH; Pravni izvori zaštite potrošača u BiH; Pojmovi: potrošač, proizvođač, pružatelj usluga; Temeljna prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga; Potrošački ugovori; Elektronički instrumenti plaćanja. Oglašavanje proizvoda i usluga; Sigurnost proizvoda; Odgovornost za neispravan proizvod; Nositelji zaštite potrošača u BiH;				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>					

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave (angažiranost u nastavi)	45+15=60	2,0	do 10%	
Praktični rad/samostalni zadaci	30	1,0	do 20 %	
Kolokviji	30	1,0	do 30 %	
Završni ispit	60	2,0	do 40 %	
<p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
Obvezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> MISITA, Nevenko, <i>Osnove prava zaštite potrošača Evropske Zajednice</i>, Pravni centar, Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1997. BIKIĆ, Enes, PETROVIĆ, Anita, <i>Koncept potrošačkog ugovora u pravu Bosne i Hercegovine</i>, Prava misao, br. 3. - 4., 2011., str. 37. – 64. PETRIĆ, Silvija, <i>Institut općih uvjeta poslovanja u potrošačkom pravu Bosne i Hercegovine</i>, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 9., Mostar, 2011., str. 51. -74. RODIN, Siniša, <i>Direktiva Europske unije 123/2006. o uslugama – doseg i opravdanje</i>, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 59, br.1., 2009., str. 33. - 61. BEVANDA, Marko, <i>Sigurnost igračaka i građanskopravna odgovornost za neispravne igračke</i>, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol 32., br. 1., 2011., str. 239. – 270. BEVANDA, Marko, <i>Osvrt na Direktivu Europske unije br. 83/2011. o pravima potrošača</i>, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 11., Mostar, 2013., str. 168. – 182. 			

	<p>Pravni izvori:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o zaštiti potrošača u BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 25/06.); 2. Zakon o zaštiti potrošača u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske br. 6./12.) 3. Zakon o općoj sigurnosti proizvoda („Službeni glasnik BiH“ br. 102/09); 4. Zakon o obveznim odnosima (Službeni list SFRJ br. 29/78., 39/85., 45/89. i 57/89., Službeni list R BiH, br. 2/92., 13/93., Službene novine Federacije BiH br. 29/03., 42/11., Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/93, 3/96., 39/03., 74/04.); 5. Zakon o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 45/04., 44/07. i 102/09.) 6. Važnije Direktive EU u području zaštite potrošača
<p>Dopunska literatura:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. TOMLJENović, Vesna, ČULINOVIĆ-HERC, Edita (ur.), Zaštita potrošača i ulagatelja u europskom i hrvatskom pravu, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2005. 2. GAVELLA, Nikola, ALINČIĆ, Mira, HRABAR, Dubravka, GLIHA, Igor, JOSIPOVIĆ, Tatjana, KORAC, Aleksandra, BARETIĆ Marko, NIKŠIĆ, Saša., Europsko privatno pravo, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2002. 3. BEVANDA, Marko, Odgovornost za štetu izazvanu neispravnim proizvodom u hrvatskom i bosanskohercegovačkom pravu, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 28., br. 1, 2007, str. 587. – 632. 4. JOSIPOVIĆ, Tatjana, Zaštita potrošača iz ugovora o timesharingu u Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 53., br. 3-4, 2003., str. 653. - 670. 5. MEKŠIĆ, Zlatan, Harmonizacija Evropskog potrošačkog prava- Zelena knjiga 2007. godine i Nacrt Zajedničkog referentnog okvira, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, vol. 46., br. 3., 2009., str. 543. - 569. 6. MISITA, Nevenko, Zaštita podataka i privatnost potrošača, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 7., Mostar, 2009., str. 66. – 85. 7. MISITA, Nevenko, Zaštita potrošača i tržište financijskih usluga Europske unije, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 6., Mostar, 2008., str. 81. – 105. 8. PETRIĆ, Silvija, O nepravilnim klauzulama općih uvjeta ugovora u pravu Europske unije, Zbornik radova pravnog fakulteta u Splitu, god. 39., br. 1-2, 2002., str. 59. - 81. 9. PETRIĆ, Silvija, O problemu nepravednih odredaba potrošačkih ugovora u pravu Europske zajednice i pravu Bosne i Hercegovine, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. XV., 2002., str. 197. – 230. 10. ČIKARA, Emilija, Novosti u razvoju europskog prava zaštite potrošača: Osvrt na Zelenu knjigu o reviziji pravne stečevine na području zaštite potrošača Europske zajednice, Hrvatska pravna revija, br. 1., 2008., str. 60. - 71. 11. RODIN, Siniša, ČAPETA, Tamara, GOLDNER LANG, Iris (ur.), Izbor presuda Europskog suda, Novi informator, Zagreb, 2009. 12. HOWELLS, Geraint, WILHELMSSON, Thomas, EC Consumer Law, Ashgate, Aldershot, 1997. 13. OWEN, David, MONTGOMERY, John, DAVIS, Mary, Product Liability and Safety, Foundation press, 2007. 14. Forum za građansko pravo za jugoistočnu Evropu, Izbor radova i analiza, Prva regionalna konferencija, Cavtat, 2010., Knjiga III, Beograd, 2010.
<p>Dodatne informacije o kolegiju</p>	

<i>nastavne cjeline</i>	
I.	Uvod u pravo zaštite potrošača Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature -
II.	Zaštita potrošača u pravu EU – nastanak, razvoj, obilježja ... Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
III.	Uloga institucije EU u zaštiti potrošača; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
IV.	Važnije Direktive EU u području zaštite potrošača Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
V.	Judikatura Suda pravde EU-a u području zaštite potrošača; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
VI.	Zaštita potrošača u BiH - Povijesni razvoj zaštite potrošača u BiH Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
VII.	Pravni izvori zaštite potrošača u BiH; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
VIII.	Pojmovi: potrošač, proizvođač, pružatelj usluga; itd . Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
IX.	Temeljna prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
X.	Potrošački ugovori; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
XI.	Potrošački ugovori; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
XII.	Potrošački ugovori; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
XIII.	Oglašavanje proizvoda i usluga; Sigurnost proizvoda; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
XIV.	Odgovornost za neispravan proizvod; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature
XV.	Nositelji zaštite potrošača u BiH; Odabrani dijelovi obvezne i dopunske literature

<i>Naziv kolegija</i>	BURZOVNO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ² 103
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v)	3 + 1
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u prvu (1.) godinu drugog ciklusa			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Miroslav Džidić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljkom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	miroslav.dzidic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Prof. dr. sc. Miroslav Džidić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljkom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	miroslav.dzidic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s temeljnim pitanjima burzovnog prava, temeljnim značajkama vrijednosnih papira i poslovanja s vrijednosnim papirima, te s osnovnim značajkama burze, investicijskih fondova i ostalih institucija tržišta kapitala				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - navesti osnovne vrste vrijednosnih papira i njihove karakteristike - odrediti vrstu vrijednosnog papira; - analizirati poslovanje vrijednosnim papirima i primijeniti teoretski dio u praksi; - definirati burzu, investicijski fond i ostale institucije tržišta kapitala - navesti temeljne nadležnosti Komisije za vrijednosne papire 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Pojam i vrste vrijednosnih papira; Obilježja vrijednosnih papira; Obvezni sastojci vrijednosnih papira; Izdavanje vrijednosnih papira; Poslovi s vrijednosnim papirima i ovlaštene sudionici na tržištu vrijednosnih papira; Obavljanje poslova s vrijednosnim papirima; Pojam i vrste obveznica; Institucije iz oblasti tržišta kapitala; Pojam i vrste burzi; Uloga i zadaci burze; Način rada burze; Uvjeti za osnivanje burze; Organi burze; Članovi burze; Pojam i vrste investicijskih fondova; Pojam i osnivanje društava za upravljanje investicijskim fondovima; Registar vrijednosnih papira; Osnivanje i poslovanje Registra vrijednosnih papira; Organi Registra vrijednosnih papira; Pojam, nadležnost i sastav Komisije za vrijednosne papire.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test 				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova			
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%
<p>Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.</p> <p><u>Dodatna pojašnjenja:</u></p> <p>Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</p> <p>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>0 – 55% nedovoljan (1) 56 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5).</p>			
Obvezna literatura:	Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, sarajevo, 2003.; Džidić, Miroslav, <i>Gospodarska društva</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010.; Zakon tržištu vrijednosnih papira, Službene novine Federacije BiH br: 85/08; Zakon o investicijskim fondovima, Službene novine Federacije BiH br: 85/08.; Zakon o Registru vrijednosnih papira, Službene novine Federacije BiH br: 39/98, 36/99 i 33/04; Zakon o Komisiji za vrijednosne papire, Službene novine Federacije BiH br: 39/98, 36/99 i 33/04;		
Dopunska literatura:	Ž. Mrkušić i A. P. Mrkušić.; <i>Burzovno poslovanje</i> , Informator, Zagreb, 1992.; F. Amon i drugi.; <i>Vrijednosni papiri u gospodarskoj i pravnoj praksi</i> , Inženjerski biro, Zagreb, 2002., <i>Zakonski propisi</i> ; Džidić, Miroslav, „Obveznice u funkciji razvoja tržišta kapitala“, <i>Zbornik radova Šestog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“</i> , Neum 2008., str. 273. – 288.;		
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se		

	pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.
--	---

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATAK OPIS I LITERATURA
I.	Uvod u burzovno pravo Pojam i osnovna obilježja burzovnog prava; Nastanak i razvoj burzovnog prava; Odnos burzovnog prava s drugim granama prava; Načela burzovnog prava Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
II.	Vrijednosni papiri Pojam vrijednosnih papira; Vrste vrijednosnih papira; Račun i prava iz vrijednosnih papira; Obilježja vrijednosnih papira; Obvezni sastojci vrijednosnih papira; Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
III.	Izdavanje vrijednosnih papira Izdavatelj; Ograničenja; Izdavanje javnom ponudom; Provođenje izdavanja; Zahtjev za odobrenje izdavanja; Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
IV.	Izdavanje vrijednosnih papira Prospekt; Javni poziv; Upis i uplate; Okončanje izdavanja; Dodatna regulacija; Izdavanje zatvorenom ponudom; Posebna izdavanja; Registar izdavatelja kod Komisije Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
V.	Poslovi s vrijednosnim papirima Poslovi s vrijednosnim papirima i ovlaštene sudionici na tržištu vrijednosnih papira; Pravo vlasništva i prijenos vrijednosnih papira; Prava trećih osoba na vrijednosne papire; Izdavanje dozvole; Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
VI.	Poslovi s vrijednosnim papirima Brokerski, dilerski i poslovi potpore tržištu; Poslovi upravljanja portfeljima vrijednosnih papira; Poslovi agenta i pokrovitelja izdavanja; Poslovi investicijskog savjetnika; Poslovi skrbništva nad vrijednosnim papirima; Poslovi depozitara Orsag, Silvije, <i>Vrijednosni papiri</i> , Revicon, Sarajevo, 2003.
VII.	Obveznice Pojam obveznica; vrste obveznica Džidić, M.: <i>Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata</i> , Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010.
VIII.	Burza Definicija uređenog javnog tržišta; Vrste burzi; Dioničari i članovi burze; Uvjeti za osnivanje; Temeljni kapital i dionice burze; Džidić, M.: <i>Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata</i> , Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010.
IX.	Burza Organi burze; Dioničari i članovi burze; Sastav nadzornog odbora; Ograničenja za članstvo u nadzornom odboru; Džidić, M.: <i>Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata</i> , Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010.
X.	Burza Kotacija; Slobodno tržište; Članovi burze; Drugo utvrđeno javno tržište; Trgovac vrijednosnim papirima Džidić, M.: <i>Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata</i> , Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010.
XI.	Investicijski fondovi Pojam investicijskog fonda; Vrste investicijskih fondova

	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. Zakon o investicijskim fondovima, Službene novine Federacije BiH br: 85/08
XII.	Društvo za upravljanje investicijskim fondovima
	Pojam društva za upravljanje investicijskim fondovima; Osnivanje društva za upravljanje investicijskim fondovima
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010.
XIII.	Registar vrijednosnih papira
	Osnivanje Registra vrijednosnih papira; Poslovi Registra; Upis u informacijski sustav Registra;
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. Zakon o Registru vrijednosnih papira, Službene novine Federacije BiH br: 39/98, 36/99 i 33/04
XIV.	Registar vrijednosnih papira
	Prijenos vlasništva; Izvješće o zaključenim transakcijama; Organi Registra
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. Zakon o Registru vrijednosnih papira, Službene novine Federacije BiH br: 39/98, 36/99 i 33/04
XV.	Komisija za vrijednosne papire
	Pojam Komisije za vrijednosne papire; Nadležnost Komisije; Sastav Komisije
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. Zakon o Komisiji za vrijednosne papire, Službene novine Federacije BiH br: 39/98, 36/99 i 33/04

<i>Naziv kolegija</i>	EUROPSKO MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM2101
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2 +2
<i>Status kolegija:</i>	izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u prvu (1) godinu – I. (zimski) semestar (II. ciklus)			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Mile Lasić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak 12 – 13 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	mile.laic@tel.net.ba tel. 036/337-167				
<i>Asistent</i>	prof. dr. sc. Mile Lasić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak 12 – 13 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	mile.laic@tel.net.ba tel. 036/337-167				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija (instituta) europskoga međunarodnoga privatnoga prava (mpp) kao i sa njihovom primjenom u praksi.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - opisati temeljne pojmove europskog međunarodnog privatnog prava; - objasniti europeizaciju mpp; - nabrojati izvore europskog međunarodnog privatnog prava; - objasniti pravni ustroj europskog mpp; - odrediti ulogu Europskog suda u pravnom ustroju europskog međunarodnog privatnog prava; - analizirati utjecaj ljudskih prava i temeljnih sloboda na mpp (osobni i stvarni statut); - objasniti harmonizacijski proces hrvatskog i bosanskohercegovačkog prava s europskim pravom. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod - Europsko mpp – općenito 2. Europeizacija mpp 3. Izvori europskog mpp 4. Skica povijesnog razvitka europskog mpp 5. Pravni ustroj europskog mpp 6. Uloga Europskog suda u pravnom ustroju europskog mpp 7. Budući pravni ustroj europskog mpp od Ugovora o Europskom ustavu do Ugovora iz Lisabona 8. Utjecaj ljudskih prava na mpp 9. Utjecaj temeljnih sloboda iz Ugovora o EZ na mpp 10. Utjecaj temeljnih sloboda na mpp 11. Utjecaj temeljnih sloboda na osobni statut trgovačkih društava 12. Utjecaj temeljnih sloboda na stvarni statut 13. Harmonizacijski proces hrvatskog prava s europskim pravom 14. Europsko mpp kao sastavnica europskog socijalnog nasljeđa 15. Harmonizacijski proces bosanskohercegovačkog prava s europskim pravom 				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	

<i>tiskom)</i>	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pisati kolokvije - pisati test 			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost predavanjima	60	1	Max 10%
Kolokviji	45	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni i usmeni)	30	3	Max 50%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).	
Obvezna literatura:	1. Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009. (str. 1.- 249.) 2. Topčagić, Osman, <i>Osnovni prikaz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju</i> , Sarajevo, 2008., str. 5.-25.
Dopunska literatura:	1. Babić, Davor/Jessel Holst Christa, <i>Međunarodno privatno pravo – zbirka unutarnjih, europskih i međunarodnih propisa</i> , NN, Zagreb, 2011.; 2. Sajko, Krešimir, <i>Međunarodno privatno pravo</i> , V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, NN, Zagreb, 2009.; 3. Sajko, K., Sikirić H., Bouček, V., Babić, D., Tepeš, N., <i>Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava</i> , Informator, Zagreb, 2001.; 4. Pravni izvori (relevantni zakoni i konvencije): Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (Službeni glasnik BiH-MU, br.10/08).
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave: Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Naslov: Uvod – Europsko mpp – općenito Kratki opis: Uvodne napomene; značenje izraza: europsko pravo, europsko međunarodno privatno pravo, međunarodno privatno pravo, harmonizacija; odnos europskog prava i međunarodnog privatnog prava – glavna obilježja. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
II.	Naslov: Europeizacija mpp Kratki opis: Globalizacija kao poticaj; europeizacija (općenito, <i>ius commune</i> – sastavnica europeizacije, komunitarizacija – sastavnica europeizacije i katalizator načela integracije EU. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
III.	Naslov: Izvori europskog mpp Kratki opis: Vrste izvora; odnos europskog i nacionalnog mpp-a; međusobni odnos izvora europskog mpp-a u širem smislu (izvori europskog mpp-a u primarnom pravu EZ, izvori europskog mpp-a u sekundarnom pravu EZ, utjecaj izvora europskog sekundarnog prava na hijerarhijsku ljestvicu izvora mpp-a, izvori europskog mpp-a u međunarodnim ugovorima kojih je stranka EZ; izvori europskog mpp <i>pro futuro</i> . Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
IV.	Naslov: Skica povijesnog razvitka europskog mpp Kratki opis: Rimski ugovor iz 1957. i europsko mpp; Europski jedinstveni akt iz 1986. i smjernice – nov izvor europskog mpp; Ugovor iz Maastrichta iz 1992. i europsko mpp; Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
V.	Naslov: Pravni ustroj europskog mpp Kratki opis: Ugovor iz Amsterdama iz 1997.; Ugovor iz Nice iz 2001.; Komunitarizacija europskog mpp: Legislativna nadležnost EZ za uređenje europskog mpp. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u</i>

	<i>eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
VI.	Naslov: Uloga Europskog suda u pravnom ustroju europskog mpp
	Kratki opis: Opće napomene; Nadležnost Europskog suda za tumačenje izvora europskog mpp; Metode tumačenja;
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
VII.	Naslov: Budući pravni ustroj europskog mpp od Ugovora o Europskom ustavu do Ugovora iz Lisabona
	Kratki opis: Opće napomene; Glavna obilježja Ugovora o Europskom ustavu iz 2004.; Glavna obilježja Ugovora iz Lisabona; Odredbe Ugovora iz Lisabona o legislativnoj nadležnosti za uređenje europskog mpp;
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
VIII.	Naslov: Utjecaj ljudskih prava na mpp
	Kratki opis: Opće napomene; Ljudska prava; Utjecaj ljudskih prava na mpp.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
IX.	Naslov: Utjecaj temeljnih sloboda iz Ugovora o EZ na mpp
	Kratki opis: Općenito; Opća zabrana diskriminacije; Temeljne slobode, njihov cilj i međunarodnoprivatnopravni aspekt.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
X.	Naslov: Utjecaj temeljnih sloboda na mpp
	Kratki opis: Povezanost temeljnih sloboda s nacionalnim mpp; Opći kolizijskopravni aspekt temeljnih sloboda; Kolizijskopravni aspekt temeljnih sloboda i rješavanje nekih posebnih pitanja mpp-a; Utjecaj temeljnih sloboda na mjerodavno pravo za odgovornost proizvođača za svoje proizvode; Utjecaj temeljnih sloboda na mjerodavno pravo za nepošteno tržišno natjecanje.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
XI.	Naslov: Utjecaj temeljnih sloboda na osobni statut trgovačkih društava
	Kratki opis: Postavljanje pravnog problema; Teorije o osobnom statutu trgovačkog društva i sloboda poslovnog nastana; Judikatura Europskog suda i njezin utjecaj na osobni statut trgovačkog društva; Osobni statut trgovačkog društva u izvorima europskog građanskog procesnog prava; Osobni statut specifičnih oblika europskih trgovačkih društava; Utjecaj slobode poslovnog nastana na mpp u europskom gospodarskom prostoru.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
XII.	Naslov: Utjecaj temeljnih sloboda na stvarni statut
	Kratki opis: Načelo <i>lex rei sitae</i> i jamstvo vlasničkih poredaka u državama članicama EU-čl.295. Ugovora o EZ; Problem stvarnopravnog osiguranja tražbina na pokretninama na europskom unutarnjem tržištu; Težište utjecaja temeljnih sloboda i načelo države podrijetla; Europsko sekundarno pravo i načelo države podrijetla.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
XIII.	Naslov: Harmonizacijski proces hrvatskog prava s europskim pravom
	Kratki opis: Povijesne napomene; Harmonizacija hrvatskog prava i mpp s europskim (Opće i povijesne napomene, Čimbenici i pretpostavke koji obilježavaju harmonizaciju hrvatskog prava s europskim pravom, Specifičnost pregovora RH s državama članicama EU, Tijek pregovora RH i EU i njegove relevantne faze, Poglavlja pravne stečevine EU važna za hrvatsko mpp, Relevantne odredbe hrvatskog ustava, Stanje i perspektiva daljnje dinamike procesa pridruživanje RH EU.
	Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</i>
XIV.	Naslov: Europsko mpp kao sastavnica europskog socijalnog nasljeđa

	<p>Kratki opis: Europsko i hrvatsko mpp kao specifično europsko socijalno nasljeđe; Je li moguće nastanak suvremenog europskog mpp-a kao emancipirajuće pravne discipline usporediti npr. s umjetničkim djelima u europskoj književnosti, glazbenoj ili likovnoj umjetnosti, kao i njezinoj arhitekturi i filmu.</p>
	<p>Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u euointegracijskom procesu</i>, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</p>
<p>XV.</p>	<p>Naslov: Harmonizacijski proces bosanskohercegovačkog prava s europskim pravom</p> <p>Kratki opis: Povijesne napomene; Harmonizacija bosanskohercegovačkog prava i mpp s europskim; Čimbenici i pretpostavke koji obilježavaju harmonizaciju bh-a prava s europskim pravom, Ugovor o stabilizaciji i pridruživanju između EZ i BiH.</p> <p>Literatura: Topčagić, Osman, <i>Osnovni prikaz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju</i>, Sarajevo, 2008., str. 5.-25.; Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (Službeni glasnik BiH-MU, br.10/08).</p>

<i>Naziv kolegija</i>	EUROPSKO GRAĐANSKO POSTUPOVNO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM ² 102
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	Izborni kolegij	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti prava upisani u prvu (I.) prvu godinu diplomskog studija prava			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	ponedjeljak: 9:00 – 11:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	viktorija.haubrich@pf.sum.ba 036 337 183				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	ponedjeljak: 9:00 – 11:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	viktorija.haubrich@pf.sum.ba 036 337 183				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznavanje studenata s institutima europskog građanskog procesnog prava u širem smislu te teorijskim znanjima građanskog procesnog prava Vijeća Europe i Europske Unije te osposobljavanje studenata za praktičnu primjenu apstraktnih normi procesnog prava na konkretan slučaj.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>-prepoznati i definirati institute europskog građanskog procesnog prava u širem i užem smislu;</p> <p>-razumjeti svrhu europskog građanskog procesnog prava kao osnovne metode zaštite povrijeđenih ili ugroženih subjektivnih građanskih prava kroz analiziranje izvora, nadležnosti, predmeta spora, komparaciju, obrazloženja;</p> <p>-primjeniti stečena teorijska znanja iz europskog građanskog procesnog prava na konkretne slučajeve, upotrijebiti apstraktnu pravnu normu europskog procesnog zakonodavstva na konkretan slučaj (predmet, spor);</p> <p>-analizirati redovni parnični postupak, te izdvojiti specifične vrste postupaka;</p> <p>-obrazložiti stavove o institutima europskog procesnog prava, procijeniti njihovu primjenjivost u praksi te kritički se osvrnuti koristeći stečena pravna znanja,</p> <p>-kreirati stečenim znanjima nova pravna saznanja o institutima europskog procesnog prava</p>				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Građansko postupovno pravo Vijeća a Europe 2. Građanska procesna prava zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950.) 3. Pravo na pravično suđenje – čl. 6. Europske Konvencije 4. Pravo na djelotvoran pravni lijek – čl. 13. Europske Konvencije 5. Europski sud za ljudska prava 6. Građansko postupovno pravo Europske unije 7. Aktualni razvoj na pojedinim područjima europskog građanskog procesnog prava 8. Sudski sustav Europske unije i njegov utjecaj na procesna prava država članica 9. Europski sud pravde, Prvostupanjski sud, Specijalizirani sud 10. <i>Noviji razvoj u pravilima o međunarodnoj nadležnosti za donošenje odluka prema Uredbi Brisel I</i> 11. Vrste postupaka 				

	12. . Revizija pravila o litispendenciji u Uredbi Brisel I 13. Priznanje i ovrha stranih sudskih građanskopravnih odluka prema europskim uredbama 14. <i>Europski postupak za tražbine male vrijednosti</i> 15. Stručno usavršavanje u pravosuđu – standardi i preporuke Europske unije i međunarodnih organizacija			
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: Studenti analiziraju sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava i Europskog suda pravde te se osposobljavaju za samostalno pisanje podnesaka iz oblasti europskog postupovnog prava			
<i>Studentske obveze</i>	-pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnom procesu; -pohađati vježbe i aktivno sudjelovati na njima; -rješavati samostalne zadatke; -pisati podneske; -pisati kolokvije; -pristupiti na usmeni ili pismeni završni ispit			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost na nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max. 10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	25	1	Max. 30%	
Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, simulacija suđenja	25	1	Max. 20%	
Završni ispit (usmeno ili pismeno)	60	2	Max. 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su: 60% završni ispit, 40% ostale aktivnosti (polaganje kolokvija, samostalno rješavanje praktičnih zadataka, pisanje podnesaka).				
Dodatna pojašnjenja:				
Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova od 50% od ukupne ocjene. Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. Pišu se podnesci, rješavaju se praktični slučajevi, eseji, simuliraju se suđenja, rade se retoričke vježbe. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave (predavanja i vježbe), rješavanje samostalnih praktičnih zadataka, pisanje podnesaka, eseja, govorništvo, aktivnost pri simulaciji suđenja, rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Angažiranost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 80% dolazaka 0 =ocjene od 81% - 84% = do 2% ocjene				

od 85% - 88% = do 4% ocjene
od 89% - 92% = do 6% ocjene
od 93% - 96% = do 8% ocjene
od 97% - 100% = do 10% ocjene

Kolokviji i kontinuirana provjera znanja se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 6% ocjene
od 61% do 70% = do 12% ocjene
od 71% do 80% = do 18% ocjene
od 81% do 90% = do 24% ocjene
od 91% do 100% = do 30% ocjene

Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, aktivnost pri simulacijama suđenja ocjenjuju se na sljedeći način:

Manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 4% ocjene
od 61% do 70% = do 8% ocjene
od 71% do 80% = do 12% ocjene
od 81% do 90% = do 16% ocjene
od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 8% ocjene
od 61% do 70% = do 16% ocjene
od 71% do 80% = do 24% ocjene
od 81% do 90% = do 32% ocjene
od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)
55% - 66% dovoljan (2)
67% - 78% dobar (3)
79% - 90% vrlo dobar (4)
91% - 100% odličan (5)

Obvezna literatura:	Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. BABIĆ, E. ČULINOVIĆ-HERC, T. ČAPETA, F. EICHEL, J. GARAŠIĆ, I. GORANIĆ, N. GRKOVIĆ, W. HAU, M. KENGYEL, E. KUNŠTEK, V. LAZIĆ, D. MARTINY, C. MELLER-HANNICH, V. RIJAVEC, M. STÜRNER, M. ŽUPAN, Narodne novine, Zagreb, 2013. RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998. VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001. MISITA, N. Osnovi prava Europske unije, Sarjevo, 2007.
Dopunska literatura:	VUKOVIĆ, Đ. – KUNŠTEK, E., Međunarodno građansko postupovno pravo, Zagreb, 2005.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati.

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne cjeline</i>	TEME, ISHODI I LITERATURA
------------------------------	---------------------------

I.	Naslov: Građansko postupovno pravo Vijeć a Europe
	Kratki opis: Izvori građanskog postupovnog prava Vijeća Europe. Instituti obuhvaćeni postupovnim pravom Vijeća Europe
	Literatura: VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001., str. 179. – 245., 366. – 450., 655. – 665.
II.	Naslov: Građanska procesna prava zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950.)
	Kratki opis: Procesna prava zajamčena Konvencijom, Vrste postupka
	Literatura: VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001., str. 366. – 450., 655. – 665.
III.	Naslov: Pravo na pravično suđenje – čl. 6. Europske Konvencije
	Kratki opis: građanskopravna stvar; pristup sudu; pravično suđenje (ravnopravnost oružja, kontradiktornost, izjašnjavanje o stavovima suda i trećih osoba); neovisnost i nepristranost suda; razumni rok; javnost suđenja i izricanja presude
	Literatura: VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001., str. 366. – 450.
IV.	Naslov: Pravo na djelotvoran pravni lijek – čl. 13. Europske Konvencije
	Kratki opis: Pravo na pravni lijek, djelotvornost pravnog lijeka, akcesornost odredbi čl. 13 Europske konvencije, iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova, uvjeti za primjenu odredbi čl. 13. Eurospke Konvencije
	Literatura: VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001., str. 655. – 665.
V.	Naslov: Europski sud za ljudska prava
	Kratki opis: nadležnost suda (čl. 32.); međudržavni sporovi (čl. 33.); pojedinačni zahtjevi (čl. 34.); uvjeti dopuštenosti (čl. 35.) /iscrpljenost raspoloživih domaćih pravnih sredstava; rok od 6 mjeseci od dana donošenja konačne odluke; anonimni zahtjev; res judicata; litispendencija; nepostojanje novih relevantnih činjenica; suprotnost zahtjeva s odredbama Konvencije; očita neosnovanost; zlouporaba prava; odbacivanje zahtjeva/; intervencija treće stranke (čl. 36.); brisanje zahtjeva s liste (čl. 37.); razmatranje slučaja (čl. 38.); postizanje prijateljskog rješenja (čl. 38. i 39.); javnost rasprava i pristup dokumentima (čl. 40.); pravedna naknada (čl. 42.); presude vijeća, konačnost, obrazloženje, obvezatna snaga, izvršenje (čl. 43.-46.); savjetodavna aktivnost suda (čl. 47.-49.); troškovi suda (čl. 50.) C - Primjeri presuda Europskog suda za ljudska prava
	Literatura: Literatura: VAN DIJK, P. – VAN HOOFF, G. J. H. – HERINGA, A. W. – SCHOKKENBROEK, J. G. C. – VERMEULEN, B. P. – VIERING, M. L. W. M. – ZWAAK, L. F., <i>Teorija i praksa Europske konvencije o ljudskim pravima</i> , "Muller", Sarajevo, 2001., 179. – 245.
VI.	Naslov: Građansko postupovno pravo Europske unije
	Kratki opis. Organizacijsko postupovno pravo, Funkcionalno procesno pravo, Izvori građanskog procesnog prava Europske Unije, Luganska konvenciji o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim predmetima, Bruxelleska konvencija iz 1968., Uredba Vijeća br. 44/2001. o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskim predmetima od 22. prosinca 2000., Odnos između Uredbe 4/2001., Bruxelleske konvencije iz 1968. I Luganske konvencije i odnos prema ostalim izvorima.
	Literatura: RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998., str. 15. - 55

VII.	<p>Naslov: Aktualni razvoj na pojedinim područjima europskog građanskog procesnog prava</p> <p>Kratki opis: .Sudska nadležnost, priznanje i ovrha odluka u Europskoj uniji , Građanske i trgovačke pravne stvari općenito , Suradnja u europskom pravosudnom prostoru,Suradnja u dostavi pismena, Suradnja u izvođenju dokaza, Pomoć u troškovima postupka, Europska pravosudna mreža u građanskim i trgovačkim stvarima, Unificirani europski građanski postupci, Europski ovršni naslov za nesporne tražbine, Europski platni nalog, Europski postupak za tražbine male vrijednosti, Alternativno rješavanje sporova u Europskoj uniji, Europsko insolventijsko pravo, Europsko ovršno pravo</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta,F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić,D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 1. – 30. RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998., str. 55. – 152.</p>
VIII.	<p>Naslov: Sudski sustav Europske unije i njegov utjecaj na procesna prava država članica</p> <p>Kratki opis: Nacionalni sudovi u sudskom sustavu,Nadležnosti Suda EU, Sudski nadzor nad pravom EU, Nadzor nad državama članicama, Tumačenje prava EU, Nacionalni sudovi u pravu EU, Izravni učinak i nadređenost – Simmenthal mandat, Interpretativni učinak, Utjecaj prava EU na procesno pravo koje primjenjuju sudovi, Načelo ekvivalentnosti, Načelo djelotvornosti</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta,F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić,D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 33. – 54.</p>
IX.	<p>Naslov: Europski sud pravde , Prvostupanjski sud i Specijalizirani sudovi</p> <p>Kratki opis: Kratki opis: 1/ Naziv i sjedište; 2/ Nadležnost; 3/ Ugovor iz Nice; 4/ Sudska praksa Europskog suda kao izvor prava; 5/ Sastav; 6/ Nezavisni odvjetnik (Advocates General); 7/ Organizacija i rad suda (plenum i vijeća, odluke); 8/ Stručna i administrativna služba1/ Nastanak; 2/ Naziv i sjedište; 3/ Nadležnost; 4/ Sastav; 5/ Postupanje u pojedinim predmetima; 6/ Pravni lijekovi (žalba i preispitivanje odluke). 1/ Općenito; 2/ Sud za službeničke sporove; 3/ Nova pravosudna tijela.</p> <p>Literatur Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta,F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić,D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 33. – 54. RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998., str.195. – 213. MISITA, N. Osnovi prava Europske unije, Sarjevo, 2007., str. 643. – 682.</p>
X.	<p>Naslov: Noviji razvoj u pravilima o međunarodnoj nadležnosti za donošenje odluka prema Uredbi Brisel I</p> <p>Kratki opis: Područje primjene pravila Uredbe Brisel I o međunarodnoj nadležnosti za sudske odluke, Nadležnost u odnosu na tuženike sa sjedištem u Europskoj uniji, Opća nadležnost suda (čl. 2. Uredbe Brisel I), Isključiva nadležnost suda, Članak 22. Uredbe Brisel I, Članak 16. Uredbe Brisel I, Posebna nadležnost sudova, Nadležnost suda za ugovore (čl. 5. toč. 1.Uredbe Brisel I), Nadležnost suda za delikte (čl. 5. toč. 3. Uredbe Brisel I), Reforma članka 5. Uredbe Brisel I, Članak 6. Uredbe Brisel I (nadležni sud za slučaj suparničarstva i dr.), Privatno-autonomno zasnivanje nadležnosti, Upuštanje u spor bez isticanja prigovora nenadležnosti, Sporazumi o nadležnosti, Valjanost sporazuma o nadležnosti, Provedba sporazuma o nadležnosti</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta,F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić,D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 57. – 101.</p>

XI.	<p>Naslov: Vrste postupaka</p> <p>Kratki opis: Tužba za poništaj , propuštanje administracije, prigovor nezakonitosti , povreda ugovora od strane članica, spor pune jurisdikcije, prethodno odlučivanje, odštetna odgovornost zajednice, službenički sporovi</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., 137. – 146. RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998., str. 22. – 44 MISITA, N. Osnovi prava Evropske unije, Sarajevo, 2007., str. 773. – 877.</p>
XII.	<p>Naslov: Revizija pravila o litispendenciji u Uredbi Brisel I</p> <p>Kratki opis: Izmjene lis pendens-pravila namijenjenih povećanju učinkovitosti prorogacijskih klauzula, Prvenstvo ugovorenog suda u odlučivanju o nadležnosti (čl. 29. st. 1. i čl. 31. st. 2.–4. Uredbe Brisel I 1215), Lis pendens-pravilo u čl. 29. Uredbe Brisel I 1215, Izuzetak od općeg pravila o “prvenstvu” odlučivanja sadržanom u članku 31. st. 2.–4. Uredbe Brisel I 1215, Ostale promjene koje utječu na pravilo o litispendenciji (čl. 25. Uredbe Brisel I 1215), Ostale izmjene koje se odnose na pravilo o litispendenciji kako bi se spriječili paralelni postupci i donošenje proturječnih odluka, Kada se parnica smatra pokrenutom, Lis pendens-pravilo u pogledu parnica koje teku u trećim državama, Arbitraža i Uredba Brisel I 1215, Prijedlozi Komisij, Izmjene kojima se pojašnjava odnos između arbitraže i Uredbe Brisel I 1215</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 103. – 133.</p>
XIII.	<p>Naslov: Priznanje i ovrha stranih sudskih građanskopravnih odluka prema europskim uredbama</p> <p>Kratki opis: Razvoj europskih rješenja, Potrebna zaštita stranaka, Sustav priznanja i ovrhe, Sustav Uredbe Brisel I, Sustav egzekvatore, Odnos prema materijalnom pravu, Priznanje bez postupka egzekvatore, Olakšanje priznanja i ovrhe, Novi zaštitni mehanizmi, Prebacivanje zaštite u prvu državu, Pridržavanje minimalnih standarda, Jamstva kod europskoga ovršnog naslova, postupka za sporove male vrijednosti i postupka europskoga platnog naloga, Pravne stvari uzdržavanje, Potpuno ukidanje egzekvatore, Razgradnja prepreka za priznanje, Javni poredak (ordre public), Pravo na saslušanje i naknadno ispitivanje dostave, Primjerena odluka o pitanju priznanja i ovrhe, “Obrnuta” zaštita dužnika prema revidiranoj Uredbi Brisel I. Ukidanje egzekvatore, Utjecaj revizije UB I na značenje dosadašnje unifikacije kod skraćenih postupaka, Zaštita dužnika kod europskog ovršnog naslova, Općenito o potvrdi ovršnosti u državi porijekla u europskom građanskom procesnom pravu</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 171. – 210., 239. – 248.</p>
XIV.	<p>Naslov: Europski postupak za tražbine male vrijednosti</p> <p>Kratki opis: Osnove Uredbe o postupku za tražbine male vrijednosti, Svrha norme, Osnova za nadležnost, Tumačenje, Područje primjene, Stvarno područje primjene, Osobno područje primjene, Prostorno područje primjene, Vremensko područje primjene, Tijek postupka, Pokretanje postupka, Kontradiktorni postupak, Odluka, pravni lijekovi i ovrha, Odnos prema ostalim sekundarnim pravnim aktima, Uredba Brisel I, Uredba o uvođenju europskoga ovršnog naslova za nesporne tražbine, Uredba o uvođenju postupka za europski platni nalog, Uredba o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju i ovrši odluka te suradnji u stvarima uzdržavanja, Odnos prema nacionalnom procesnom pravu.</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić</p>

	Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., str. 213. – 224.
XV.	Naslov: Stručno usavršavanje u pravosuđu – standardi i preporuke Europske unije i međunarodnih organizacija
	Kratki opis: Važnost pravosuđa za građane, Nacionalne institucije za stručno usavršavanje u “starim” i “novim” demokracijama, Ujedinjeni narodi, Vijeće Europe, Europska unija
	Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013., 279. – 305.

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNO POREZNO PRAVO			<i>Kod kolegija</i>	RP2CIM ² 103
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			<i>Godina studija</i>	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	I.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	2+2
<i>Status kolegija:</i>	IZBORNI	<i>Preduvjeti:</i>	-	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	SVI STUDENTI DIPLOMSKOG STUDIJA PRAVO – MODUL 2.			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	PREMA RASPOREDU
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc. Ana Dujmović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak, 10 -11 sati, ili prema dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr.sc. Ana Dujmović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak, 10 -11 sati, ili prema dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Ciljevi kolegija su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ upoznati studente s osnovnim institutima međunarodnog poreznog prava ☐ objasniti osnovna načela djelovanja sustava međunarodnog oporezivanja ☐ istražiti aktualne probleme međunarodnih poreznih odnosa, njihove uzroke te načine otklanjanja ☐ demonstrirati porezne posljedice djelovanja poslovnih subjekata u više poreznih jurisdikcija. 				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ definirati osnovne kategorije međunarodnog poreznog prava u kontekstu suvremenih pravnih pristupa; ▶ razumjeti različitost porezno-pravnih pristupa u poreznim sustavima različitih zemalja; ▶ dati primjere aktualnih problema unutar međunarodnih poreznih odnosa i argumentirati učinkovitost njihova otklanjanja; ▶ primijeniti stečena teorijska znanja u strukturiranju međunarodnih poreznih odnosa. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>(1) Temelji i osnovna načela međunarodnog poreznog prava;</p> <p>(2) Međ. dvostruko oporezivanje (definicija, značaj, vrste);</p> <p>(3) Ugovori za otklanjanje međ. dvostrukog oporezivanja (pravni status, metode) (4) Model ugovora za otklanjanje međ. dvostrukog oporezivanja (OECD model, UN model) i struktura odredbi ugovora (distributivna pravila)</p> <p>(5) Međunarodno izbjegavanje porezne obveze (zlouporaba poreznih ugovora, neovlašteno stjecanje ugovornih poreznih povlastica (treaty shopping),</p> <p>(6) Međunarodno oporezivanje dobiti i različitosti poreznih povlastica i sustava poreza po odbitku (koncept stalne poslovne jedinice i pripisivanje dobiti SPJ, osipanje porezne osnovice i premještaj dobiti, pravila o stranim kontroliranim kompanijama (CFC-pravila))</p> <p>(7) Transferne cijene (pojam i značaj, načelo nepristrane transakcije, Smjernice OECD-a) i potkapitalizacija</p> <p>(8) Međunarodno porezno planiranje, porezna arbitraža i uloga i značaj poreznih oaza i off –shore (financijskih) središta;</p> <p>(9) Aktualna pitanja međ. poreznog prava (oporezivanje elektronske trgovine, štetna porezna konkurencija i hibridni pravni aranžmani).</p> <p>(10) Međunarodna suradnja poreznih tijela (Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, BEPS projekt, Globalni forum o transparentnosti i razmjeni informacija za porezne svrhe).</p>				

<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja X	Vježbe X	Seminari	samostalni zadaci X
	Konzultacije X	mentorski rad	terenska nastava	ostalo
	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati domaće zadaće - pisati kolokvije - pisati test - ... - ... 			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave X	Aktivnosti u nastavi X	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit X	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej X
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	20	2	10%	
Esej	-	-	10%	
Kolokviji ili završni pismeni ispit	40	2	40%	
Završni usmeni ispit	30	2	40%	
<p><i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i></p> <p><i>Dodatna pojašnjenja:</i></p> <p><i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene</p> <p><i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene</p> <p><i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
<i>Obvezna literatura:</i>	(1) Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., <i>Osnove međunarodnog poreznog prava</i> , Pravni fakultet Zagreb, Narodne novine, 2009.			

	<p>(2) Lang, M., <i>Introduction to the Law of Double Taxation Conventions (2nd Ed.)</i>, IBFD, 2013.</p> <p>(3) Relevantni ispitni materijali sastavljeni od:</p> <p>(a) Doernberg, R., <i>Međunarodno oporezivanje u sažetom obliku</i>, Pravni fakultet Rijeka, 2009. ili novija izdanja na engleskom jeziku.</p> <p>(b) Rohatgi, R., <i>Basic International Taxation (2nd Ed.)</i>, Kluwer Law International, Amsterdam, 2001. ili 2007.</p> <p>Volum I. – Principles</p> <p>Volum II. - Practice</p> <p>(4) OECD Model ugovora za otklanjanje međunarodnog dvostrukog oporezivanja</p> <p>(5) Smjernice OECD-a o transfernim cijenama</p>
Dopunska literatura:	(1) Arnold, B.J., McIntyre, M., <i>International Tax Primer</i> , Kluwer Law International, 2002. ili kasnija izdanja
Dodatne informacije o kolegiju	<p>Studenti su dužni pohađati minimalno 75% predviđene nastave. Izostanaka je moguće opravdati pisanjem dodatnog esejskog ili seminarskog rada.</p> <p>Integralni ispit iz predmeta polaže se pismeno i usmeno. Da bi se pristupilo usmenom dijelu ispita, neophodno je ostvariti barem 60% točnih odgovora na pismenom dijelu ispita.</p> <p>Studenti ispit mogu polagati i kroz kolokvije (dva kolokvija) . Studenti koji uspješno polože oba kolokvija, oslobođeni su pisanja pismenog dijela ispita i pristupaju samo usmenoj elaboraciji.</p> <p>Ostvarena ocjena na ispitu oslikava zalaganje i aktivno sudjelovanje u nastavi, ostvarene bodove na pismenom dijelu ispita i uspješnost usmene elaboracije znanja.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	<p>Naslov: Temelji i osnovna načela međunarodnog poreznog prava</p> <p>Kratki opis: Definirati osnovna načela te objasniti elemente, subjekte i pravni okvir međunarodnog poreznog prava.</p> <p>Literatura: Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava.</p>
II.	<p>Naslov: Međunarodno dvostruko oporezivanje – definicija, značaj i vrste</p> <p>Kratki opis: Definirati pojam dvostrukog oporezivanja, objasniti razliku između pojmova ekonomskog i pravnog dvostrukog oporezivanja, odnosno internog i međunarodnog te pokazati njegovo djelovanje na nacionalni i međunarodni porezni sustav.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal (prezentacije)</p> <p>Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava.</p>
III.	<p>Naslov: Ugovori za otklanjanje međunarodnog dvostrukog oporezivanja – pojam, vrste i definicije</p> <p>Kratki opis: Pokazati i istaknuti specifičnosti ugovora za otklanjanje međunarodnog dvostrukog oporezivanja kao pravnog instrumenta, definirati sam pojam iz različitih aspekata te klasificirati postojeće vrste</p> <p>Literatura: Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava.</p>
IV.	<p>Naslov: Modeli ugovora za otklanjanje međ. dvostrukog oporezivanja – Model OECD-a, UN-ov model</p> <p>Kratki opis: Objasniti kompletnu strukturu dvaju najčešće korištenih modela ugovora za otklanjanje međ.dvo. oporezivanja, pokazati njihov razvoj i glavne razlike među njima.</p> <p>Literatura: Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava; Relevantni ispitni materijal</p> <p>Model OECD –a</p>
V.	Naslov: Struktura odredbi OECD – ova modela (distributivna pravila)

	<p>Kratki opis: Objasniti detaljno ulogu distributivnih pravila unutar OECD-ovog modela i pojedinačno obraditi osnovne elemente svakog od njih.</p> <p>Literatura: Model OECD-a Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava; Relevantna ispitna literatura</p>
VI.	<p>Naslov: Međunarodno izbjegavanje porezne obveze - pojam i vrste</p> <p>Kratki opis: Objasniti pojam izbjegavanja porezne obveze u međunarodnom kontekstu, istaknuti i pokazati njegove najvažnije vrste i oblike</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal</p>
VII.	<p>Naslov: Zloupotreba međunarodnih poreznih ugovora i neovlašteno stjecanje poreznih povlastica</p> <p>Kratki opis: Definirati pojam zloupotrebe međunarodnih poreznih ugovora iz različitih aspekata, te pojma neovlaštenog stjecanja ugovornih poreznih povlastica (treaty shopping) te utvrditi vezu između njih.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal</p>
VIII.	<p>Naslov: Transferne cijene – pojam, značaj i vrste</p> <p>Kratki opis: Upoznati studente s pojmom transfernih cijena, njegovi vrstama i značajem unutar međunarodnog poreznog sustava.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal</p>
IX.	<p>Naslov: Međunarodno oporezivanje dobiti i različitost poreznih sustava i povlastica poreza po odbitku</p> <p>Kratki opis: Objasniti specifičnosti oporezivanja dobiti u transakcijama s međunarodnim elementom. Pokazati kako različitost poreznih režima, i njihovih elemenata, poput poreznih povlastica oblikuju oporezivanje dobiti.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal</p>
X.	<p>Naslov: Koncept stalne poslovne jedinice i pripisivanje dobiti stalnoj poslovnoj jedinici</p> <p>Kratki opis: Objasniti pojam stalne poslovne jedinice s teorijskog i praktičnog aspekta, te pokazati načine i pravni okvir dodjeljivanja dobiti entitetima – stalnih poslovnih jedinica</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijali</p>
XI.	<p>Naslov: Osipanje porezne osnovice i premještanje dobiti</p> <p>Kratki opis: Objasniti načine i pravni okvir za osipanje porezne osnovice i premještanje dobiti, kao oblika zakonitog izbjegavanja poreza.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijal</p>
XII.	<p>Naslov: Međunarodno porezno planiranje, porezna arbitraža i uloga i značaj poreznih oaza i offshore financijskih središta</p> <p>Kratki opis: Objasniti pojam poreznog planiranja i porezne arbitraže, te ulogu poreznih oaza i offshore financijskih središta u shemama poreznog planiranja i arbitraže.</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijali</p>
XIII.	<p>Naslov: Aktualna pitanja međunarodnog poreznog prava – oporezivanja elektronske trgovine, štetna porezna konkurencija, hibridni pravni aranžmani</p> <p>Kratki opis: Pokazati specifičnosti svakog od pojedinih aktualnih pitanja međunarodnog poreznog prava i odrediti njihov utjecaj i moguća rješenja za njih</p> <p>Literatura: Relevantni ispitni materijali</p>
XIV.	<p>Naslov: Base Erosion Profit Shifting (BEPS) projekt</p> <p>Kratki opis: Objasniti strukturu i razloge nastanka BEPS projekta OECD, te procijeniti njegov doseg u pogledu reguliranja međunarodnog poreznog okvira.</p> <p>Literatura:</p>
XV.	<p>Naslov: Međunarodna suradnja poreznih tijela – Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima, globalni forum o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe.</p> <p>Kratki opis: Objasniti osnovne elemente navedenih oblika suradnje, ispitati njihove doseg djelovanja.</p> <p>Literatura: Konvencija o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreznim stvarima. Relevantni ispitni materijali.</p>

Naziv kolegija	PRAVO KONKURENCIJE			Kod kolegija	RP2CIM2104
Studijski program Ciklus	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	I.	Broj sati po semestru (p+v)	2+2
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4.) godinu			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	Dr. sc. Marija Vidić, docentica				
Kontakt sati/konzultacije:	Utorkom od 10 do 12				
E-mail adresa i broj telefona:	marija.vidic@pf.sum.ba				
Asistent	Doc. dr. sc. Marija Vidić				
Kontakt sati/konzultacije:	Utorkom od 10 do 12				
E-mail adresa i broj telefona	marija.vidic@pf.sum.ba				
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s temeljnim pitanjima prava konkurencije, tijelima za zaštitu, sporazumima koji ograničavaju tržišno natjecanje, pojmom vladajućeg položaja i koncentraciji poduzetnika				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	<ul style="list-style-type: none"> - navesti osnovna obilježja prava konkurencije; - odrediti izvore prava konkurencije, povijesne značajke razvoja prava konkurencije, - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, sporazume koji ograničavaju tržišno natjecanje, horizontalne i vertikalne sporazume, zlorabu vladajućeg položaja (pojam, vrste, oblici zlorabe), koncentracije poduzetnika (prijava koncentracije, postupak ocjenjivanja, ukidanje i izmjena rješenja o koncentraciji), - definirati tržišnu snagu i mjerodavno tržište, zabranjene sporazume (doktrinu <i>de minimis</i>), ograničavanje tržišnog natjecanja putem kartela, horizontalne sporazume o suradnji, najčešća vertikalna ograničenja, zlorabu vladajućeg položaja, koncentraciju poduzetnika 				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Uvod u pravo konkurencije, povijesni razvoj, pravni izvori prava konkurencije, tijela za zaštitu, tržišna snaga i mjerodavno tržište, sporazumi koji ograničavaju tržišno natjecanje, horizontalni sporazumi, vertikalni sporazumi, pojam vladajućeg položaja, koncentracija poduzetnika				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
Studentske obveze	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test 				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI		
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30	1	Max 20%		

Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2,5	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	2,5	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:

1. BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka,

	<p>PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.</p> <p>2. Zakona o konkurenciji Bosne i Hercegovine, Sl. glasnik BiH, br. 48/05, 76/07, 80/09;</p>
Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, "Narodne novine", broj 79/09, 80/13. Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju utvrđenim člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, SL L 001, 04. 01. 2003. Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama), SL L 24, 29.1.2004. MARKOVIĆ-BAJALOVIĆ, Dijana: "Pojam koncentracije privrednih društava", Pravo i politika, Novi Sad, str. 57-70., dostupno na: http://www.fepps.edu.rs/images/pravo_i_politika/pravo_i_politika_2.pdf AKŠAMOVIĆ, Dubravka: Novi zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, Pravni vjesnik Pravnog fakulteta u Osijeku, 26(2010), br.1. AKŠAMOVIĆ, Dubravka: Strukturne mjere praćenja i poslovanja kao uvjet za provedbu koncentracije u europskom i hrvatskom pravu tržišnog natjecanja, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol.31, br.2. (2010)
Dodatne informacije o kolegiju	<p><u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	UVOD U PRAVO KONKURENCIJE
	Pojam tržišnog natjecanja Pravo tržišnog natjecanja u širem smislu (državne potpore, pitanje liberalizacije u posebnim djelatnostima i tržišno natjecanje u užem smislu) Cilj prava konkurencije Razvoj teorije tržišnog natjecanja i ključni pojmovi
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
II.	POVIJESNI RAZVOJ
	Razvoj europskog prava konkurencije Razvoj bosanskohercegovačkog prava konkurencije
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
III.	IZVORI PRAVA KONKURENCIJE
	Izvori europskog prava konkurencije Izvori bosanskohercegovačkog prava konkurencije
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
IV.	TIJELA ZA TAŠTITU
	Europska komisija (ovlasti, pokretanje postupka, odluke, izricanje kazni) Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (organizacija, nadležnosti, odluke, izricanje kazni, trajanje postupka, državne pomoći), podzakonski akti koji detaljno reguliraju neka pitanja

	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
V.	TRŽIŠNA SNAGA I MJERODAVNO TRŽIŠTE
	Mjerodavno tržište u proizvodnom smislu Mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu Vremenska dimenzija mjerodavnog tržišta
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
VI.	SPORAZUMI KOJI OGRANIČAVAJU TRŽIŠNO NATJECANJE
	Zabranjeni sporazumi sukladno čl. 101. st. 1. UFEU Poduzetnik, Sporazum, Usklađeno djelovanje, Odluka udruženja poduzetnika, Cilj i učinak ograničavanja, Doktrina <i>de minimis</i> , Dodatna ograničenja Ništetnost, Izuzimanje sporazuma od zabrane
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
VII.	SPORAZUMI KOJI OGRANIČAVAJU TRŽIŠNO NATJECANJE
	Horizontalni sporazumi Ograničavanje tržišnog natjecanja putem kartela Horizontalni sporazumi o suradnji (o istraživanju i razvoju, o proizvodnji, o kupnji, o komercijalizaciji, o zajedničkim normama, zajednički pothvat)
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
VIII.	SPORAZUMI KOJI OGRANIČAVAJU TRŽIŠNO NATJECANJE
	Vertikalni sporazumi (nametanje robne marke jednog dobavljača, isključiva distribucija, isključiva dodjela potrošača, selektivna distribucija, franšize, isključiva opskrba, naknada za pristup mreži, sporazumi o marketingu određene vrste proizvoda, vezana prodaja, ograničenja koja se odnose na preprodajne cijene)
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
IX.	ZLOUPOTREBA VLADAJUĆEG POLOŽAJA
	Članak 102. UFEU zloupotreba vladajućeg položaja Polje primjene Analitički slijed postupanja protivnima članku 102. UFEU
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
X.	ZLOUPOTREBA VLADAJUĆEG POLOŽAJA
	Pojam vladajućeg položaja Utvrđivanje vladajućeg položaja (analiza strukture tržišta, tržišni udjeli i položaj, razina profitabilnosti, prepreke ulasku na tržište i prepreke rastu, pravne i administrativne prepreke, visina početnih ulaganja, tehnološke prednosti, ekonomija razmjera, trošak prelaska na druge dobavljače, protutežna snaga kupaca) Posebne vrste vladajućeg položaja
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: Pravo tržišnog natjecanja , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
XI.	ZLOUPOTREBA VLADAJUĆEG POLOŽAJA
	Oblici zloupotrebe (predatorske cijene, prekomjerno visoke cijene, diskriminacija u cijenama, diskriminacija u cijenama podjelom tržišta, selektivno snižavanje cijena, popusti i rabati, vezani poslovi, odbijanje poslovanja, cjenovno istiskivanje)
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ,

	Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
XII.	KONCENTRACIJA PODUZETNIKA
	Uredba o koncentracijama Polje primjene (pojam koncentracije, zakonsko određenje koncentracije poduzetnika, trajna promjena kontrole i strukture tržišta kao ključni elementi koncentracije, dva ili više prije neovisna poduzetnika kao sudionici koncentracije, koncentracije koje nastaju spajanjem i pripajanjem prije neovisnih poduzetnika)
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
XIII.	KONCENTRACIJA PODUZETNIKA
	Koncentracije koje nastaju stjecanjem kontrole Polje primjene ratione jurisdictionis (iznimke od općeg pravila nadležnosti, upućivanje koncentracija, zaštita legitimnih interesa)
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
XIV.	KONCENTRACIJA PODUZETNIKA
	Materijalnopravna ocjena koncentracija i njihove vrste Standard utvrđivanja mogućih negativnih učinaka koncentracija Postupak ocjenjivanja
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.
XV.	KONCENTRACIJA PODUZETNIKA
	Postupak prijave koncentracije Postupak ocjenjivanja koncentracije
	BUTORAC MALNAR, Vlatka, PECOTIĆ KAUFMAN, Jasminka, PETROVIĆ, Siniša: <i>Pravo tržišnog natjecanja</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2013.

<i>Naziv kolegija</i>	STEČAJNO PRAVO			Kod kolegija	RP2COM ² 104
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v)	3 + 1
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u prvu (1) godinu			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Marija Vidić, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorkom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	marija.vidic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Marija Vidić, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Utorkom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	marija.vidic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s temeljnim pitanjima stečajnog prava, ciljevima stečajnog postupka, generalnoj egzekuciji i preustroju stečajnog dužnika na temelju stečajnog plana i međunarodnom stečaju, kao i s primjenom tih odredbi u praksi.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - navesti osnovna obilježja stečajnog prava; - odrediti izvore stečajnog prava, povijesne značajke razvoja stečajnog prava, - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju pretpostavki stečaja, ciljeva stečajnog postupka, stečajne razloge, stečajnog dužnika, tijela stečajnog postupka, vjerovnike stečajnog dužnika, o prethodnom postupku, pravnim posljedicama otvaranja stečajnog postupka, upravljanju stečajnom masom, namirenju stečajnih vjerovnika, preustroju stečajnog dužnika, - definirati stečajni plan i međunarodni stečaj 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Uvod u stečajno pravo, pravni izvori stečajnog prava, pretpostavke stečaja, ciljevi i temeljna načela stečajnog postupka, stečajni dužnik, tijela stečajnog postupka, vjerovnici stečajnog dužnika, prethodni postupak, pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, upravljanje stečajnom masom, namirenje stečajnih vjerovnika, stečajni plan, međunarodni stečaj.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test 				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohadanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI		
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	45	1,5	Max 20%		
Kolokviji i priprema za kontinuiranu	75	2,5	Max 40%		

provjeru znanja			
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%
<p>Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.</p> <p><u>Dodatna pojašnjenja:</u></p> <p>Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</p> <p>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene.</p> <p>Seminarski rad ocjenjuje se ovako:</p> <p>0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.</p> <p>Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:</p> <p>0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitano. 4% = Rad je djelomično pročitano i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitano, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene.</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene.</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>			
Obvezna literatura:	1. Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; 2. Zakon o stečaju Republike Srpske, Sl. gl. Republike Srpske, br. 16/16.;		

	<ol style="list-style-type: none"> 3. M. Dika, <i>Insolventijsko pravo</i>, 1998; 4. VIDIĆ, Marija, MALETA, Nikolina, <i>Preustroj stečajnog dužnika</i>, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br.XXI., Mostar, god. 2010., str. 217.-340. 5. VIDIĆ, Marija, MALETA, Nikolina, ZOVKO, Jelena: <i>Stečajni plan</i>, Zbornik radova Desetog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Mostar, 2012., str. 427.-449. 6. RIZVANOVIĆ, Edin, VIDIĆ, Marija, ŠTRBAC Dario, <i>Novine stečajnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse</i>, Zbornik radova Petnaestog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Mostaru, 2017., str. 216. – 230.
Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. DIKA, Mihajlo, <i>Osnovne procesnopravne i materijalnopravne posljedice otvaranja stečajnog postupka</i>, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 22, br. 1/01 2. DIKA, Mihajlo, <i>Stečajni razlozi</i>, <i>Pravo u gospodarstvu</i>, vol. 35 no. 7-8, Zagreb, july 1996., str. 705. – 721.; 3. GARAŠIĆ, Jasnica, <i>Europska uredba o insolventijskim postupcima</i>, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v.26, br.1, 257.-305., 2005.; 4. J. Barbić i dr. (ur. M. Dika), <i>Novosti u stečajnom pravu</i>, 2001.; 5. ČUVELJAK, Jelena, <i>Stečajni zakon, Komentar i sudska praksa</i>, Zgombić&Partneri, Nakladništvo i informatika, do.o., Zagreb 2009.; 6. ČOLOVIĆ, Vladimir i MILJEVIĆ, Nedeljko, <i>Stečajni postupak, teoretska razmatranja, zakonski propisi, sudska praksa i obrasci za praktičnu primjenu</i>, Banja Luka, 2004.; 7. <i>Vodič kroz stečajni postupak</i>, Trgovački sud u Zagrebu, Priručnik u elektroničkom obliku dostupno na : http://www.tszg.hr/cro/TSZG/Djelokrug-Suda/Stečaj/Vodic-kroz-stečajni-postupak
Dodatne informacije o kolegiju	<p><u>Pohađanje nastave:</u>Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	UVOD U STEČAJNO PRAVO– PRAVNI IZVORI – OBJEKTIVNE PRETPOSTAVKE STEČAJA
	Povijesni razvoj stečajnog prava, Primarni i sekundarni cilj stečajnog postupka, Zakonodavni okvir u BiH
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; M. Dika, <i>Insolventijsko pravo</i> , 1998;
II.	CILJEVI I TEMELJNA NAČELA STEČAJNOG PRAVA - STEČAJNI RAZLOZI
	Ciljevi stečajnog postupka, Opće procesne odredbe, Načela stečajnog postupka
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; M. Dika, <i>Insolventijsko pravo</i> , 1998; DIKA, Mihajlo, <i>Stečajni razlozi</i> , <i>Pravo u gospodarstvu</i> , vol. 35 no. 7-8, Zagreb, july 1996., str. 705. – 721.;
III.	STEČAJNI DUŽNIK
	Nadležnost za pokretanje stečajnog postupka, Žalba u stečajnom postupku, Dostava u stečajnom postupku
	M. Dika, <i>Insolventijsko pravo</i> , 1998;

IV.	TIJELA STEČAJNOG POSTUPKA
	Stečajni sudac, Privremeni stečajni upravitelj, stečajni upravitelj
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; M. Dika, <i>Insolventijsko pravo</i> , 1998;
V.	TIJELA STEČAJNOG POSTUPKA
	Skupština vjerovnika, Odbor vjerovnika
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
VI.	VJEROVNICI STEČAJNOG DUŽNIKA
	Stečajni vjerovnici, Izlučni vjerovnici, Razlučni vjerovnici, Vjerovnici stečajne mase
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
VII.	STEČAJNI POSTUPAK – PRETHODNI POSTUPAK
	Radnje stečajnog sudca u prethodnom postupku, Zadatci i pravni položaj privremenog stečajnog upravitelja u prethodnom postupku, Položaj privremenog stečajnog upravitelja i prestanak njegove službe, obustava prethodnog postupka, Otvaranje stečajnog postupka
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
VIII.	PRAVNE POSLJEDICE OTVARANJA STEČAJNOG POSTUPKA
	Opći učinci otvaranja stečajnog postupka, Prebijanje i pobijanje
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; M. Dika, <i>Pravne posljedice otvaranja stečajnoga postupka</i> , 2002.;
IX.	UPRAVLJANJE STEČAJNOM MASOM I NJEZINO UNOVČENJE
	Stečajna masa, Sastav stečajne mase, Upravljanje i unovčavanje stečajne mase, Pregled imovine,
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
X.	NAMIRENJE STEČAJNIH VJEROVNIKA – ZAKLJUČENJE STEČAJNOG POSTUPKA
	Prijava tražbina, Ispitivanje potraživanja i sporne tražbine, Glavna dioba, Rješenje o zaključenju stečajnog postupka, Naknadna dioba, Zaključenje stečajnog postupka zbog nedostatka stečajne mase (nedovoljnost stečajne mase)
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
XI.	STEČAJNI PLAN
	Vanstečajni i stečajni preustroj stečajnog dužnika, Pravna narav stečajnog plana
	ČOLOVIĆ, Vladimir i MILJEVIĆ, Nedeljko, <i>Stečajni postupak, teoretska razmatranja, zakonski propisi, sudska praksa i obrasci za praktičnu primjenu</i> , Banja Luka, 2004.;
XII.	STEČAJNI PLAN
	Subjekti preustroja stečajnog dužnika, Vrste stečajnog plana
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
XIII.	STEČAJNI PLAN
	Priprema stečajnog plana, Mjere za realiziranje stečajnog plana, Podnošenje stečajnog plana, Sastavni dijelovi stečajnog plana, Sudsko ispitivanje podobnosti stečajnog plana, Učinci potvrđenog stečajnog plana, Nadzor nad ispunjenjem stečajnog plana
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.;
XIV.	MEĐUNARODNI STEČAJ
	Međunarodna nadležnost suda u FBiH, Pretpostavke i postupak priznanja strane odluke o otvaranju stečajnog postupka
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; GARAŠIĆ, Jasnica, <i>Europska uredba o insolventijskim postupcima</i> , Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v.26, br.1, 257.-305., 2005.;
XV.	MEĐUNARODNI STEČAJ
	Učinci priznanja strane odluke o otvaranju stečajnog postupka, Nepriznavanje strane odluke o otvaranju stečajnog postupka, Strana prinudna poravnjenja i drugi stečajni postupci
	Zakona o stečajnom postupku, Sl. n. FBiH, br. 29/03, 32/04, 42/06.; GARAŠIĆ, Jasnica, <i>Europska uredba o insolventijskim postupcima</i> , Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, v.26, br.1, 257.-305., 2005.;

<i>Naziv kolegija</i>	TEORIJSKI IZAZOVI GRAĐANSKOG PRAVA			Kod kolegija	RP2COM ² 105
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3 + 1
<i>Status kolegija:</i>		<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	studenti upisani u petu (V.) godinu studija			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Alena Jurić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	srijedom, od 13 do 14 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	alena.juric@pf.sum.ba , +38763899435				
<i>Asistent</i>	prof. dr. sc. Alena Jurić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	srijedom, od 13 do 14 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	alena.juric@pf.sum.ba , +38763899435				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa teorijom pravnih krugova, posebno kontinentalnoeuropskim pravnim krugom, <i>Common Law</i> pravnim krugom, socijalističkim pravnim krugom te položajem građanskog prava u tim krugovima - poučiti studente vještinama u tumačenju i primjeni propisa koji služe zaštiti subjektivnih građanskih prava (s posebnim naglaskom na neimovinskim osobnim pravima) na rješavanje hipotetičkih i praktičnih problema iz te oblasti 				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - definirati elemente građanskopravnog odnosa - objasniti opću teoriju o pravnim odnosima, posebice pojedinim njegovim elementima, pravnu narav osobnih prava, njihovo stjecanje, izvršavanje, prestanak i zaštitu - uspoređivati različite pravne krugove s obzirom na položaj građanskog prava u njima te posebice položaj građanskog prava u Bosni i Hercegovini - primijeniti građanskopravne propise iz oblasti zaštite osobnih prava na hipotetičke i praktične probleme iz tog područja - analizirati prednosti i nedostatke građanskopravnih propisa u različitim pravnim krugovima 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravni krugovi 2. Građansko pravo u Bosni i Hercegovini i okruženju 3. Reintegracija bosansko-hercegovačkog pravnog poretka u kontinentalnoeuropski pravni krug 4. Građanskopravni odnos i njegova arhitektonika 5. Subjektivna građanska prava 6. Pravna priroda i vrste osobnih prava 7. Subjekti, objekti i sadržaj osobnih prava 8. Stjecanje, trajanje i prestanak osobnih prava 9. Izvršavanje i zaštita osobnih prava 10. Pravo na tjelesni integritet 11. Pravo na slobodu; Zahvati u tjelesnu slobodu 12. Pravo na privatnost 13. Pravo na čast i ugled 14. Ostala osobna prava 15. O pravnim poslovima 				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	

	Napomene:		
Studentske obveze	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pristupiti na pismeni ili usmeni završni ispit 		
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja
			Praktični rad
Esej			
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova			
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi	60	2	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	90	3	Max 50%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	Max 30%
<p>Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.</p> <p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</p> <p>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način</p> <p>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2)</p>			

<p>67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>	
<p>Obvezna literatura:</p>	<p>Gavella, Nikola; Alinčić, Mira; Klarić, Petar; Sajko, Krešimir; Tumbri, Tanja; Stipković, Zlatan; Josipović, Tatjana; Gliha, Igor; Matanovac, Romana; Ernst, Hano, Teorijske osnove građanskog prava i pripadnost hrvatskog pravnog poretka kontinentalnoeuropskom pravnom krugu, Zagreb, 2005., str. 3.- 100.; 140. – 156.; 168. – 237.; 259. – 270. Gavella, Nikola, Osobna prava, I dio, Zagreb, 2000., str. 13. – 264. Rašović, Zoran P., Građansko pravo, Podgorica, 2006., str. 50. – 154. 157. – 187. 253.-309. Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar; Nikšić, Saša, Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 3.-338.</p> <p>Pravni izvori:</p> <p>Zakon o obveznim odnosima, Službeni list SFRJ, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Službeni list R BiH, br. 2/92, 13/93, Službene novine FBiH br. 29/03, 42/11, Službeni glasnik RS br. 17/93, 3/96, 39/03, 74/04 Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Službene novine Federacije BiH, br. 46/10 Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, Službene novine Federacije BiH, br. 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13 Zakon o zaštiti osobnih podataka, Službeni glasnik BiH, br. 49/06</p>
<p>Dopunska literatura:</p>	<p>Gliha, Igor, <i>Personal Rights</i>, u: <i>International Encyclopaedia of Laws, Family and Succession Law</i>, Supplement 27, Croatia, Volue I, Kluwer Law International, May 2005.</p> <p>Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša, Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 3. – 338.</p> <p>Jurić, Alena, Satisfakcija kao oblik popravljjanja nematerijalne štete, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. 16/03, Mostar, 2003., str. 363. – 376.</p> <p>Jurić, Alena, Specifičnosti shvaćanja prava na nepovredivost doma u praksi Europskog suda za ljudska prava, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 10/12, Mostar, 2012., str. 362. – 378.</p> <p>Jurić, Alena, Pravo na poštovanje prepiske, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 11/13, Mostar, 2013., str. 183. – 197.</p> <p>Jurić, Alena, Pravo na vlastitu sliku, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 12/14, Mostar, 2014., str. 309. – 322.</p> <p>Dropulić, Julijano, Pravo na privatni život i duševni integritet, Zagreb, 2002., 3. – 437.</p>
<p>Dodatne informacije o kolegiju</p>	<p>Pohađanje nastave:Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	<p>Naslov: Pravni krugovi</p> <p>Kratki opis: O građanskom pravu kao dijelu pravnih poredaka; O kontinentalnoeuropskom pravnom krugu; O <i>Common Law</i> pravnom krugu; O socijalističkom pravnom krugu; O drugim pravnim krugovima</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola; Alinčić, Mira; Klarić, Petar; Sajko, Krešimir; Tumbri, Tanja; Stipković, Zlatan; Josipović, Tatjana; Gliha, Igor; Matanovac, Romana; Ernst, Hano, Teorijske osnove građanskog prava i pripadnost hrvatskog pravnog poretka kontinentalnoeuropskom pravnom krugu, Zagreb, 2005., str. 3.- 25.</p>
II.	<p>Naslov: Građansko pravo u Bosni i Hercegovini i okruženju</p> <p>Kratki opis: Srednjoeuropska podskupina kontinentalnoeuropskog pravnog kruga; OGZ u Bosni i Hercegovini; Zadržavanje OGZ-a nakon uključenja u jugoslavensku državu; Napuštanje kontinentalnoeuropskog pravnog kruga; Uključenost u krug socijalističkih pravnih poredaka (položaj stvarnog prava, položaj nasljednog prava, položaj obveznog prava, položaj zemljišnoknjižnog prava; Ostaci veze i s kontinentalnoeuropskim pravnim krugom</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola; Alinčić, Mira; Klarić, Petar; Sajko, Krešimir; Tumbri, Tanja; Stipković, Zlatan; Josipović, Tatjana; Gliha, Igor; Matanovac, Romana; Ernst, Hano, Teorijske osnove građanskog prava i pripadnost hrvatskog pravnog poretka kontinentalnoeuropskom pravnom krugu, Zagreb, 2005., 29. – 100.; 140. – 156.; 168. - 181.</p>
III.	<p>Naslov: Reintegracija bosanskohercegovačkog pravnog poretka u kontinentalnoeuropski pravni krug</p> <p>Kratki opis: Pravni poredak kao pravni sustav; Uloga općeg razvoja; Uloga tradicije OGZ-a; Uloga sudske prakse; Uloga pravnog obrazovanja; Promjene stvarnog prava; Promjene nasljednog prava; Promjene obveznog prava; Promjene zemljišnoknjižnog prava</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola; Alinčić, Mira; Klarić, Petar; Sajko, Krešimir; Tumbri, Tanja; Stipković, Zlatan; Josipović, Tatjana; Gliha, Igor; Matanovac, Romana; Ernst, Hano, Teorijske osnove građanskog prava i pripadnost hrvatskog pravnog poretka kontinentalnoeuropskom pravnom krugu, Zagreb, 2005., str. 181. – 239. 259. – 269.</p>
IV.	<p>Naslov: Građanskopravni odnos i njegova arhitektonika</p> <p>Kratki opis: Pravne činjenice; Subjekti (teorijske dileme) i objekti (pitanja energije u građanskom pravu, leša, transplatacije itd.)</p> <p>Literatura: Rašović, Zoran P., Građansko pravo, Podgorica, 2006., str. 50. – 129; 223 – 235.; 328. – 338.</p>
V.	<p>Naslov: Subjektivna građanska prava</p> <p>Kratki opis: Građansko pravo u subjektivnom i objektivnom smislu; Vrste subjektivnih građanskih prava, Zloupotroba prava; Zahtjev; Zastarjelost i prekluzija</p> <p>Literatura: Rašović, Zoran P., Građansko pravo, Podgorica, 2006., str. 130. – 187.; 339. – 349.</p>
VI.	<p>Naslov: Pravna priroda i vrste osobnih prava</p> <p>Kratki opis: Pojam, nastanak i izvori osobnih prava; Karakteristike osobnih prava; O mjestu osobnih prava u sustavu privatnog prava; O vrstama i podvrstama osobnih prava</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 13 .- 31.; 36. - 40.</p>
VII.	<p>Naslov: Subjekti, objekti i sadržaj osobnih prava</p> <p>Kratki opis: Objekti; Subjekti: Fizičke osobe (općenito, ljudski zametak, umrla osoba), Pravne osobe; Sadržaj osobnih prava</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 31. - 36.</p>
VIII.	<p>Naslov: Stjecanje, trajanje i prestanak osobnih prava</p> <p>Kratki opis: Stjecanje osobnih prava; Trajanje osobnih prava; prestanak osobnih prava</p> <p>Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 40. - 41</p>

IX.	Naslov: Izvršavanje i zaštita osobnih prava
	Kratki opis: Općenito o izvršavanju osobnih prava; Opća i posebna ograničenja u izvršavanju osobnih prava; Ograničavajuće djelovanje tuđih prava; Zaštita od protupravnih povreda (Pravo na zaštitu, Mogući sadržaj zahtjeva nositelja povrijeđenog osobnog prava, Put građanskopravne zaštite, Javnopravna zaštita); Isključenje protupravnosti zahvata u nečija osobna dobra
	Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 41. - 63.; Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 263. - 314.; Jurić, Alena, Satisfakcija kao oblik popravljivanja nematerijalne štete, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. 16/03, Mostar, 2003., str. 363. – 376.
X.	Naslov: Pravo na tjelesni integritet
	Kratki opis: Općenito o pravu na tjelesni integritet (Pojam i naziv, objekt, subjekti, sadržaj, zaštita)
	Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 65. - 84.
XI.	Naslov: Pravo na slobodu; Zahvati u tjelesnu slobodu
	Kratki opis: Općenito o pravu na slobodu; Zahvati u slobodu kretanja; Zahvati u tjelesnu slobodu poradi zaštite osoba sa duševnim smetnjama; Zahvati u tjelesnu slobodu osoba poradi zaštite od zaraznih bolesti (Općenito, Zaštita)
	Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 117. - 172.; Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 137. - 181.; 185. – 204.
XII.	12. Pravo na privatnost
	Kratki opis: Općenito o pravu na privatnost; Pravo na vlastiti lik; Pravo na vlastiti glas; Pravo na osobne zapise i pisma
	Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 211. - 264.; Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 77. - 134.; Jurić, Alena, Specifičnosti shvaćanja prava na nepovredivost doma u praksi Europskog suda za ljudska prava, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 10/12, Mostar, 2012., str. 362. - 378.; Jurić, Alena, Pravo na poštovanje prepiske, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 11/13, Mostar, 2013., str. 183. – 197.; Jurić, Alena, Pravo na vlastitu sliku, Zbornik radova sa Međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 12/14, Mostar, 2014., str. 309. – 322.
XIII.	Naslov: Pravo na čast i ugled
	Kratki opis: Općenito o pravu na čast i ugled; Djelatnosti javnog informiranja i zahvati u nečiju čast i ugled objavljivanjem neistinitih ili uvredljivih informacija
	Literatura: Gavella, Nikola, Osobna prava, Zagreb, 2000., str. 173 - 209.; Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 239. - 257.
XIV.	Naslov: Ostala osobna prava
	Kratki opis: Pravo na osobni identitet; Pravo na duševni integritet; Prava na zaštitu ostalih neimovinskih dobara; Pravo na publicitet
	Literatura: Alaburić, Vesna; Baretić, Marko; Crnić, Ivica; Dika, Mihajlo; Gavella, Nikola; Klarić, Petar, Miladin, Petar; Nikšić, Saša: Odgovornost za neimovinsku štetu zbog povrede prava osobnosti, Zagreb, 2006., str. 205-236.; Dropulić, Julijano: Pravo na privatni život i duševni integritet, Zagreb, 2002., str. 179. - 187.
XV.	Naslov: O pravnim poslovima
	Kratki opis: Modifikacije pravnih poslova; Nevaljanost pravnih poslova
	Literatura: Rašović, Zoran P., Građansko pravo, Podgorica, 2006., str. 236. – 309.

<i>Naziv kolegija</i>	ARBITRAŽNO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM ² 106
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v)	3+1
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u prvu (1) godinu – II. (ljetni) semestar (II. ciklus)			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Mile Lasić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak 12 – 13 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	mile.laic@tel.net.ba tel. 036/337-167				
<i>Asistent</i>	Prof. dr. sc. Mile Lasić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak 12 – 13 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	mile.laic@tel.net.ba tel. 036/337-167				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija arbitražnog prava kao i sa njihovom primjenom u praksi.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - navesti temeljne pojmove arbitražnoga prava, temeljna načela, obilježja i institute arbitraže; - nabrojati izvore arbitražnoga prava i vrste arbitraža; - objasniti arbitražni postupak; - definirati pravna sredstva protiv pravorijeka; - objasniti priznanje i ovrhu pravorijeka; - opisati sudski postupak (intervenciju) u arbitražnim stvarima; - izraditi pojedinačne pravne akte iz arbitražnoga prava (rješenje, zaključak, pravorijek); - objasniti alternativno rješavanje trgovačkih sporova. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod (pojam, predmet, izvori) 2. Vrste arbitraža 3. Osnove arbitraže 4. Arbitražni sporazum 5. Osnove arbitražnog postupka 6. Ustroj i rad Vanjskotrgovačke arbitraže BiH 7. Pravna sredstva protiv pravorijeka 8. Ovrha domaćega pravorijeka 9. Priznanje i ovrha stranoga pravorijeka 10. Sudski postupak u arbitražnim stvarima 11. Međunarodno trgovačko arbitražno pravo 12. Arbitražno rješavanje međunarodnih trgovačkih sporova na osnovi DMUPZU 13. Rješavanje ulagačkih sporova iz Ugovora o poticanju i zaštiti ulaganja s Hrvatskom 14. Mirenje u međunarodnim trgovačkim sporovima 15. Alternativno rješavanje trgovačkih sporova 				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pisati kolokvije - pisati test 				

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost predavanjima	60	1	Max 10%	
Kolokviji	45	2	Max 40%	
Završni ispit (pismeni i usmeni)	30	3	Max 50%	
<p>Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.</p> <p>Dodatna pojašnjenja:</p> <p>Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.</p> <p>Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene</p> <p>Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>				
Obvezna literatura:	1. Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., str. 19.-424.			
Dopunska literatura:	1. Triva, Siniša/Uzelac, Alan, <i>Hrvatsko arbitražno pravo</i> , Komentar Zakona o arbitraži i drugi izvori hrvatskog arbitražnog prava, NN, Zagreb, travanj 2007.;			

	<p>2. Knežević Gašo/Pavić Vladimir, <i>Arbitraža i ADR</i>, treće izdanje, Beograd, 2010.;</p> <p>3. Sajko, Krešimir, <i>Međunarodno privatno pravo</i>, Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 2009.;</p> <p>4. Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, Obrazloženje i komentar zakona, Knjiga II., Split, 2003.;</p> <p>5. Pravilnik o ustrojstvu i Pravilnik o postupku Jadransko-jonske arbitraže iz 2002. (Bilten Posebno izdanje Jadransko-jonske arbitraže; www.forumaic.org);</p> <p>6. Pravilnik o spoljnotrgovinskoj arbitraži pri Privrednoj komori Republike Srpske iz 1998. (Posebno izdanje Biltena Privredne komore Republike Srpske od rujna 1998., www.komorars.ba/bbm_azzurro/dokument.php?id=1689</p> <p>7. Pravni izvori (relevantni zakoni i konvencije).</p>
Dodatne informacije o kolegiju	<p><u>Pohađanje nastave</u>: Pohađanje nastave je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova.</p>

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne cjeline</i>	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	<p>Naslov: Uvod (pojam, predmet, izvori)</p> <p>Kratki opis: Pojam, predmet i metode arbitražnoga prava; Temeljni pojmovi i definicije; Izvori arbitražnoga prava.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
II.	<p>Naslov: Vrste arbitraža</p> <p>Kratki opis: Opće napomene; Podjela arbitraža; <i>Ad hoc</i> i institucionalna arbitraža; Opće i specijalizirane arbitraže; Unutarnja i međunarodna arbitraža; Institucionalne međunarodne trgovačke arbitraže; Arbitraže u BiH.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
III.	<p>Naslov: Osnove arbitraže</p> <p>Kratki opis: Temeljna načela i obilježja arbitraže; Arbitrabilnost; Arbitar/arbitri; Stranke; Zastupnici.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
IV.	<p>Naslov: Arbitražni sporazum</p> <p>Kratki opis: Pojam i definicija; Pravna priroda sporazuma; Forma sporazuma; Ugovorne strane; Sadržaj sporazuma; Učinak sporazuma; Pravna valjanost; Prestanak ugovora.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
V.	<p>Naslov: Osnove arbitražnog postupka</p> <p>Kratki opis: Pokretanje arbitražnoga postupka, Mjesto arbitraže; Mjerodavno postupovno pravo; Dostava; Dokazni postupak; Dokazna sredstva; Rokovi; Jezik postupka; Mjerodavno materijalno pravo; Završetak postupka.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
VI.	<p>Naslov: Ustroj i rad Vanjskotrgovačke arbitraže BiH</p> <p>Kratki opis: Ustroj Arbitraže; Jezik Arbitraže; Mirenje; Mjerodavnost Arbitraže; Pokretanje arbitražnoga postupka; Izbor arbitra pojedince i formiranje arbitražnoga vijeća, Arbitražni postupak; Donošenje odluke; Troškovi Arbitraže.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru,</p>

	Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);
VII.	<p>Naslov: Pravna sredstva protiv pravorijeka</p> <p>Kratki opis: Pravna snaga pravorijeka; Žalba protiv arbitražnoga pravorijeka; Tužba za poništaj pravorijeka, Odricanje prava na poništaj pravorijeka; Arbitražni postupak nakon poništaja pravorijeka.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
VIII.	<p>Naslov: Ovrha domaćeg pravorijeka</p> <p>Kratki opis: Državna pripadnost pravorijeka; Ovrha domaćeg pravorijeka; Sadržaj prijedloga za ovrhu; Sadržaj rješenja o ovrsi; Dostavljanje rješenja o ovrsi.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
IX.	<p>Naslov: Priznanje i ovrha stranoga pravorijeka</p> <p>Kratki opis: Opće napomene; Pozitivne pretpostavke za priznanje i ovrhu stranog pravorijeka; Negativne pretpostavke za priznanje i ovrhu stranog pravorijeka; Ogdoda rješavanja zahtjeva za priznanje i ovrhu stranog pravorijeka; Postupak priznanja i ovrhe stranog pravorijeka.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013.; Petar Bosnić, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);</p>
X.	<p>Naslov: Sudski postupak u arbitražnim stvarima</p> <p>Kratki opis: Opće napomene; Sudska intervencija; Ugovor o arbitraži i tužba sudu o biti spora u istome sporu; Mjerodavnost suda; Sudske privremene mjere osiguranja tražbine; Pravna pomoć suda pri izvođenju dokaza; Ovjera i polaganje pravorijeka.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
XI.	<p>Naslov: Međunarodno trgovačko arbitražno pravo</p> <p>Kratki opis: Uvodna razmatranja; Posebnosti arbitražnog rješavanja sporova na osnovi dvostranih međunarodnih ugovora o poticanju i zaštiti ulaganja (DMUPZU); Washingtonska konvencija o rješavanju ulagačkih sporova između država i državljana drugih država iz 1965.; Razlozi za rješavanje privatnopravnih sporova arbitražom.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013.; Sajko, Krešimir, <i>Međunarodno privatno pravo</i>, Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</p>
XII.	<p>Naslov: Arbitražno rješavanje međunarodnih trgovačkih sporova na osnovi DMUPZU</p> <p>Kratki opis: Uvodna razmatranja; Načini rješavanja međunarodnih trgovačkih sporova; Arbitražno rješavanje međunarodnih trgovačkih sporova; Arbitražna klauzula; Ugovor o arbitraži (arbitražni sporazum).</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
XIII.	<p>Naslov: Rješavanje ulagačkih sporova iz Ugovora o poticanju i zaštiti ulaganja s Hrvatskom</p> <p>Kratki opis: Uvodna razmatranja; Strana ulaganja između dviju zemalja; Rješavanje sporova između jedne ugovorne stranke i ulagača druge ugovorne stranke.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013., (odgovarajuća poglavlja);</p>
XIV.	<p>Naslov: Mirenje u međunarodnim trgovačkim sporovima</p> <p>Kratki opis: Postupak mirenja s međunarodnim obilježjem; Mirenje u međunarodnim trgovačkim sporovima i Jadransko-jonska arbitraža; Europska smjernica o mirenju 2008/52/EZ o određenim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim predmetima iz 2008.; Prilagodba bh-a prava Europskoj smjernici o mirenju.</p> <p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013.; Sajko, Krešimir, <i>Međunarodno privatno pravo</i>, Peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);</p>
XV.	Naslov: Alternativno rješavanje trgovačkih sporova

	<p>Kratki opis: Opće značajke ADR metoda, Metode alternativnog rješavanja trgovačkih sporova; Mirenje; Ugovorno vještačenje; Arbitriranje; Hibrid: mede-arb; Mini-parnica; Evaluacija; Odbor za razmatranje/rješavanje sporova.</p>
	<p>Literatura: Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2013.; Knežević Gašo/Pavić Vladimir, <i>Arbitraža i ADR</i>, treće izdanje, Beograd, 2010., (odgovarajuća poglavlja);</p>

<i>Naziv kolegija</i>	POREZNO PRAVO EU			<i>Kod kolegija</i>	RP2CIM ² 104
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			<i>Godina studija</i>	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	2+2
<i>Status kolegija:</i>	IZBORNI	<i>Preduvjeti:</i>	-	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	SVI STUDENTI DIPLOMSKOG STUDIJA PRAVO – MODUL 2.			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	PREMA RASPOREDU
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr.sc. Ana Dujmović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak, 10 -11 sati, ili prema dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr.sc. Ana Dujmović, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak, 10 -11 sati, ili prema dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	<p>Ciljevi kolegija su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružiti studentima osnovno znanje o različitim aspektima poreznog prava EU; ▪ objasniti osnovna načela EU prava primijenjena na proces oporezivanja i pravne izvore za nadležnost EU u pogledu oporezivanja; ▪ analizirati procese harmonizacije, integracije i koordinacije u kontekstu poreznih pravila i odredbi ▪ istražiti aktualne probleme poreznih odnosa unutar EU, njihove uzroke te načine otklanjanja ▪ demonstrirati utjecaj poreznog prava EU na nacionalne porezne sustava država članica. 				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstrirati poznavanje osnovnih koncepata poreznog prava Europske unije; • Objasniti posebitosti (specifičnosti) različitih aspekata i oblika oporezivanja unutar EU; • Pokazati sposobnost primijene teorijskog znanja na konkretne slučajeve iz prakse; 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<p>(1) Uvod – oporezivanje u EU (2) Koncepti i osnovna načela Poreznog prava EU(2) (3) Izvori prava EU relevantni za oporezivanje (4) Fiskalni suverenitet i osnovne slobode kretanja EU (5) Posredni poreza u EU – pozitivna integracija, harmonizacija i koordinacija (6) Neposredni porezi u EU – negativna integracija (7) Opća načela i djelovanje Europskog suda u postupcima vezanim za neposredne poreze (8) Administrativna suradnja između država članica na području poreza</p>				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	samostalni zadaci	
	X	X		X	
	Konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	Ostalo	
	X				
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati kolokvije - pisati test 				

	- ...			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave X	Aktivnosti u nastavi X	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit X	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej X

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Pohađanje nastave	10	2	10%
Esej	-	-	10%
Kolokviji ili završni pismeni ispit	40	2	40%
Npr. Završni usmeni ispit	30	2	40%

Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 2% ocjene

od 85% do 88% = do 4% ocjene

od 89% do 92% = do 6% ocjene

od 93% do 96% = do 8% ocjene

od 97% do 100% = do 10% ocjene

Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

<i>Obvezna literatura:</i>	<p><i>(1) Lončarić-Horvat, O., Arbutina, H., Osnove međunarodnog poreznog prava, Pravni fakultet Zagreb, Narodne novine, 2009. (odabrana poglavlja – str. 106-131.</i></p> <p><i>(2) Arbutina, H., Rogić Lugarić, T., Osnove poreznog prava, Narodne novine, Zagreb, 2017. (odabrana poglavlja – str. 97 -120.)</i></p> <p><i>(3) Misita, N., Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevu, 2014. (odabrana poglavlja: str. 41. – 75.; str.168. -193.; str. 224. – 230.)</i></p> <p><i>(4) Studijski (ispitni) materijal sastavljen od:</i></p> <p><i>a) Lang, M., Pistone, P., Schuch, J., Staringer, C., Introduction to European Tax Law, Spiramus Press Ltd, 2013.</i></p> <p><i>b) Terra, B.J.M., Wattel, J., European Tax Law, 6th Edition, Kluwer Law</i></p>
----------------------------	--

	<i>International, 2012.</i> <i>c) Halminen Marjaana, EU Tax Law, Direct Taxation, 2011 edition, IBFD, Amsterdam</i> <i>d) Relevantne presude Sud Europske unije</i>
<i>Dopunska literatura:</i>	<i>(1) Lang, M., Pistone, P., Rust, A., Schuch, J., Staringer, C., Storck, A., (Hrsg), CJEU – Recent Development in Direct Taxation 2016., Linde Verlag, 2017.</i> <i>(2) Meškić, Z., Samardžić, D., Pravo Evropske unije, TPD, GiZ, Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu – Pravna reforma, 2012,</i>
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	<i>Studenti su dužni pohađati minimalno 75% predviđene nastave</i> <i>Integralni ispit iz predmeta polaže se pismeno i usmeno. Da bi se pristupilo usmenom dijelu ispita, neophodno je ostvariti barem 60% točnih odgovora na pismenom dijelu ispita.</i> <i>Studenti ispit mogu polagati i kroz kolokvije (dva kolokvija). Studenti koji uspješno polože oba kolokvija, oslobođeni su pisanja pismenog dijela ispita i pristupaju samo usmenoj elaboraciji.</i> <i>Ostvarena ocjena na ispitu oslikava zalaganje i aktivno sudjelovanje u nastavi, ostvarene bodove na pismenom dijelu ispita i uspješnost usmene elaboracije znanja.</i>

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Uvodno predavanje Kratki opis: Predstaviti studentima osnovnu strukturu EU i njenog pravnog okvira, prirodu pravnog poretka kao i položaju koje oporezivanje ima unutar te strukture. Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
II.	Naslov: Koncepti i osnovna načela poreznog prava EU Kratki opis: Objasniti razlike u tretmanu posrednog i neposrednog oporezivanje, te objasniti kako osnovna načela poreznog prava utječe na navedene oblike oporezivanja. Objasniti odnos prava država članica i prava EU. Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
III.	Naslov: Izvori prava EU relevantni za oporezivanje Kratki opis: Obraditi odredbe Ugovor o funkcioniranju EU (TFEU), primarno i sekundarno zakonodavstvo. Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
IV.	Naslov: Izvori prava EU relevantni za oporezivanje (2) Kratki opis: Presude Europskog suda i opća načela kao izvor prava Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
V.	Naslov: Fiskalni suverenitet Kratki opis: Objasniti pojam fiskalnog suvereniteta unutar EU, njegovu ograničenost i potrebu za koordinacije i harmonizacije u pogledu poreznog djelovanja Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
VI.	Naslov: Osnovne slobode kretanje u EU u kontekstu prava oporezivanja Kratki opis: Objasniti 4 osnovne slobode kretanje u kontekstu prava na oporezivanje i njihove međusobne korelacije Literatura:
VII.	Naslov: Posredni poreza u EU – pozitivna integracija, harmonizacija i koordinacija Kratki opis: Objasniti pojam pozitivne integracije u pogledu posrednih poreza i stadije postupka harmonizacije. Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
VIII.	Naslov: Porez na dodanu vrijednost (PDV) EU Kratki opis: Objasniti povijest i uspostavu pravnog okvira i djelovanje poreza na dodanu vrijednost unutar EU Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
IX.	Naslov: Trošarine unutra poreznog prava EU +n

	Kratki opis: Objasniti pravni okvir i ulogu trošarina unutar pravnog sustava EU i unutrašnjeg tržišta.
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
X.	Naslov: Neposredni porezi u EU – negativna integracija
	Kratki opis: Objasniti postupak negativne integracije u pogledu neposrednih poreza, prikazati strukturu sustava neposrednog oporezivanje: oporezivanje trg. društava i oporezivanje pojedinaca. Detaljnije objasniti pravni okvir za oporezivanje dividendi kod pojedinaca fizičkih osoba.
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
XI.	Naslov: Zajednički sustav oporezivanja dobiti kod matičnih i povezanih poduzeća u EU
	Kratki opis: Objasniti temelje za donošenje smjernice o zajedničkom sustavu oporezivanja, osnovne sustava i njegove karakteristike.
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
XII.	Naslov: Zajednički sustav oporezivanja kamata i isplata naknada za autorska prava između povezanih društava unutar EU.
	Kratki opis: Objasniti temelje za donošenje smjernice o zajedničkom sustavu oporezivanja, osnovne karakteristike sustava i njegove karakteristike.
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
XIII.	Naslov: Opća načela i djelovanje Europskog suda u postupcima vezanim za neposredne poreze
	Kratki opis Objasniti pojam nadređenosti EU prava, te primjenu načela zabrane diskriminacije, proporcionalnosti, opravdanosti (justification) u presudama Europskog suda,
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
XIV.	Naslov: Otklanjanje dvostrukog oporezivanja unutar EU i sustav sprječavanja zlouporaba kod posrednih poreza.
	Kratki opis Objasniti osnovne postavke Konvencije o otklanjanju dvostrukog oporezivanja nastalog u pogledu prijenosa dobiti između povezanih društava. Objasniti osnovne postavke sustava za sprječavanje zlouporaba u pogledu posrednih poreza,
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal
XV.	Naslov: Administrativna suradnja između država članica na području poreza
	Kratki opis: Objasniti pravni okvir i postupak administrativne suradnje između država članica i automatske razmjene informacija u pogledu financijski računa.
	Literatura: Relevantni studijski (ispitni) materijal

<i>Naziv kolegija</i>	EUROPSKO OBITELJSKO PRAVO			Kod kolegija	RP2CIM ² 105
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2 + 2
<i>Status kolegija:</i>	izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u I. godinu			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Željko Galić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak od 12 do 13 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	zeljko.galic@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Prof. dr. sc. Željko Galić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak od 12 do 13 sati				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	zeljko.galic@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Proučavanje europskog obiteljskog prava kao normativnog segmenta u nastajanju unutar Vijeća Europe i Europske Unije.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Praktično primijeniti materijalnoppravna i procesnoppravna načela i odredbe europskog obiteljskog prava, - razumjeti i analizirati sadržaj i svrhu procesa europeizacije obiteljskog prava, - evaluirati vrijednosne, društvene, kulturne, tradicijske i običajne pristupe pojedinim segmentima kolegija, - izraditi potrebne akte pri rješavanju praktičnih problema. 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj europskog obiteljskog prava, 2. Izvori i načela europskog obiteljskog prava, 3. Njegovi mogući dosezi i perspektive, 4. Pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, 5. Regulacija oblika životnog zajedništva žene i muškarca, 6. Perspektive braka i bračnog prava, 7. Opseg i dinamika prava djece, 8. Aktualnosti mogućih načina zasnivanja roditeljskopravnog odnosa, 9. Osobni status građana i pravo na osobno ime, 10. Oduzimanje i ograničavanje poslovna sposobnosti, 11. Skrbnička zaštita punoljetnih osoba, 12. Perspektive instituta uzdržavanja, 13. Dinamika instituta posvojenja, 14. Gospodarske slobode članova obitelji, 15. Specifičnosti imovinskih odnosa članova obitelji. 				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađanje nastave i sudjelovanje u nastavnom procesu - pisanje seminarskih radova - pisanje testova 				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Samostalni zadaci			
Nazočnost na nastavi	60	2	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
 od 81% do 84% = do 4% ocjene
 od 85% do 88% = do 8% ocjene
 od 89% do 92% = do 12% ocjene
 od 93% do 96% = do 16% ocjene
 od 97% do 100% = do 20% ocjene.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.
 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.
 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.
 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.
 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.
 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.
 2% = Rad je pročitano.
 4% = Rad je djelomično pročitano i nepripremljen.
 6% = Rad nije pročitano, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.
 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.
 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
 od 51% do 60% = do 8% ocjene
 od 61% do 70% = do 16% ocjene
 od 71% do 80% = do 24% ocjene
 od 81% do 90% = do 32% ocjene
 od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
 od 51% do 60% = do 8% ocjene
 od 61% do 70% = do 16% ocjene
 od 71% do 80% = do 24% ocjene
 od 81% do 90% = do 32% ocjene
 od 91% do 100% = do 40% ocjene.

<p>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</p> <p>0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).</p>	
Obvezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - N. Bodiroga Vukobrat, N. Hlača, D. Hrabar, D. Jakovac-Lozić, A. Korać Graovac, D. Lapaš, I. Majstorović, I. Medić Musa, B. Novak, H. Sikirić, V. Smokvina, S Winkler, V. Žnidaršič Skubic, M. Župan, <i>Europsko obiteljsko pravo</i>, Narodne novine d.d., Zagreb, 2013. (str. 1 – 171; 267 – 289. – ukupno 190 stranica), - Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989); Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950); Revidirana Konvencija o posvojenju djece (2008); Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (1995); Europska konvencija o kontaktima s djecom (2003); Preporuka Vijeća Europe 1443 (2000) – međunarodno posvojenje s obzirom na prava djece.
Dopunska literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - D. Jakovac-Lozić, Brak na razmeđu heteroseksualne isključivosti i homoseksualne dopustivosti, <i>Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu</i>, broj 1-2/1998, str. 143-162. - Ž. Galić, M. Lasić, Dječja prava u pravnom sustavu Bosne i Hercegovine, <i>Pravna misao</i>, Sarajevo, broj 3-4/2005, str. 3-24., - S. Bubić, Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda čovjeka, <i>Ljudska prava</i>, Sarajevo, 2001, br. 1-2, god. 2, str. 7- 27., - D. Jakovac-Lozić, Ususret novoj Europskoj konvenciji o posvojenju djece, <i>Zbornik radova Petog međunarodnog savjetovanja: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse</i>, Neum, 2007., str. 91 – 119., - S. Bubić, Pravo djeteta na život sa roditeljima u europskoj praksi, <i>Pravna misao</i>, Sarajevo, 11-12 (2002), str. 3 - 24., - A. Korać, Sadržaj i doseg prava na poštovanje obiteljskog života u hrvatskom pravnom sustravu, <i>Hrestomatija hrvatskoga obiteljskog prava</i>, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2010., str. 429 – 466. - N. Hlača, Pravo majke na anonimnost poroda – »l'accouchement sous x – porod pod x«, <i>Gynaecologia et Perinatologia</i>, Zagreb, Vol.16 No. 3, 2007, p. 157-160., - D. Jakovac-Lozić, Prosudbe Europskog suda za ljudska prava temeljene na dosezima suvremenih dokaznih sredstava u paternitetskim postupcima, <i>Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu</i>, 4 (2011), str. 1131-1180., - Ž. Galić, Biološka istina, ljudska volja i pravno priznanje kao čimbenici zasnivanja roditeljskopravnog odnosa, <i>Zbornik radova Dvanaestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse</i>, Mostar, 2014, str. 323-335., - I. Milas Klarić, Pravni status skrbnika kao jamstvo zaštite ljudskih prava odraslih, <i>Pravni fakultet u Zagrebu, Zavod za građanskopravne znanosti i obiteljskopravnu znanost, Poslijediplomski doktorski studij iz građanskopravnih i obiteljskopravne znanosti</i>, Zagreb, 2010. (odgovarajuća poglavlja)., - Ž. Galić, Skrbnička zaštita osoba lišenih poslovne sposobnosti - obiteljskopravni i društveni aspekt, <i>Zbornik radova Četrnaestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse</i>, Mostar, 2016, str. 440 – 447. <p><i>Napomena:</i> O ostalim dopunskim (zakonskim) izvorima, kao i provedbenim propisima, studenti će biti upoznati tijekom izlaganja predmetne materije.</p>
Dodatne informacije o kolegiju	
PRILOG: Kalendar nastave	
Broj	TEME, ISHODI I LITERATURA

<i>nastavne cjeline</i>	
I.	Naslov: Nastanak i razvoj europskog obiteljskog prava
	Kratki opis: Povijesna geneza, mogućnosti nastanka i razvoja europskog obiteljskog prava
	Literatura: I. Majstorović, Obiteljsko pravo kao različitost u jedinstvu: Europska unija i Hrvatska, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 1 – 24.
II.	Naslov: Izvori i načela europskog obiteljskog prava
	Kratki opis: Opis društvenih kretanja i utjecaja na stvaranje europskog obiteljskog prava, te navođenje temeljnih načela na kojima se može razvijati to pravo.
	Literatura: - Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989);Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950);Revidirana Konvencija o posvojenju djece (2008); Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (1995); Europska konvencija o kontaktima s djecom (2003); Preporuka Vijeća Europe 1443 (2000) – međunarodno posvojenje s obzirom na prava djece. - I. Majstorović, Obiteljsko pravo kao različitost u jedinstvu: Europska unija i Hrvatska, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 1 – 24.
III.	Naslov: Njegovi mogući dosezi i perspektive
	Kratki opis: Razmatranje odnosa moguće europeizacije obiteljskog prava i tradicijskih, kulturnih, običajnih i religijskih temelja i utjecaja u pojedinim društvima i pravnim poretcima
	Literatura: - I. Majstorović, Obiteljsko pravo kao različitost u jedinstvu: Europska unija i Hrvatska, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 1 – 24. - A. Korać – Graovac, Povelja o temeljnim pravima Europske unije i obiteljsko pravo, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 25 - 51.
IV.	Naslov: Pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života
	Kratki opis: Pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života temeljno je pravo koje priznaje Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezini protokoli, a njegovo ostvarivanje usporedno se zahtijeva na nacionalnoj i na europskoj razini.
	Literatura: - A. Korać, Sadržaj i doseg prava na poštovanje obiteljskog života u hrvatskom pravnom sustravu, Hrestomatija hrvatskoga obiteljskog prava, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2010., str. 429 – 466. - Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989);Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950); Revidirana Konvencija o posvojenju djece (2008); Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (1995); Europska konvencija o kontaktima s djecom (2003); Preporuka Vijeća Europe 1443 (2000) – međunarodno posvojenje s obzirom na prava djece.
V.	Naslov: Regulacija oblika životnog zajedništva žene i muškarca
	Kratki opis: Suvremene tendencije europskog obiteljskog prava podrazumijevaju više oblika uređivanja životnog zajedništva žene i muškarca.
	Literatura: - D. Jakovac-Lozić, Brak na razmeđi heteroseksualne isključivosti i homoseksualne dopustivosti, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, broj 1-2/1998, str. 143-162.
VI.	Naslov: Perspektive braka i bračnog prava
	Kratki opis: Osvrt na suvremene transformacije i zahtjeve za redefiniranjem braka i bračnog prava.
	Literatura:

	- D. Jakovac-Lozić, Brak na razmeđi heteroseksualne isključivosti i homoseksualne dopustivosti, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, broj 1-2/1998, str. 143-162.
VII.	<p>Naslov: Opseg i dinamika prava djece</p> <p>Kratki opis: Prava djece posebice su aktualna u kontekstu društvenih promjena, migracija, promjena obiteljskih uloga i oblika životnog zajedništva žene i muškarca.</p> <p>Literatura: - D. Hrabar, Prava djece u Europskoj uniji – pravni okvir, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 53 – 71.</p>
VIII.	<p>Naslov: Aktualnosti mogućih načina zasnivanja roditeljskopravnog odnosa</p> <p>Kratki opis: U suvremenim uvjetima sve više do izražaja dolazi mogućnost zasnivanja roditeljskopravnog odnosa voljom, priznanjem i pravnim aktom, koji se i ne moraju podudarati s biološkom istinom</p> <p>Literatura: - Ž. Galić, Biološka istina, ljudska volja i pravno priznanje kao čimbenici zasnivanja roditeljskopravnog odnosa, Zbornik radova Dvanaestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Mostar, 2014, str. 323-335</p>
IX.	<p>Naslov: Osobni status građana i pravo na osobno ime</p> <p>Kratki opis: Migrantska kretanja i skok europskog prava u gospodarsku sferu, posebice otvaraju mnoga pitanja vezana za osobni status građana i ostvarivanje prava na osobno ime, pa su u tom kontekstu posebno zanimljiva stajališta mjerodave sudske prakse.</p> <p>Literatura: - N. Hlača, Osobni status građana u Europskoj uniji, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 105 – 123., - S. Winkler, Pravo na osobno ime u praksi europskih sudova, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 125 – 143.</p>
X.	<p>Naslov: Oduzimanje i ograničavanje poslovne sposobnost</p> <p>Kratki opis: Problematika mogućnosti i postupka oduzimanja poslovne sposobnosti otvara niz pitanja vezanih uz očuvanje dostojanstva i digniteta ljudske osobe.</p> <p>Literatura: Ž. Galić, Skrbnička zaštita osoba lišenih poslovne sposobnosti - obiteljskopравни i društveni aspekt, Zbornik radova Četrnaestog međunarodnog savjetovanja Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Mostar, 2016, str. 440 – 447.</p>
XI.	<p>Naslov: Skrbnička zaštita punoljetnih osoba</p> <p>Kratki opis: Suvremeni način života i produženje životne dobi utječe na povećanje broja osoba pod skrbničkom zaštitom, pa je potrebno preispitati postojeća normativna rješenja koja uređuju uzajamni odnos, prava i dužnosti skrbnika i šticećenika.</p> <p>Literatura: I. Milas Klarić, Pravni status skrbnika kao jamstvo zaštite ljudskih prava odraslih, Pravni fakultet u Zagrebu, Zavod za građanskopravne znanosti i obiteljskopravnu znanost, Poslijediplomski doktorski studij iz građanskopravnih i obiteljskopravne znanosti, Zagreb, 2010. (odgovarajuća poglavlja).</p>
XII.	<p>Naslov: Perspektive instituta uzdržavanja</p> <p>Kratki opis: Povećanje broja nezaposlenih u tranzicijskim europskim državama, kao i priljev izbjeglica u bogatije države otvara neka nova pitanja unutar instituta uzdržavanja.</p> <p>Literatura: M. Župan, Uzdržavanje u pravu Europske unije, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 267 – 289.</p>
XIII.	<p>Naslov: Dinamika instituta posvojenja</p> <p>Kratki opis: Reforme instituta posvojenja ogledaju se primjerice u pravu djeteta na saznanje vlastitog podrijetla i pravu na saznanju da je posvojeno, kao i u novim stajalištima Europskog suda za ljudska prava.</p>

	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje u praksi Europskog suda za ljudska prava, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 73 – 104.
XIV.	<p>Naslov: Gospodarske slobode članova obitelji</p> <p>Kratki opis: Sveukupni gospodarski razvitak podrazumijeva određena prava i slobode građana u različitim društvenim sferama i obiteljskim odnosima.</p> <p>Literatura: N. Bodiroga- Vukobrat, V. Smokvina, Prava članova obitelji u uživanju temeljnih gospodarskih sloboda Europske unije, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 145 – 171.</p>
XV.	<p>Naslov: Specifičnosti imovinskih odnosa članova obitelji</p> <p>Kratki opis: Promijenjene društvene i gospodarske okolnosti utječu na status i položaj građana u društvu, ali i na međusobni odnos, prava i dužnosti osoba unutar obitelji.</p> <p>Literatura: N. Bodiroga- Vukobrat, V. Smokvina, Prava članova obitelji u uživanju temeljnih gospodarskih sloboda Europske unije, a u: N. Bodiroga - Vukobrat et alia, Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. D. , Zagreb, 2013., str. 145 – 171.</p>

<i>Naziv kolegija</i>	ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA			Kod kolegija	RP2CIM²106
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+2
<i>Status kolegija:</i>	Izborni kolegij	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti prava upisani u prvu (I.) godinu diplomskog studija prava		<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu	
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	ponedjeljak: 9:00 – 11:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	viktorija.haubrich@pf.sum.ba , 036 337 183				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Viktorija Haubrich, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	ponedjeljak: 9:00 – 11:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	viktorija.haubrich@pf.sum.ba , 036 337 183				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznavanje studenata s različitim vidovima alternativnih načina rješavanja sporova, upoznavanje s njihovim specifičnostima i razlikama kako među njima tako i prema klasičnom sudskom postupku. Osposobljavanje studenata za provođenje postupaka alternativnih načina rješavanja sporova pred sudovima, pri organizacijama za mirenje i arbitražnim ustanovama, pri centrima za specijalizirana mirenja.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<p>-prepoznati i definirati institute alternativnih načina rješavanja sporova;</p> <p>-razumjeti svrhu uvođenja alternativnih načina rješavanja sporova u klasični građanski sudski postupak;</p> <p>-primjeniti stečena teorijska znanja na konkretne slučajeve u kojima je predviđeno korištenje alternativnih načina rješavanja sporova;</p> <p>-analizirati alternativne načine rješavanja sporova pred sudovima te izdvojiti specifične vrste postupaka medijaciju i arbitražu kao izvansudske postupke;</p> <p>-obrazložiti stavove o primjeni i opsegu korištenja alternativnih načina rješavanja sporova u klasičnim sudskim građanskim postupcima i izvansudskim postupcima koji su u vezi sa sudskim postupcima;</p> <p>-kreirati stečenim znanjima nova pravna saznanja o alternativnim načinima rješavanja sporova.</p>				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Pojam i predmet alternativnih načina rješavanja sporova</i> 2. <i>Povijesni prikaz razvoja pojedinih alternativnih načina rješavanja sporova i zakonodavni okvir</i> 3. <i>Klasifikacija alternativnih načina rješavanja sporova</i> 4. <i>Pojam konflikta i spora</i> 5. <i>Subjekti koji provode alternativne načine rješavanja sporova</i> 6. <i>Alternativni načini rješavanja sporova pred sudovima</i> 7. <i>Alternativni načini rješavanja sporova pred izvansudskim tijelima</i> 8. <i>Sudska nagodba</i> 9. <i>Izvansudska nagodba</i> 10. <i>Medijacija</i> 11. <i>Postupak medijacije</i> 12. <i>Sud i medijacija</i> 13. <i>Arbitraža</i> 14. <i>Alternativni načini rješavanja sporova za specifične sporove (radne, obiteljske, potrošačke, trgovačke)</i> 15. <i>Alternativni načini rješavanja sporova u građanskom procesnom pravu Europske unije</i> 				
<i>Način izvođenja</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	

<i>nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: Studenti se osposobljavaju za praktičnu primjenu alternativnih načina rješavanja sporova kroz obuke simulacije postupaka provođenja sudske nagodbe, izvansudske nagodbe, medijacije, arbitraže.			
Studentske obveze	-pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnom procesu; -pohađati vježbe i aktivno sudjelovati na njima; -rješavati samostalne zadatke; -pisati podneske; -pisati kolokvije; -pristupiti na usmeni ili pismeni završni ispit			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost na nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max. 10%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	30	1	Max. 30%
Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, simulacija suđenja	30	1	Max. 20%
Završni ispit (usmeno ili pismeno)	60	2	Max. 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su: 60% završni ispit, 40% ostale aktivnosti (polaganje kolokvija, samostalno rješavanje praktičnih zadataka, pisanje podnesaka).

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova od 50% od ukupne ocjene. Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. Pišu se podnesci, rješavaju se praktični slučajevi, eseji, simuliraju se suđenja, rade se retoričke vježbe. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave (predavanja i vježbe), rješavanje samostalnih praktičnih zadataka, pisanje podnesaka, eseja, govorništvo, aktivnost pri simulaciji suđenja, rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
 od 81% - 84% = do 2% ocjene
 od 85% - 88% = do 4% ocjene
 od 89% - 92% = do 6% ocjene
 od 93% - 96% = do 8% ocjene
 od 97% - 100% = do 10% ocjene

Kolokviji i kontinuirana provjera znanja se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
 od 51% do 60% = do 6% ocjene
 od 61% do 70% = do 12% ocjene
 od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene
od 91% do 100% = do 30% ocjene

Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, aktivnost pri simulacijama suđenja ocjenjuju se na sljedeći način:

Manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene
od 61% do 70% = do 8% ocjene
od 71% do 80% = do 12% ocjene
od 81% do 90% = do 16% ocjene
od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene
od 61% do 70% = do 16% ocjene
od 71% do 80% = do 24% ocjene
od 81% do 90% = do 32% ocjene
od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)
55% - 66% dovoljan (2)
67% - 78% dobar (3)
79% - 90% vrlo dobar (4)
91% - 100% odličan (5)

Obvezna literatura:

TRIVA, S., DIKA, M., Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004.
ČALIJA, B. – OMANOVIĆ, S., Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002.
ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.

LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013.

UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.

ASAF DAUPOVIĆ – ROSA OBRADOVIĆ – MELIHA POVLAKIĆ-
FEĐAD ZAĆIRAGOĆ MILORAD ŽIVANOVIĆ, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005.

Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009.

D. BABIĆ, E. ČULINOVIĆ-HERC, T. ČAPETA, F. EICHEL, J. GARAŠIĆ, I. GORANIĆ, N. GRKOVIĆ, W. HAU, M. KENGYEL, E. KUNŠTEK, V. LAZIĆ, D. MARTINY, C. MELLER-HANNICH, V. RIJAVEC, M. STÜRNER, M. ŽUPAN, Europsko građansko procesno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2013.

RAKIĆ-VODINELIĆ, Vesna – KNEŽEVIĆ, Gašo: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998.

Pravni izvori:

Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06., 98/15.

Zakon o ovršnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 32/03; 52/03; 33/06; 39/06; 39/09

Zakon o izvanparničnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 2/98; 39/04; 75/05;

Zakon o postupku medijacije, Sl. glasnik BiH, br. 27/04.

Zakon o prijenosu poslova medijacije na udruženje medijatora, Sl. glasnik BiH, br. 52/05

Direktiva 2008/52EC o određenim aspektima medijacije u građanskim i

	trgovačkim stvarima
Dopunska literatura:	VUKOVIĆ, Đ. – KUNŠTEK, E., Međunarodno građansko postupovno pravo, Zagreb, 2005.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati.

- PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Naslov: Pojam i predmet alternativnih načina rješavanja sporova
	Kratki opis: Razvoj sustava alternativnih načina rješavanja sporova kroz prizmu državnog interesa razvoja pravosudne suradnje i ostvarenju prava na pravično suđenje te stvaranju područja slobode, sigurnosti i pravde.
	Literatura: Triva, S. – Dika, M., Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. ČALIJA, B. – OMANOVIĆ, S., Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002.
II.	Naslov: Povijesni prikaz razvoja pojedinih alternativnih načina rješavanja sporova i zakonodavni okvir
	Kratki opis: Povijest razvoja alternativnih načina rješavanja sporova. Domaći, međunarodni i europski zakonodavni okvir za razvoj alternativnih načina rješavanja sporova.
	Literatura: Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
III.	Naslov: Klasifikacija alternativnih načina rješavanja sporova
	Kratki opis: Alternativni načini rješavanja sporova- kriteriji i oblici za njihovo razlikovanje. Postupci za rješavanje sporova u koje je uključena treća osoba ili stranke bez njezinog pristanka rješavaju spor. Dobrovoljni i obvezni te neobvezujući postupci. Postupci fokusirani na pravo stranke i fokusirani na interes stranke. Sudski, sudu pripojeni i izvansudski postupci
	Literatura: Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
IV.	Naslov: Pojam konflikta i spora
	Kratki opis: Pojam konflikta, vrste konflikta, pozicije, interesi i potrebe, pristup rješavanja konflikta, reakcije na konflikt, neutralnost.
	Literatura: Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
V.	Naslov: Subjekti koji provode alternativne načine rješavanja sporova
	Kratki opis: Sud, Organizacije za mirenje i arbitražne ustanove, Službe za izvansudsku nagodbu, Centri za mirenje u radnim sporovima, Centri za mirenje u potrošačkim sporovima, Centri za mirenje u trgovačkim sporovima, Centri za mirenje u obiteljskim sporovima.
	Literatura: Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013.

	UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
VI.	Naslov: Alternativni načini rješavanja sporova pred sudovima
	Kratki opis. Uvođenje alternativnih načina rješavanja sporova u klasične građanske sudske postupke. Izvršnost sudskih nagodbi.
	Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009. Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
VII.	Naslov: Alternativni načini rješavanja sporova pred izvansudskim tijelima
	Kratki opis: Postupak medijacije pri udruženju medijatora, postupak medijacije pri raznim centrima predviđenim zakonodavnim okvirima, arbitraža ad hoc i institucijska arbitraža.
	Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009. Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.
VIII.	Naslov: Sudska nagodba
	Kratki opis: Uloga suda u promociji sudske nagodbe, ugovor o nagodbi, ovršnost sudske nagodbe.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. Čizmić, Jozo, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.
IX.	Naslov: Izvansudska nagodba
	Kratki opis: Mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe za rješavanje sporova. Odnos između sudske i izvansudske nagodbe i odnos izvansudske nagodbe i sudskog postupka.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. Čizmić, Jozo, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.
X.	Naslov: Medijacija
	Kratki opis: Zakonodavni okvir, pojam i opće karakteristike medijacije, primjena medijacije, pregled suvremenih modela medijacije u Bosni i Hercegovini.
	Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009. Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009. LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013. UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004
XI.	Naslov: Postupak medijacije
	Kratki opis: Prednost medijacije, uloga medijatora, vještine komunikacije, faze u postupku medijacije, odvojeni razgovor sa strankama
	Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.

	<p>Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009.</p> <p>LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013.</p> <p>UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.</p>
XII.	<p>Naslov: Sud i medijacija</p> <p>Kratki opis: Uloga suda u predlaganju postupka medijacije. Pogodnost spora za rješavanje u postupku medijacije. Faze u postupku medijacije koje su važne za sud, obrasci koje koristi sud u predlaganju medijacije strankama, okončanje sudskog postupka kada je spor riješen u postupku medijacije, nastavak sudskog postupka kada spor nije riješen u postupku medijacije.</p> <p>Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.</p> <p>Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 3 Modul – Alternativno rješavanje sporova, Sarajevo, 2009.</p> <p>UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004</p>
XIII.	<p>Naslov: Arbitraža</p> <p>Kratki opis: Prednost postupaka arbitraže, zakonodavni okvir u Bosni i Hercegovini, vrste arbitraže, utjecaj arbitraže na sudski postupak, arbitrabilnost, arbitražni sporazum, arbitražni postupak.</p> <p>Literatura: LASIĆ, M., Arbitražno pravo, Mostar, 2013.</p> <p>ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.</p>
XIV.	<p>Naslov: Alternativni načini rješavanja sporova za specifične sporove</p> <p>Kratki opis: Alternativni načini rješavanja radnih sporova, obiteljskih sporova, potrošačkih sporova, sporova vezanih za pravo osiguranja, trgovačkih sporova.</p> <p>Literatura: ČIZMIĆ, JOZO, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009.</p> <p>UZELAC, A., GOTOVAC, V., BLAŽEVIĆ, V., ŠIMAC, B., SEVER, S., GRBA, K., TUŠKAN, B., Mirenje u građanskim, trgovačkim i radnim sporovima, Zagreb, 2004.</p> <p>Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004.</p>
XV.	<p>Naslov: Alternativni načini rješavanja sporova u građanskom procesnom pravu Europske unije</p> <p>Kratki opis: Mreža ustanova država članica nadležnih za izvansudsko rješavanje sporova, alternativni načini rješavanja sporova za pojedine vrste sporova na razini Europske unije.</p> <p>Literatura: Europsko građansko procesno pravo, Urednici: Jasnica Garašić Autor/i: D. Babić, E. Čulinović-Herc, T. Čapeta, F. Eichel, J. Garašić, I. Goranić, N. Grković, W. Hau, M. Kengyel, E. Kunštek, V. Lazić, D. Martiny, C. Meller-Hannich, V. Rijavec, M. Stürner, M. Župan, Narodne novine, Zagreb, 2013.</p>

<i>Naziv kolegija</i>	EUROPSKO PRAVO GOSPODARSKIH DRUŠTAVA			Kod kolegija	RP2CIM ² 107
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni diplomski studij Pravo II. ciklus			Godina studija	I.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	II.	Broj sati po semestru (p+v)	2+ 2
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u prvu (I.) godinu drugog ciklusa			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Dr. sc. Nikolina Maleta, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijedom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	nikolina.maleta@pf.sum.ba				
<i>Asistent</i>	Dr. sc. Nikolina Maleta, docentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Srijedom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	nikolina.maleta@pf.sum.ba				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente sa sustavom pravnih pravila kojima se uređuju odnosi gospodarskih subjekata na unutrašnjem tržištu EU; organizacija poslovanja na unutrašnjem tržištu; oblici i osnovne karakteristike gospodarskih subjekata koji djeluju na tržištu EU; osnovni instituti koji stvaraju uspješno poslovno okruženje, te temeljna znanja o svim domaćim i europskim izvorima prava gospodarskih društava i njihovoj usklađenosti.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati i definirati temeljne institute i pojmove europskog prava gospodarskih društava; - odrediti temeljne slobode unutrašnjeg tržišta EU; - navesti temeljne izvore prava gospodarskih društava EU; - prepoznati i definirati osnovne oblike supranacionalnih gospodarskih subjekata; - odrediti osnovne elemente uspješne poslovne prakse na tržištu EU; - analizirati proces harmonizacija prava društava EU i stupanj usklađenosti bosanskohercegovačkog zakonodavstva u oblasti gospodarskog prava 				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Osnovna obilježja europskog prava gospodarskih društava; izvori europskog prava gospodarskih društava; unutrašnje tržište Europske unije i temeljne gospodarske slobode; Modeli korporativnog upravljanja u europskim zemljama; Europsko gospodarsko interesno udruženje; Societas Europaea; Societas Privata Europaea; Societas Cooperativa Europaea; Gospodarski okvir javnih nabavki u EU; Poslovna praksa i zaštita potrošača; Usklađenost bosanskohercegovačkog prava društava s pravom EU				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
<i>Studentske obveze</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pristupiti na pismeni ili usmeni ili pismeni i usmeni završni ispit 				
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohadanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

56 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:

- Hana Horak – Kosjenka Dumančić – Jasminka Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010.;
- Nevenko Misita – Zinka Grbo: Evropsko poslovno pravo, odabrane teme, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2011.;
- Deša Mlikotin Tomić – Hana Horak – Vedran Šoljan – Jasminka Pecotić Kaufman: Europsko tržišno pravo, Školska knjiga Zagreb, 2006. (odabrana poglavlja);
- Miroslav Džidić, Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010. (odabrana poglavlja);
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju za BiH („Službeni glasnik BiH MU“ br. 10/08.)

Dopunska literatura:

- Zlatan Meškić – Darko Samardžić: Pravo Evropske unije I., TDP Sarajevo, 2012.;

	<ul style="list-style-type: none"> - Tatjana Jevremović Petrović: Prekogranična spajanja društava u pravu EU, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2010.; - Uredba Vijeća (EEZ) 2137/85 od 25. srpnja 1982. o europskom gospodarskom interesnom udruženju (EEIG); - Uredba Vijeća (EZ) 2157/2001 od 8.listopada 2001. o statutu europskog društva (Societas Europaea – SE); - Uredba Vijeća (EZ) 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o statutu europske zadruge;
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave: Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	<p>Uvod u europsko pravo društava</p> <p>Pravo Europske unije; Izvori prava EU; Primarno pravo; Sekundarno pravo; Harmonizacija prava društava; Modernizacija prava društava i usklađivanje nacionalnih propisa s pravom EU; Akcijski plan Europske unije</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 13. – 38.</p>
II.	<p>Korporativno upravljanje u europskim zemljama</p> <p>Modeli korporativnog upravljanja u europskim zemljama; Anglosaksonski model korporativnog upravljanja; Kontinentalni model korporativnog upravljanja; Monistički ustroj organa; Dualistički ustroj organa; Izbor između monističkog i dualističkog modela upravljanja; Kodeksi korporativnog upravljanja; Korporativno upravljanje u BiH</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 39. – 98.</p>
III.	<p>Unutrašnje tržište europske unije</p> <p>Nastanak unutrašnjeg tržišta EU; Gospodarske slobode; Sloboda pružanja usluga; Sloboda poslovnog nastana; Slobodno kretanje gospodarskih društava na unutrašnjem tržištu EU; Stvarno sjedište gospodarskog društva; Registrirano sjedište gospodarskog društva; Prekogranično poslovanje; Prekogranična spajanja i pripajanja gospodarskih društava; Prijenos sjedišta društva; Sloboda kretanja kapitala;</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 102. – 140.</p> <p>D. Mlikotin Tomić – H. Horak – V. Šoljan – J. Pecotić Kaufman: Europsko tržišno pravo, Školska knjiga Zagreb, 2006., str. 3. – 49.</p>
IV.	<p>Uredbe iz područja prava društava</p> <p>Uredba o europskom gospodarskom interesnom udruženju; Uredba o statutu europskog društva; Uredba o statutu europske zadruge; Prijedlog uredbe o europskom privatnom društvu</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 141. – 269.</p>
V.	<p>Smjernice (direktive) iz područja prava društava</p> <p>Prva direktiva Vijeća 68/151/EEZ – direktiva o publicitetu - i njene izmjene; Druga direktiva Vijeća 77/91/EEZ – direktiva o kapitalu – i njene izmjene; Treća direktiva vijeća 78/855/EEZ o pripajanju i spajanju društava kapitala i njene izmjene; Četvrta direktiva Vijeća 78/660/EEZ - bilančna direktiva – i njene izmjene; Šesta direktiva Vijeća 82/891/EEZ o podjeli dioničkih društava i njene izmjene; Sedma direktiva Vijeća 83/349/EEZ o konsolidiranim financijskim izvješćima i njene izmjene</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 271. – 387.</p>

VI.	<p>Smjernice (direktive) iz područja prava društava</p> <p>Jedanaesta direktiva Vijeća 89/666/EEZ o objavljivanju podataka o podružnicama i njene izmjene; Dvanaesta direktiva Vijeća 89/667/EEZ o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom; Direktiva 2004/25/EZ o ponudama za preuzimanje; Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću podataka o izdavateljima vrijednosnih papira; Direktiva 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o prekograničnim pripajanjima i spajanjima društava kapitala; Direktiva 2007/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o određenim pravima dioničara i njene izmjene</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 388. – 479.</p>
VII.	<p>Europsko gospodarsko interesno udruženje (EEIG)</p> <p>Opće značajke EEIG; Osnivanje EEIG; Upis u registar; Sjedište; Članovi EEIG; Upravljanje EEIG; Skupština; Uprava; Financiranje, odgovornost i porezne obveze EEIG; Prestanak EEIG; Prednosti EEIG; Zastupljenost i značaj EEIG na unutrašnjem tržištu EU</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 142. – 161.</p>
VIII.	<p>Europsko gospodarsko društvo (Societas Europea – SE)</p> <p>Opće značajke SE; Osnivanje SE; Osnivanje SE spajanjem ili pripajanjem; Osnivanje holdinga SE; Osnivanje društva kćeri u obliku SE; Prikkladnost SE za pojedine vrste gospodarske djelatnosti; Sjedište SE; Upis u registar SE</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 162. – 168.</p>
IX.	<p>Korporativno upravljanje u Societas Europaea</p> <p>Modeli upravljanja SE; Monistički model upravljanja; Dualistički model upravljanja; Skupština SE; Prestanak SE; Položaj zaposlenih u SE; Smjernica o zaposlenima u SE; Postupak pregovaranja; Standardna pravila; Zastupljenost i značaj SE na unutrašnjem tržištu EU</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 169. – 202.</p>
X.	<p>Europsko privatno društvo (Societas Privata Europaea – SPE)</p> <p>Poslovanje malih i srednjih gospodarskih društava u EU; Pojam i osnivanje SPE; Sjedište SPE i njegova promjena; Upravljanje SPE; Položaj zaposlenika u SPE; Posljednja postignuća u reguliranju SPE; Stupanje na snagu Prijedloga uredbe o SPE i primjena u državama članicama</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 244. – 269.</p>
XI.	<p>Europska zadruga (Societas Cooperativa Europaea – SCE)</p> <p>Opće značajke SCE; Osnivanje SCE; Osnivanje SCE pripajanjem i spajanjem; Osnivanje promjenom oblika u SCE; Promjena sjedišta SCE; Upis u registar; Stjecanje i prestanak članstva u SCE; Izdavanje vrijednosnih papira, dobit i financijska izvješća SCE; Prestanak SCE;</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 203. – 222.</p>
XII.	<p>Upravljanje u Societas Cooperativa Europaea</p> <p>Upravljanje SCE; Monistički model upravljanja; Dualistički model upravljanja; Skupština SCE; Sudjelovanje zaposlenika u upravljanju SCE; Postupak pregovaranja; Standardna pravila; Utjecaj uvođenja SCE na unutrašnje tržište EU</p> <p>H. Horak – K. Dumančić – J. Pecotić Kaufman: Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga Zagreb, 2010., str. 222. – 243.</p>
XIII.	<p>Gospodarski okvir javnih nabavki u Europskoj uniji</p> <p>Pojam i značaj javnih nabavki u europskom poslovnom pravu; Pravni okvir EU; Načela javnih nabavki; Subjekti javnih nabavki; Tržišni aspekti postupaka i kriterija za dodjelu ugovora o javnim nabavkama; Postupak pregovaranja; Najniža cijena i ekonomski najprihvatljivija ponuda; Pojam i pravna priroda ugovora o javnim nabavkama; Međunarodni izvori i Model zakoni; Subjekti i predmet ugovora;</p>

	Karakter tržišta (javno i privatno tržište); <i>In house</i> ugovori; Pravna zaštita; Posebne vrste javnih nabavki; Elektronske nabavke u EU
	N. Misita – Z. Grbo: Evropsko poslovno pravo, odabrane teme, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2011., str. 55. – 148.
XIV.	Poslovna praksa i zaštita potrošača
	Poslovna praksa i pravo EU; Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi; Fer tržišna konkurencija; Mjerodavno tržište proizvoda i zemljopisno tržište; Zloupotrebna vladajućeg položaja; Kontrola koncentracija; Instrumenti zaštite potrošača radi zaštite slobodnog tržišnog natjecanja
	N. Misita – Z. Grbo: Evropsko poslovno pravo, odabrane teme, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2011., str. 191. – 244. D. Mlikotin Tomić – H. Horak – V. Šoljan – J. Pecotić Kaufman: Evropsko tržišno pravo, Školska knjiga Zagreb, 2006., str. 51. – 157 i 173. – 190.
XV.	Usklađivanje prava društava BiH s pravom EU
	Izvori bosanskohercegovačkog prava društava; Oblici gospodarskih društava u FBiH; Oblici gospodarskih društava u RS; Uspostavljanje temeljnih sloboda na unutrašnjem tržištu BiH; Trgovinski odnosi Bosne i Hercegovine s Europskom unijom
	Miroslav Džidić, Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010., str. 56. – 62. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju za BiH – Glave IV., V. i VI.